

KÖNYVHÉT

KÖNYVES HAVILAP • XIII. ÉVFOLYAM • 1-2. SZÁM • 2009. JANUÁR • ÁRA 440 FT • ELŐFIZETŐKNEK 330 FT • WWW.KONYV7.HU

„Én azt vallom, hogy igenis szabad sírni...” **Bácskai Júlia**

Kertész Ákos
**Obamától
Magyarországig**

Tarján Tamás
K./H., C.(„K.”), -ck

Murányi Gábor
Litván-paradoxonok

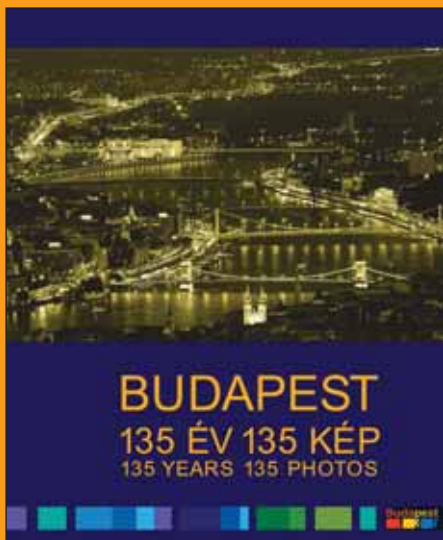
**Mátyás kora
közelebbről**

Fotó: Szabó J. Judit

A VÁROSHÁZA KIADÓ
AJÁNLATA

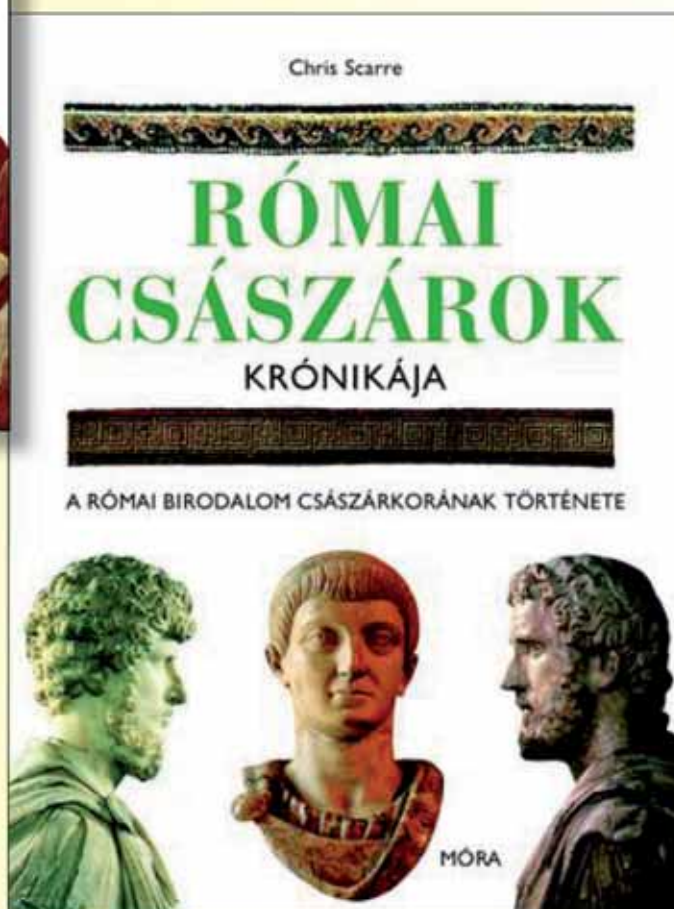
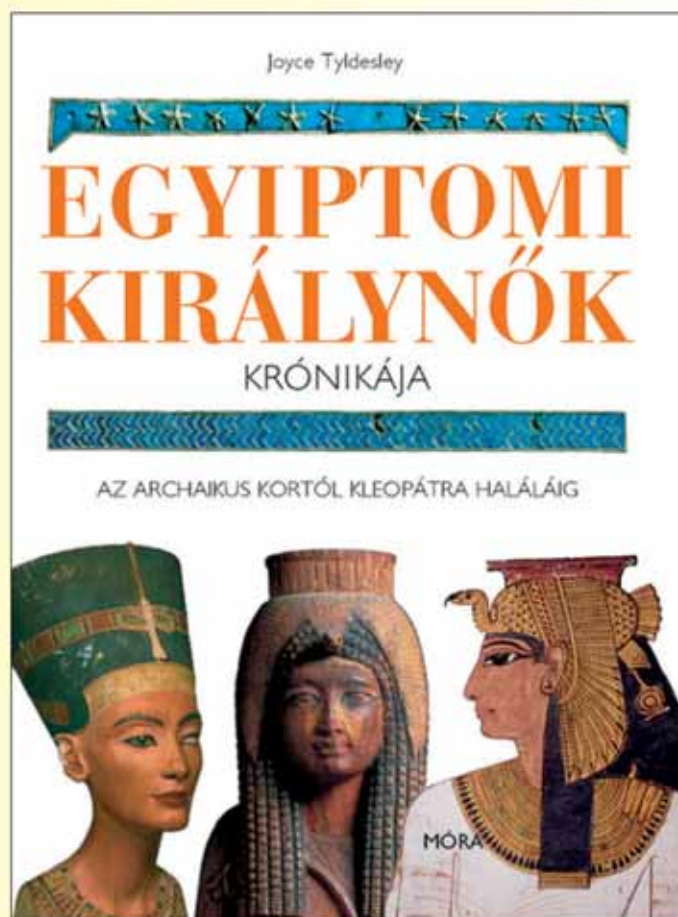
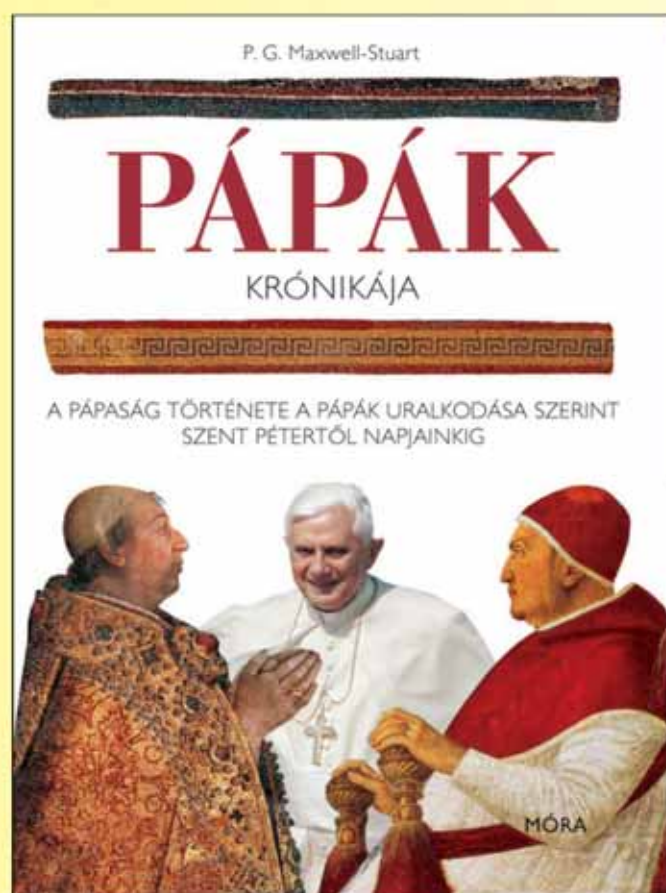
144 oldal, 3500 forint

Maszkok tán, de én öltöm a maszkokat. Van egy írói nyelvem, egy beszédmódom, ami mindig más oldalával fordul az olvasó felé. Azonosulok a maszkkal, imitálok, ha úgy tetszik, de inkább csak addig, amíg kitalálom, hogy merrefelé „maszkol” az adott szöveg. Utána már nem vagyok konzekvens, nem állom meg, hogy ne tegyem bele a magam jegyeit.

Parti Nagy Lajos

KRÓNIKA

Művelődéstörténeti
ismeretterjesztő sorozat

- kronológiai táblázatok
- életrajzok
- látványos képanyag

MÓRA
Könyvkiadó

A kötetek kedvezményesen megrendelhetők
a Móra Kiadó webáruházában:

www.mora.hu

• Megjelenik havonta

• Ára: 440 Ft

• Előfizetőknek: 330 Ft

Előfizetési díj: 3960 Ft egy évre

• Kiadja:

Kiss József Könyvkiadó,

Kereskedelmi és Reklám Kft.

Az 1795-ben alapított

Magyar Könyvkiadók és

Könyvterjesztők Egyesülésének

a tagja

• Szerkesztőség,

hirdetvésfelvétel, előfizetés:

1114 Budapest,

Hamzsabégyi út 31.

• Telefon/fax: 466-0703,

telefon: 209-1875, 209-9140,

209-9141

• E-mail:

konyvhet@t-online.hu

• Főszerkesztő, felelős kiadó:

Kiss József

• Főszerkesztő-helyettes:

Csokonai Attila

• Lapmenedzser:

Könnnyű Judit

• Művészeti vezető:

Szabó J. Judit

• Marketingvezető:

Jakab Sára

• Szedés, tördelés:

Blasits Ildikó

• Nyomás:

Pauker Nyomdaipari Kft.

• Felelős vezető:

Vértes Gábor

ügyvezető igazgató

• ISSN 1418-4915

• A hirdetésekben

közöltekért a kiadó

és a szerkesztőség

nem vállal felelősséget

• Terjeszti:

a Bookline.hu Nyrt.,

a Lira és Lant Zrt.,

a Magyar Lapker Rt.,

a Libri Kft., a Magyar Posta Rt.

Hírlap Üzletág, Fok-ta Bt.,

előfizethető a kiadónál.

Külföldön előfizethető

a Hungaropress

Sajtóterjesztő címén:

1097 Budapest, Táblás u. 32.

Magunkat ajánljuk

Könyvhét, 2009. január

Az olvasó csókja

■ Mint mindig az év utolsó és a jövő év első Könyvhét számában – ez nálunk így alakult már negyedik éve – a történeti hűség kedvéért most is közhírré teszem, hogy e mostani, címlapján már 2009. januári jelzést viselő számunkat 2008. december 11-étől vásárolhatják meg, vehetik kézbe először olvasói. Fontos ezt hangsúlyoznom, mert ez magyarázza, hogy januári számunkban miért emlegetjük még a karácsonyt több alkalommal is. Magunkat ajánljuk – tehát még karácsony előtt – és mire újra magunkat ajánljuk, már jócskán túlleszünk a szilveszteri mulatságokon is.

2008 az évek éve volt. Tényszerűen A Reneszánsz Éve, A Biblia Éve, és 1968 Éve is, bár ez utolsónak alkalmából nagy központi rendezvényeket nem szerveztek, évfordulója mégsem múlt el nyomtalanul.

Egy évvel ezelőtt a Könyvhétben beszámoltunk a Biblia Éve kezdetéről, íme, eltelt az év, e számunkban a Biblia Éve utolsó nagy rendezvényéről, az Országos Széchényi Könyvtárban megnyílt Biblia Sacra Hungarica című kiállításról számolunk be. A Biblia Éve és hozzá tartozóan a kiállítás természetesen nem elsősorban a könyvészet gondolkörében fogant, a Könyvhétnek mégis amiatt volt fontos és jelentős, amit a kiállítás ismertetőjében így olvashatunk: „Az első teljes egészében magyar nyelvű könyv, melyet külföldön nyomtattak, és az első magyar nyelvű, Magyarországon kiadott könyv egyaránt bibliafordítás volt.” A magyar könyvkiadás és könyvkereskedelem megszületésében is meghatározó szerepe volt a magyar nyelvű egyházi irodalom nyomtatásának és terjesztésének, a magyar nyelvű Biblia létrehozására irányuló törekvéseknek. A kiállítás átvezet bennünket a jövő esztendőbe, 2009 márciusának végéig látogatható.

A Reneszánsz Év Mátyás trónra lépésének 550. évfordulóját ünnepelte meg, a Könyvhét márciusi számában közöltünk tematikus összeállítást erről, ebben a számunkban pedig, ha a témától nem is, de a Reneszánsz Évtől búcsúzunk: a Hétköznapi élet Mátyás király korában című kötetéről szóló ismertető a tematikus összeállításunkba is tökéletesen illeszkedett volna.

A történészek és közírók 2008-at alighanem a „mégis begyűrűző gazdasági válság” éveként fogják emlegetni, de az évek évében 1968-nak is negyvenedik évfordulója

volt. 1968-ban sok minden történt, sok mindennek vége lett akkor, és sok minden kezdődött el. Ez a sokféleség lehet az oka annak, hogy sokan, sokfelé, sokféleképpen emlékeztek 1968-ra, de sok lesz már a sokból: ajánljuk inkább a Földes Györggyel készített interjút, és a 68-as kiadványokról szóló ismertetőket elolvasásra.

Mese és irodalom édes testvérek, vagy szülő és gyereke: a helyes válaszra találjanak rá az avatott szakemberek, számunkra annak van itt jelentősége, hogy Banga Ferenc illusztrációival kísérve mesekötetet adott közre Parti Nagy Lajos, és a vele készített interjúból fény derül mese és nyelv, cselekmény és szöveg viszonyára, mű, olvasó és író kapcsolatára.

A Nagy Andrással újonnan megjelent kötete alkalmából készített interjú pedig az emberiség közös emlékezetének, közös műveltségélményének, az írói személyesség és a mű összefüggésrendszerének viszonyaira világít rá.

Könyvet ajándékozni minden alkalom mindig jó alkalom, szólhatna a Könyvhét hitvallása, de persze tudjuk, hogy a karácsony azért kitüntetett időpont a könyvajándékozásra, emiatt Laik Eszter könyvajánlója mellett egy gyönyörű albumra külön is felhívjuk a figyelmet: az Egyházak kincsei Magyarországon című kötet szerzője, H. Kolba Judit beszél azokról az ötvös műremekekről, amelyek a magyarországi egyházak kincstáraiban találhatóak.

Ahhoz, hogy a papírból készített műtárgy könyvvé változzon, kell az olvasó csókja. Nem szűnünk meg az olvasás fontosságáról minden számunkban szólni, most a Baló Györggyel készített interjúból idézem: „A tévé kiegészítő eszköznek jó, időnként tanulságos, időnként szórakoztató, időnként pihentető, de a fantáziához, a nyelvhez, a szókincshez olvasás kell.”

Minden kedves Olvasónknak kellemes ünnepeket és boldog újévet kívánunk.

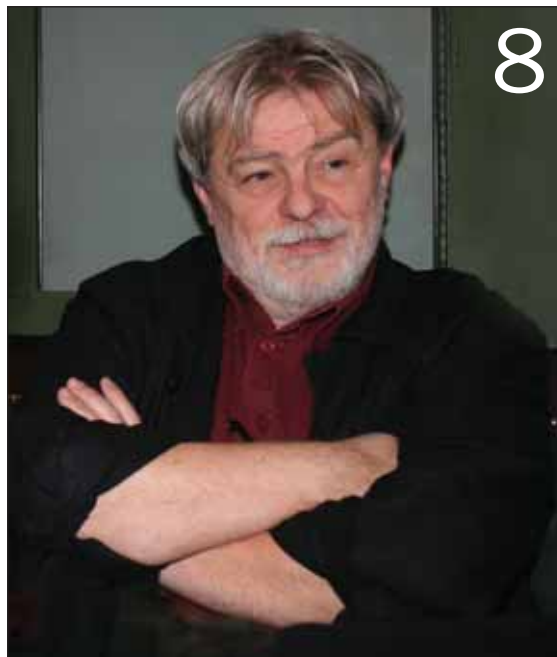
A Szerk.

■ „Ugyanannak az embernek sokféle arca lehet, ez jó értelemben lehet a szerencséje is, de az is megtörténhet, hogy a sokféle arca között végül elveszíti önmagát.” – Bácskai Júlia

■ „A magyar – és persze minden – népmese-kincs kimeríthetetlen, fantasztikus tartomány, nyelvileg is. Elképesztően „modern”, sőt „posztmodern”, tele játékkal, allúzióval, finom parafrázissal, regiszterkeveréssel, szürrealista, groteszk, abszurd elemmel.” – Parti Nagy Lajos

6. oldal
Könyvek karácsonyra II.
(Laik Eszter)

8. oldal
„A történet közkinccs, a szöveg meg az enyém”
Interjú
Parti Nagy Lajossal
(Jolsvai Júlia)

9. oldal
PANORÁMA
Csiki László:
Ajakír
Báthori Csaba:
Csapások és csodák
Parapatcs Andrea:
Szlengszótár
Gerd Theissen:
Az első keresztyének vallása
Gerd Theissen:
Az őskeresztyénség élményvilága és magatartásformái
Gerd Theissen:
A Jézus-mozgalom
Szabó Andor:
Ha a Fiú megszabadít...

12. oldal
EMBERBEN KÖNYV
Szereti, ha zizeg a papír

Betű és kép párharcáról
Baló Györgyöt kérdeztük
(Mátraházi Zsuzsa)

13. oldal
Közösen mesélhető gyermekbiblia
(P. Z.)

15. oldal
KÖNYVBÖLCSŐ
Tarján Tamás
K./H., C.(„K.”), -ck

16. oldal
Megjelent könyvek
2008. november 11–28.

A forgalomba került könyvek válogatott listája a Könyvtárellátó adatbázisa alapján. A teljes lista és a művek további adatai a Könyvtárellátó honlapján (www.kello.hu) tekinthetők meg.

20. oldal
LAPMARGÓ
Murányi Gábor
Litván-paradoxonok

22. oldal
GYERMEK, IFJÚSÁGI
A könyvkiadást négy évszaktot mutat
(Cs. A.)

26. oldal
Mátyás kora közelebről
(Jolsvai Júlia)

30. oldal
A Szentírás reneszánsza
(Pompör Zoltán)

34. oldal
Kincstári kalandozások

Beszélgetés H. Kolba Judittal
(mátraházi)

38. oldal
Nekik találkozniuk kellett

Beszélgetés
Pusztaszeri Lászlóval
(Ócsai Dorottya)

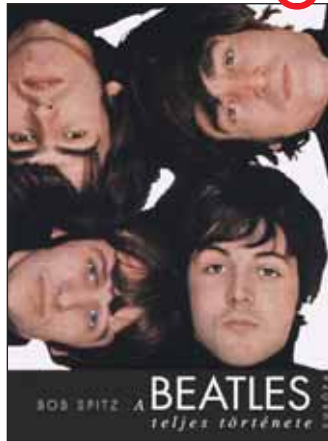

40

■ „Másképp viszont a mítoszokon, a vallásokon vagy akár a nagy művészeti alkotásokon keresztül mégis átélünk valamit, ami a mindennapi tapasztalatainkon túlra mutat. A probléma viszont – ahogy említettem – az, hogy, nincs közlekedés a két dimenzió között, s ez föloldhatatlan feszültséget, ellentmondást okoz.” – Nagy András

■ *All you need is love*, s ha a szereteten kívül elmaradhatatlanul szükségünk lehet valamire a jövő évben is, azok a jó könyvek, amelyekért mindig odanyúlhatunk, legyenek akár háromezer éves, akár ma születő olvasmányok. – Karácsonyi könyvek II.

6

44

■ „Abban hiszek, hogy maga a nő a kulcsa és gyógyítója ennek a problémának. A mozgás, a belső, lelki derű és a nagyon tudatos táplálkozás az a három dolog, ami átlendítheti őket, a sokuk számára oly nehéz időszakon.” – Scherter Judit

39. oldal
A túlélés művészei
(P. Z.)

40. oldal
Dimenziók határán
Beszélgetés Nagy Andrással
(Maczkay Zsasklin)

41. oldal
Kitörni a PP vizuális unalmából
(Cs. D.)

43. oldal
A Tündérvkönyvtárosok és az olvasók kedvence

Interjú Bosnyák Viktóriával
(Csokonai Attila)

44. oldal
A hormonok harca
Scherter Judit klimaxkönyve
(Szénási Zsófia)

45. oldal
Zene, alvás, csokoládé
Beszélgetés Bácskai Júliával
(Illényi Mária)

46. oldal
'68 mint politikai, gazdasági és művészeti választóvonal
Földes György 1968 negyvenedik évfordulójáról '68 értékelése és megítélése
(Szénási Zsófia)

az utóbbi években sok vitát kavart a tudományos életben. Míg Kelet-Európában elsősorban a szabadság vágya állt az események háttérében, addig a nyugati világban a diáklázadások a fennálló társadalmi rendet és a fogyasztói társadalmat egyaránt kritizálták, és máig ható változásokat hoztak a hétköznapi ember életébe is. A Politikatörténeti Intézet a 68-as események negyvenedik évfordulója alkalmából a teljes évet az emlékezésnek, az újraértelmezésnek és az összegzésnek szánta.
(Szénási Zsófia)

47. oldal
Marx és a Coca Cola gyermekei
(Sz. Zs.)
Az ellenkultúra és öröksége
(Sz. Zs.)

48. oldal
KERTÉSZ ÁKOS

Obamától Magyarorszáig

50. oldal
Sikerlista

54. oldal
Könyvvásár a Práterben
Buch Wien 2008
(Lendvai Zsóka)

Könyvek karácsonyra II.

■ Nincsen ünnep szakácskönyv nélkül, és aki azt gondolná, hogy az összes létező receptet kitalálták már és megjelent könyvlapokon, most kellemes meglepetés érheti. Polcz *Alaine Életszakácskönyve* ugyanis több mint szakácskönyv, és nem csak az ünnepi sütés-főzések idején haszonnal forgatható olvasmány. Az alcíme szerint „özvegyeknek, egyedülállóknak és cölibátusban élő papoknak” készült munka (Kalligram Kiadó) olyan útmutató az ünnep- és hétköznapi gyakorlati teendőihez, amely mögött egy élet tapasztalata áll: maga a letisztult bölcsesség. És csakugyan: a divatszóvá lett, egyedülálló állapotot jelző kifejezés nem csak azokat a fiatal nőket illeti meg, akik a függetlenséget választották létformának. Őket számszerűen bőven meghaladják a magukra maradt idősek, és még számos oka lehet annak, hogy így vagy úgy, de valaki átmenetileg egyedül él. Polcz *Alaine* nem érvel pro és kontra: az adott helyzetre alkalmazva osztja meg ötleteit, tapasztalatait, tanácsait főképp a konyha, de képletesen az egész lakás területéről. Hiszen az otthonunk mi magunk vagyunk: szokásaink, külső-belső értékeink, választásaink köszönnek vissza a fürdőszobából, a nappaliból, a hálószobából, és nem árt olykor szembenézni azzal, mit tartogatunk a spájzban, vagy az annak használt szekrény mélyén.

A kötet szerkesztője, Ablonczy *Anna* Polcz *Alaine* naplójából, lejegyzett beszélgetéseiből állította össze a könyv anyagát, amelynek lapjain a szerző tovább él: szinte beszélget olvasóival. Polcz *Alaine* társalgási nyelven lejegyzett mondatainak zenéje, az öregség és a halál kérdéseit is természetes közvetlenséggel, pátosztól és mellébeszéléstől mentes, bölcs tisztánlátással taglaló hangja áthatja ezt az utolsó, posztumusz kötetet is. Kezdve attól, hogyan várjunk vendégeket vagy a kedvesünket, mit érdemes a fürdőszobában tartani és mit nem, hogyan éljünk együtt az öregség kellemetlen vejejáróival vagy épp a fiatalság nehezen teljesíthető követelményeivel. És megannyi ételrecept a levesektől az italokig... A szakácskönyvektől rettegő főzni nem tudók se ijedjenek meg: valamennyi recept a könnyen megvalósítható, kevés energia- és időbefektetést igénylő, ám egészséges és kiadós étkek közül való. De ha valaki nekibátorodna, hát próbálkozzon például a ropogós malacsült részeges káposztával elnevezésű kreációval, és máris felsőbb osztályba léphet.

Ha az új év sikereire koncentrálni maradnánk a tanácsadó irodalomnál, akkor a Trivium Kiadó gondozásában megjelent, *A leggazdagabb ember, aki valaha élt* című, ajánlója szerint sok jót ígérő könyvet érdemes kézbe vennünk. A szerző, *Steven K. Scott* mondhatni feltalálta a spanyolviaszt, azaz Salamon bölcsességét, merthogy ar-

ra jött rá: a több ezer éves ószövetségi tanítások máig megállják a helyüket, és a siker kulcsaként forgathatók. Ez a könyv konkrétan az üzleti sikerek kulcsaként alkalmazza, no de ki merné állítani, hogy a bölcsességéről ismert uralkodó nem szerzett-e ma-

gának hírnevet éppúgy a gazdagságával is. Sőt, a Biblia szerint e kettő együtt jár, előbbi gyümölcse az utóbbi. Ezt tanítja *Steven K. Scott* is, aki a Példabeszédek Könyve intelmei alapján lett sikeres vállalkozó – állítja legalábbis ő magáról. Az üzletember szerző az elméleti tanításokat is átülteti a gyakorlatba, és útmutatót kínál a sikeres életvezetéshez. Ami kétségtelenül szimpatikusabbá teszi *Scott* könyvét egyéb hasonló munkákhoz képest, az a kultúrtörténeti vonatkozása: ahelyett, hogy a megszámlálhatatlanul sokadik elméletet alkotná

meg a biztos meggazdagodásról, inkább arra a háromezer éves kincsre irányítja a figyelmet, amely biztosan nem volt eddig alapmű nem csak az üzleti szféra kegyetlen darálójában élőknek, de a napi hajszában örlődő olvasóknak sem.

És még a krimiszeretők is meríthetnek az Ótestamentumból. Egy amerikai hitközség bölcs és furfangos rabbija a Tóramagyarázatokon kívül sajátos módon remekül ért a bűnügyek felderítéséhez is. S az élet úgy hozza, hogy a rabbi folyton valamilyen bűnténybe csöppen. *David Small* rabbi, afféle Columbo-szerű figura, ugyanazt a szörszálhasogató logikát alkalmazza a bűnesetek felderítésénél, amit a Tóramagyarázatoknál már annyit gyakorolt. Bölcs belátása, megfontoltsága, csendes humora mindig elvezetik a megfelelő szálakhoz.

Harry Kemelman amerikai író sorozatában (Konkrét Könyvek) a hét minden egyes napjára jut egy gyilkosság, miközben a sajátos címek szerint *A rabbi* pénteken sokáig aludt, *A rabbi* szombaton megéhezett, *A rabbi* vasárnap otthon maradt, és *A rabbi* hétfőn elutazott. Ezekben hol a széderesti előkészületeket, hol a Jom Kippurt, hol a szombat napját zavarja meg egy-egy megtalált holttest, vagy megmagyarázhatatlan bűneset.

A sorozat legfrissebb darabjában, azaz *A rabbi kedden dühbe gurult* címűben *David Small* elszegődik tanítani egy főiskolára, ahol egy délután bomba robban a dékánkisasszony irodájában, az angol tanészék helyettes vezetőjét pedig – néhány szobával odébb – holtan találják. A rendőrség kezdetben arra gyanakszik, hogy a bomba robbanása kiváltotta rázkódás következtében esett a fejére az eredetileg a széke fölötti polcon elhelyezett gipszszobrocška, de az orvosszakértői jelentésből kiderül, hogy a halál még a bomba robbanása előtt állt be. A bonyodalomból innentől bármit is elárulni egyenesen bűnrészesség lenne...

Aki a nyugalmasabb, ám hasonlóképp olvasmányos kortárs magyar irodalmat kedveli, a Magvető Kiadó *Hasítás* – huszonhat magyar író novellája a rockról című válogatásában nem fog csalódni. A kötet első pillantásra a jól sikerült dizájnnal hívja fel magára a fi-

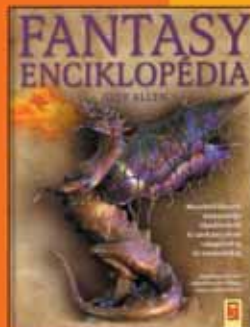
gyelmet: az egykori bakelitlemezeket idéző könyvborító (melyeket annak idején mindenki csak „nagylemez” és „kislemez” néven emlegetett – dereng-e már a hangulat a kedves olvasónak?) visszavarázsol bennünket egy húsz évvel ezelőtti világba. A *Békés Pál* és *Tóth Krisztina* szerkesztette kötet hangoltsága nosztalgikus: a hazai rock – úgy is mint a hazai együtteseké, illetve a Magyarországra beszivárgó külföldi zenéé – történelmi fénykora a hetvenes-nyolcvanas évek, amikor a szerzők java tizen- és huszonevéit taposta. A kötet legfiatalabb szerzői is több évvel túl vannak már a harmincon, a legidősebbek pedig akár nagyapák is lehetnek, így hát többségében kiki a maga közeli-távoli ifjúságának emlékeit idézi fel egy-egy zenekar, koncert, dal, album kapcsán. Igen sokféleképpen: a kötet színvonalja nem egyenletes, az antológiák kisebb buktatóit más válogatás-kötetekhez hasonlóan nem tudja elkerülni, de hogy stílszerűek legyünk: az egyenetlen tempó ellenére semmi diszsonancia, hamiság vagy monotonia nem zavarja az olvasás élvezetét. Még a visszatérő motívumok is (például a mi kis magyar trabantrock-fílingünk, meg a hungáriás-hungarikumos ká-európai rákkendroll) sokféle konnotációban jelennek meg a novellákban. Egyeseknél a saját zenész múlt dicsőséges vagy kevésbé dicsőséges mozzanataiból merítve, lásd Grecsó vagy Vámos. A legjobban sikerült darabokban megcsillan az ironikus távolságtartás, mint például Háy János Jubileumi emlékkoncertjében, ahol a kiöregedő zenekartagok legyőzve üzleti gyulladásukat és megroggyant memóriájukat, még egy búcsúkoncertre összeállnak és a húrokba csapnak; vagy Dragomán György Hevimetálja hősének beszámolójában, ami a szó szoros értelmében kemény stílusparódia; vagy Kemény István prózájában, akit a magyar dalszövegírók sorsa készített töprengésre. Szép történet született Bán Zsófia és Radics Viktória tollából, előbbi novellában a magára maradt lányról, aki végül az anyjával megy Stones-koncertre, míg Radics dallamok segítségével repíti vissza magát a gyerek- és ifjúkorba. A kötet kellően széles hasítás a kortárs magyar irodalomból és a rockzenetörténet javából, hogy az olvasónak többször is felcsillanhasson a szeme egy-egy név, dalszövegsor olvastán, vagy a lapokról előkúszó dallam hallatán.

Természetesen az antológiából a Beatles sem maradt ki, ám ha valaki elvakult Beatles-rajongó, és egy egész kötetet szeretne látni a gombafejű fiúk történetének szentelve, most az Európa Kiadó gondozásában megjelent Beatles-monográfiával beteljesülhet vágya. A zenekart övező legendák sokasága vagy a tárgyban érintettek szubjektivitása sok könyvben homályosították már el a tényeket, ám ezúttal Bob Spitz amerikai író-újságíró, aki a tengerentúlon már ismert a különféle sztárokról írt könyveiről, valamint arról, hogy Bruce Springsteen menedzsere volt, igyekezett a lehető legnagyobb objektivitással megírni a négy zenész történetét. Sok évi kutatómunka áll a könyv mögött, és a szerző több száz embert interjúvolt meg, akik valamiképp kapcsolatban voltak a liverpooli négyekkel. Mindazonáltal volt, aki nem adta nevét a kérdezősködéshez: például Yoko Ono vagy Ringo Starr. A könyv nagy értéke, hogy nem csupán a Beatles és tagjai részletes történetére koncentrál, de történelmi közegbe ágyazva közelíti meg a hatvanas évek forrongó, átpolitizált, rock and roll-lal átítatódó, fiatalos ellen- és szubkultúrát teremtő légkörét. Ezt a közeget folyamatosan megidézve-elemezve tárja fel a négyek gyökereit, gyerekkorát, indulását, egymásra találásukat, első közös próbáikat, a máig felülmúlhatatlan menetelést a siker felé, majd a szétbomlás elkerülhetetlen állomásait. A szerző mégsem heroizál és istenít: tisztánlátással vázolja fel a marketing, a szórakoztatóipar, a pénzcsinálás mára ezerféle szakágra finomodott profizmusának kezdeti lépéseit.

S a Beatlesszel búcsúzva így ünnepek táján mit is idézhetne fel az ember, mint hogy All you need is love, s ha a szereteten kívül elmaradhatatlanul szükségünk lehet valamire a jövő évben is, azok a jó könyvek, amelyekért mindig odanyúlhatunk, legyenek akár háromezer éves, akár ma születő olvasmányok.

Laik Eszter

A Kiss József Könyvkiadó ajánlja

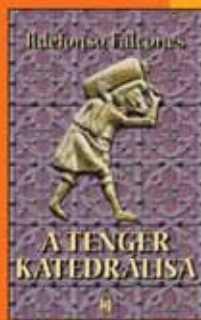

Judy Allen

Fantasy enciklopédia

144 oldal, 400 színes fotó, kép illusztrációval, 4480 Ft

Tündérek, sárkányok, varázslók, mágia és bűbáj – ismeretterjesztő képeskönyv gyerekek számára az emberiség képzeletében létező lényekről, a fantázia világáról.

Ildefonso Falcones

A Tenger Katedrálisa

486 oldal, 2990 Ft

A katalán középkor lenyűgöző regénye – életében a mennyet és a poklot egyaránt megjáró barcelonai Arnau Estanyol története.

Julia Navarro

A Szent Lepel titkos szövetsége

464 oldal, 2980 Ft

Gyilkos és öngyilkos küzdelem a torinói lepelért, Jézus halála óta... Mindenki a Szent Leplet akarja.

Thomas Gifford

Assassinók

664 oldal, 2990 Ft

Nyolc gyilkosság. Nem tudni, miért... A nyomok az egyházon belüli titkos csoporthoz, az assassinókhoz vezetnek.

Ken Goddard

Máglyatűz

336 oldal, 2490 Ft

Nagyszerű krimi, kiváló olvasmány: Los Angeles az olimpiára készül – a terroristák szintén... Huntington Beachen úrrá lesz a káosz.

Kőszeghy Elemér

Magyarországi ötvösjegyek

a középkortól 1867-ig

Merkzeichen der Goldschmiede

Ungarns vom Mittelalter bis 1867

2. reprint kiadás, 464 oldal, 8479 Ft

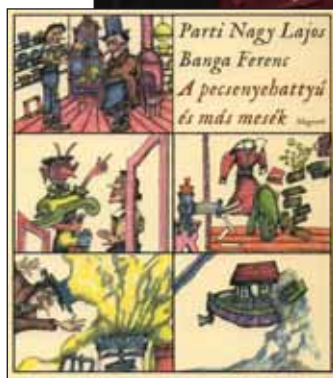
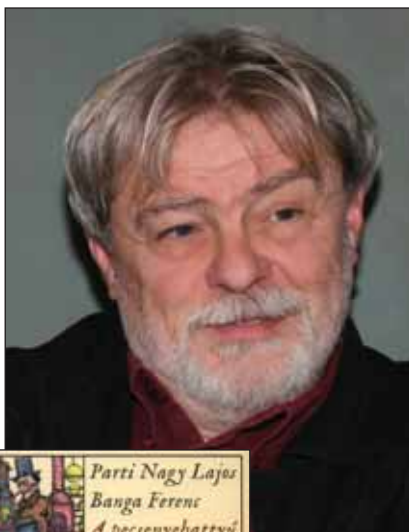
A kötet a történelmi Magyarországhoz tartozó városok szerinti csoportosításban tartalmazza a műkincsek ötvösjegyeit, mestereit, tulajdonosait és egyéb adatait.

Csak keresni kell – a könyvesboltokban
www.konyv7.hu

„A történet közkinccs, a szöveg meg az enyém”

Interjú Parti Nagy Lajossal

A közelmúltban jelent meg *A pecsenyehattyú és más mesék* című könyv, melynek Parti Nagy Lajos alkotta meg a szövegét, az illusztrációkat pedig Banga Ferenc készítette.

■ – Az átírás mint műfaj gyakori az Ön életművében. Különböző neveket illetik, hol átírásnak, hol fordításnak, hol átdolgozásnak nevezik voltaképpen ugyanazt a dolgot.

– Elégé ugyanaz, csak egyszer magyar nyelvről magyar nyelvre, máskor pedig idegen nyelvről magyar nyelvre történik az átültetés. Szóval a végeredményük ugyanaz: egy általam konstruált szöveg, de más a kiindulópontjuk és más a céljuk. Fordítóként nem tehetem meg, hogy beleírok a szövegbe olyasmit, ami nincs benne, de a mű szelleme szerint bele való. Átíróként pedig épp ez a dolgom, ezt vállalom, erre kérek, hogy az eredeti alapján megírjam a magam változatát. A könyv alapjául szolgáló népmeseszövegek az eszkimótól a görögig korrekt fordítások, de nyelvük nem nagyon van, a fordítókat, de lehet, hogy a hajdani lejegyzőket is a fabula, az univerzális tanulság érdekelte. Nekem tehát ki kellett találni, hogy mit akarok én ezekkel. Hogy a történet érdekel vagy a nyelv. Mivel mindenekelőtt nyelvet akartam adni, arra gondoltam, hogy magyar népmesékké nyelvezem át őket, nagyjából a hajdani Benedek Elek-mesék tónusában, elégé klasszikus mesetónusban tehát. Természetesen úgy, hogy közben mindenféle atavizmusokat elkövetek, keverek korokat, rétegeket, beszédmódokat. Használok olyan fordulatokat, amelyek ott és akkor nem hangozhatnak el. Kérdés persze, mi az ott és mi az akkor. Hogy mi a mese kora. Aztán, nem feltétlenül konzekvensen, belelop az ember valamit abból a kultúrából, nyelvből vagy ama sztereotípiákból, melyek a mese eredetiéhez kapcsolódó népek a sztereotípiái. Az orosz mesében vodkát isznak, vagy oroszul káromkodnak, a japánban japánul, a lengyelben is van egy-két ilyen utalás. Ezeket, pláne egy gyereknek, nem feltétlen kell észrevenni, de teltebbé, dúsabbá teszik a szöveget. Illetve: teltebbé, élvezetesebbé tették az időt, amíg dolgoztam velük. A történeteken alig változtattam. A cselekmény, pláne egy mese cselekménye közkinccs, de a magyar szöveg az enyém. A kész mű meg – az olvasóké, ki-ki eldönti, hogy miként olvassa.

– Mi a viszonya a szövegekhez általában? Mikor tekint véglegesnek, lezártnak egy szöveget?

– Semmikor, illetve mindig. Például akkor van kész, amikor kiadom a kezemből valamilyen célra, mondjuk közlésre. Aztán legközelebb akkor van kész, amikor évek múlva valami okból újra előveszem, dolgozok vele, átírok néhány mondatot. Kihúzó, hozzáteszek, átigazítok. Próbálgatom a képlekenységét, a rugalmasságát. Sokféle attitűdje van ennek az önszövegátírásnak, tökéletesítésnek. Én nem azért írom át őket, hogy az előző változatok eltűnjenek. Nem tűnnek el, miért tűnnének el, de nem is biztos, hogy az utolsó válto-

zat érvényes. Egy ilyen bonyolult jelrendszer, ahogy a befogadóban, úgy bennem is elképesztően sok irányba mozdulhat. Tudom, hogy nincs olyan, hogy kész, mégis erre törekszem, minden alkalommal a lehető legjobb állapotban kiadni a kezemből. Az, hogy milyen típusú a feladat, nem mindegy, hiszen ezek az átiratok zömmel konkrét célra, megrendelésre készülnek.

Ez, a *Pecsenyehattyú*-könyv is Banga Ferenc ötlete volt, megtalált egy csomó rajzot és szöveget, egy pályázatra válogatta és rajzolta 25 évvel ezelőtt, amiből nem lett semmi. Az ötlet, mármint Feri ötlete, hogy én írom át a meséket és adjuk ki, megtetszett Morcsányi Gézának, a Magvető igazgatójának. Onnantól már nem

volt mese, ki kellett találnom valamit. Nagyon jó volt meséket olvasni, régi szöszedetek, tájszótárak anyagában turkálni, tanulni a népmesélő szerepét. A magyar – és persze minden – népmesekincs kimeríthetetlen, fantasztikus tartomány, nyelvileg is. Elképesztően „modern”, sőt „posztmodern”, tele játékkal, allúzióval, finom parafrázissal, regiszterkeveréssel, szürrealista, groteszk, abszurd elemmel. Nem épp szelíd világ, Banga anno alig talált a pályázati kiírás szerint való, úgymond, erőszakmentes meséket.

– A saját szövegeit is átírja?

– Magamtól, illetve minden ok nélkül nem nagyon, mire kiadom a kezemből őket, elégé meg vannak dolgozva, legalábbis remélem. Ha van rá alkalom, apropó, akkor igen, akkor hozzányúlok a legkésebb szöveghez is. Jövőre Csákányi Eszter csinál Anger Zsolt rendezésében egy színházi estét az én prózáimból. Természetes, hogy e célból bele kell nyúlnom a szövegekbe, ha úgy adódik. Arra van, hogy használjam őket, használja az olvasó, az újraértelmező, az interpretátor. Tehát soha nem lezárt szövegek ezek, illetve, minden egyes fázisuk lezárt, és mindig újra és újra fel lehet őket törni. Ennek persze rengeteg konzekvenciája van, főleg a verseknél. Egy verset nagyon kockázatos dolog feltörni, mert az érzékenyebb. Technikailag is zártabb, kényesebb konstrukció. Emellett magamat is olyan lelkiállapotba kell hoznom, hogy bele tudjak menni abba a régi szövegbe.

– Hogyan képes ennyiféle nyelvi szerepet megformálni?

– Én úgy érzékelem, hogy ez meglehetősen egy nyelv, aminek különféle nézetei vannak. Maszkok tán, de én öltöm a maszkokat. Van egy írói nyelvem, egy beszédmódom, ami mindig más oldalával fordul az olvasó felé. Azonosulok a maszkkal, imitálom, ha úgy tetszik, de inkább csak addig, amíg kitalálom, hogy merrefelé „maszkol” az adott szöveg. Utána már nem vagyok konzekvens, nem állom meg, hogy ne tegyem bele a magam jegyeit. Az én hogyan-omat, ha úgy tetszik. Mert hát a „mit?” meglehetősen közös, lásd épp a mesekincset, fellengzősen az emberiségét. De a hogyan, a mód, a mód, az meglehetősen pontossággal kirajzol.

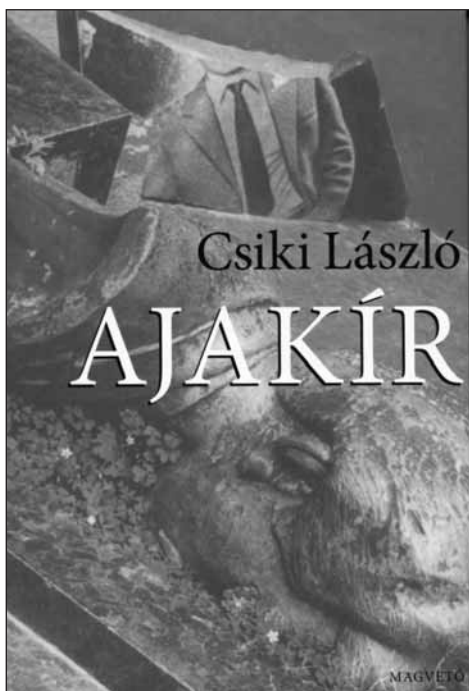
Jolsvai Júlia

Parti Nagy Lajos–Banga Ferenc:

A pecsenyehattyú és más mesék

Magvető Kiadó, 2490 Ft

Magyar irodalom Mérgezett rúzzsal

■ Csiki László, a József Attila-díjas erdélyi író, költő, műfordító legújabb és sajnos a legutolsó könyve, az Ajakír egy különös történet. Ki hinné, hogy egy rúzzszállító is kerülhet olyan helyzetbe, amikor a történelem vihara egyszer csak különleges körülmények viszontagságai közé sodorja. „(...) a világméretű kétnapos örvénylés egyik taraja még egy rúzzszállítót is magasba ragadhat, csupán a jelzöt kell megváltoztatni. Vagy illatszer- vagy titkos ügynök. Netán-tán különleges. Különben is, az áldozatokat gyakran nevezik hősnek” – mereng helyzetén a regény elbeszélő főszereplője. A kereskedelmi szállító egyszer csak mint titkos ügynök kerül a történet középpontjába, amelyben minden lépését szemmel tartják, kísérik. Az időnként kriminalisztikai fordulatokkal fűszerezett történet a 20. században oly sokszor megtapasztalt, áldozatokkal terhes történelmi eseményekre emlékeztet. A szereplők sorsa kiszámíthatatlan. Csiki László szavai ostorcsapásként érintik az Olvasót. „A világ olyan, hogy egyszerűbbé kell tennünk. Meg kell szabnunk a

törvényeit. Az pedig durva egyszerűsítés, (...) önvédelmi erőszak.”

Az Ajakír egy jelkép, történelmi tapasztalatokkal megfestett kép hiteles ábrázolása. Csiki László a tisztességes világgért emel szót. Egy interjúban évekkal ezelőtt elkeseredett hangon a következőket írta: „Valamilyen szempontból mindnyájan kisebbségben vagyunk, és nem csak nemzetiségi szempontból.” A Haza Bércének hatalomátmentő puccsa valódi forradalomba torkollik. Az

Ajakír története a közelmúlt kelet-európai eseményeire figyelmeztet. Csiki László – 1984-ben történt áttelepülésekor – megtapasztalta: „A diktatúra annál kisszerűbb, minél nagyszerűbbnek képzelem magát (...) Megtanultam, hogy nem az árulás az igazi bűn, hanem az őszinteség (...) A Fiúnak annyit jelent, hogy tanúi vagyunk szüleink bűneinek.”

Az Olvasó a történet labirintusában keresi a kiutat, a megoldást, a feloldást, de ehhez a Szerző bizonytalanul válaszol. A Haza Bércé felölti a hősi pózt, bizonyos abban, hogy kegyelmet talán kér, de elnézést, bünbánatot nem. Nem látja ennek okát. A hatalom természetrajza Csiki László értelmezése szerint egyértelmű. Csak azokkal írhatunk történelmet, „akiknek idejekorán szóltak, hogy fenjék a kést (...), most történelemírás következik. A gyerekeik majd tanulhatják.”

Csiki László könyvét, antiutópisztikus és fordulatos regényét feltételezhetően sokan és sokféleképpen értelmezik. A megírtak természetesen az írói fantázia eredményeként olvashatók. A törté-

nelmi tapasztalatból következtetett vélekedésekkel, a múltban átélt társadalomrajz tanulságaival azonban nem lehet vitatkozni. Elgondolkodni rajta viszont érdemes.

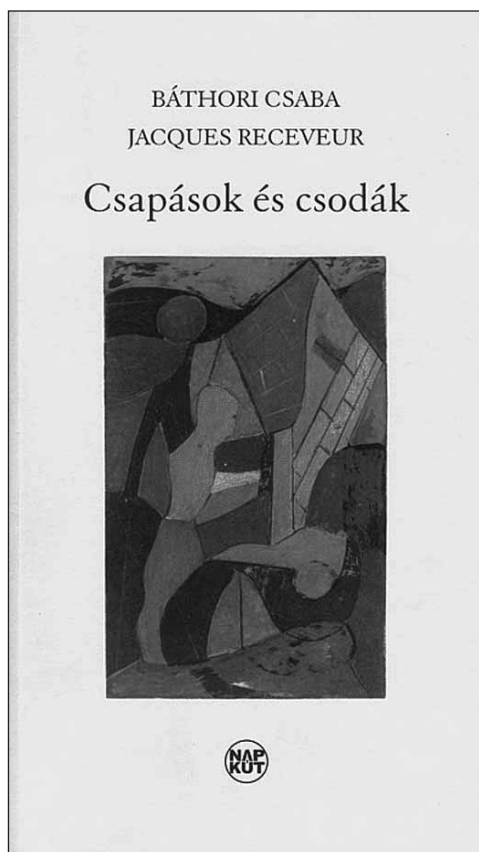
Csiki László 1992-ben azt írta: „Erdély mintha kívül dobogna a szívemen. Az életem nagyobbik fele azonban ott van, ezt odahagytam.” Csiki László 64 éves korában, október másodikán, Budapesten meghalt.

(Illényi)

Csiki László: *Ajakír*
Hosszú történet.

Magvető Kiadó, 504 oldal,
2990 Ft

A nyolc sipkás

■ Bibliofil csemege, szemnek-szellemnek egyaránt élvezet az a kis kötet, melyet az immár „Báthori összes” – folyamatosan keletkező – munkáinak sorában hozott ki az első félévben a Napkút Kiadó. E példás együttműködés eredményei egységes, finom, átgondoltan tervezett arculatukkal is magukra irányítják a figyelmet. A lírikus 123 epilógia, a Csendélet kakkassal, a Játék sötéttel és a

Római suttogás vers-esszé-próza kötetei sorjáznak ebben a szerkezetben. (Most épphogy csak utalni tudunk rá: a költő-műfordító Báthori mára neves kritikus- és delikát prózaíró is. Csak az elmúlt két évben hat kötetel rukkolt ki, mert heves tempót diktál a csúcsra járatott szellemi műhely.) Báthori Csaba nagy könyv-gourmand amúgy is, remek esszéi szólnak könyvek illatáról, könyvek színéről. Ezért kezenfekvő az a kapcsolódás, melyet a *Csapások és csodák* révén a képzőművészettel megteremt. Jacques Receveur francia képzőművész talányos rajzai ihletik a verseket: a színes kicsi rajzok

eleve bizarr és fejtörő szituációkat és figurákat mutatnak: 32 fogukat villogtató egyenruhásokat, vízbeugró, késsel és villával vacsorára váró vagy éppen magányosan tábortűznél szomorkodó malacokat, lábak közül kandikáló bárányt, kötéltáncoló mikulást, repeső farkaskutyát vagy éppen Hold alatt hárfázó mackót. A legrejtélyesebbek azonban a többször, egyedül vagy ötshatos-nyolcas csoportokban

visszatérő valahová loholó, körtáncot járó, vagy lebegő piros sipkás manó-télapós csapatot mutató rajzok, ahol a piros-zöldes-sárgás színek, az apró kockákkal satírozó technika a legkonzekvensebb. „Egymásra nézni se tudva/termeljük azt, ami furcsa,/hűvösen össze-pirulva,/mint a begyúlt idegek./ Ki hiszi ezt csuda nélkül?/ Hol bujlik itt meg a szép fül?/Kit figyel itt ez a nyolc

úr?/ Hány ez a nyolc filigrán?” Négyyszer is nekirugaszkodik a vers, hogy tisztázni próbálja, „zsinatnyikok”, „mihók”, „mikulás-sapkások”, „minyonok” küldetését, sőt, egy helyütt nekünk is lesz: Terpián, Burián, Ullholm Kamill, Olácsi Bill, Szulfikár, Málé, Szelénke és Rachát.

Jacques Receveurról nem sokat tudunk, holott nem is oly régen, tíz esztendeje halt meg fiatalon, tragikusan. Rejtőzve élt, vándorolt: képei az art brut irányzathoz tartozók belülről vezérelt, magára csukódó világát idézik. Ezek a gyakran elmeotthonok, kórházak, börtönök, szociális menhelyek vidékéről származó ápolitak-alkotók iskoláktól, intézményektől, képzéstől, prekoncepcióktól függetlenül festik-rajzolják ki belső, racionálisan nem közelíthető világukat. Jean Dubuffet óta, aki rájuk irányította a figyelmet, van neve az irányzatnak, múzeuma és kutatóközpontja, s gyarapodó filiáléi. (A sajnálatosan szétvert „Lipót” azaz OPNI gyűjteménye, a Seligkollekción is ezeket az alkotásokat gyűjtötte, s orvosai is máig nyúlóan szorgalmazták e terápiás célból is nagyon termékeny művészeti foglalkoztatást. Báthori jól ismeri ezt a jelenséget, festőit, íróit.) Ránézésre, öntörvényű zártságában és enigmatikus mivoltában ilyen típusú alkotónak látszik Jacques Receveur is. Szűkszavú életrajza ugyan nem ad e feltételezéshez fogódzót. Zajlik valami fontos történet, létezik egy teljesen berendezett belső univerzum, de a kulcsa elveszett: vagy annyiféle van, ahányan veszik az időt, a türelmet a megfejtések kalandos kísérletéhez. Báthori Csaba lírával kísérletezik: versei hol faggatózó kérdések, hol a képet megérezkítő leírások, hol „tippek”, javarészt azonban inkább e képcskék alapján a létezés egészére rákérdező, a kiinduló ihletforrástól is eloldódó lírai meditációk.

Báthori „tudós költő”, abban az értelemben, ahogy a nagy verselés-kultúrájú alkotókat nevezni szoktuk: bravúros rímelés, sziporkázó verstani alakzatok, ravasz rájátszások (Berzsenyitől Illyésig, vagy a rímbe emelt Hans Magnus Enzensbergerig idéződnek költőtársak), de a babitsos szólamtechnika, Kosztolányi–Szép Ernős-hangütés vagy Székely Magdás káma-szerű szentencia is „bejátszik”. Gyerekvers és nonsense ugyanúgy kézreáll, mint elégia, dal, szonett – s „Az arc ragyog, mint nyáron Széplak.”

Nem „leírás”, hanem „el-szabadult” nagy, létösszegző vers válik például a háttal ábrázolt kalapos alak mellé tördelt Zarándok-habogásból vagy a Zarándokból. S egyként szívszorítóan mulatságos az Európa térképét simogató, lábainál táskákat bőrdöngöket halmozó, nekünk háttal álló testes néni (?) ábrázolatja – és a mellérendelt szolilokvia (Csirkimaris ácsorgása).

Zavarbaejtően gazdag kecses törékenysége ellenére ez a szép kötet, s nem is adja könnyen magát. Visszavisszatérő olvasásra és aprólékos képnézegetésre való ajzott figyelmünket kéri.

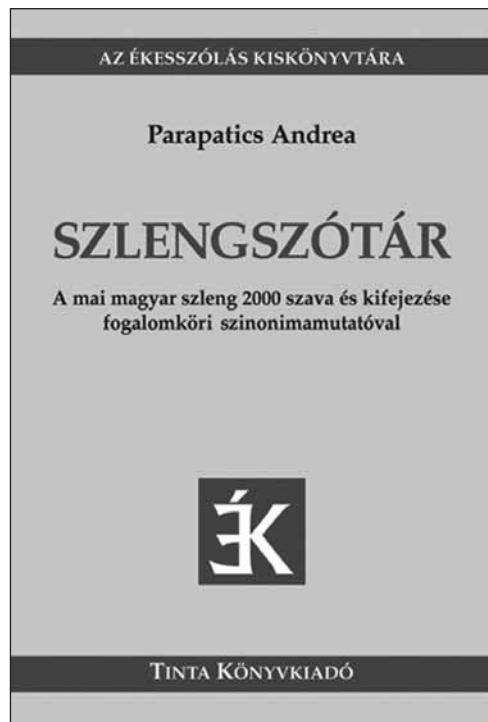
Budai Katalin

Báthori Csaba:
Csapások és csodák
Napkút, 125 oldal, 1490 Ft

Nyelvészet

„Ma jelöltem
vissza az 500.
ismimet.”

■ Ősök és skacok, lélekidomárok és emiliák, főmuftik és aktakucakok, vagányok és jardok, kallerek és pingvinek, vagyis szülők és gyerekek, pedagógusok és tanítványok, igazgatók és beosztottak, alvilági bűnözők és rendőrök, ellenőrök és pincérek és még számos szakma általánosan vagy kevésbé ismert szlengkifejezéseinek

gyűjteménye Parapatics Andrea *Szlengszótára*, mely a magyar nyelv legfrissebb jelenségeit szerkesztette betűrendbe. A könyv a Tinta Kiadó Az ékesszólás kiskönyvtára című sorozatának hatodik tagja. A mintegy 2000 kifejezést tartalmazó szótár nem titkolt célja, hogy olvasóit a valódi tolvaj- vagy virágnyelv szlengszavaival megismertesse. Olyan kódszavakkal tehát, melyeket a hatóságok, a szülők vagy a pedagógusok nem értenek ott és akkor, amikor kellene. Afféle kódfeltörésre is vállalkozik. A nyelvész kutató szerint a szleng az anyanyelvnek éppúgy része mint a közmondások, szólások, szinonimák és az új szavak, ugyanúgy hatnak rájuk a nyelvi változások, mint más jelenségekre. Sőt, mivel a szleng szavaknak a lényege, hogy kódoltak és csak egy kis csoport számára megfejthetők, ha széles körben elterjednek, elvesztik eredeti funkciójukat, és rövid idő alatt újabb elemek jönnek létre, melyek tovább bővítik a szleng szókincsét. Régebben szlengben elsősorban (fő)városi, alsóbb társadalmi osztályból származó fiatal férfiak beszéltek. Mára a jelenség városban és vidéken, min-

den társadalmi osztályban megtalálható, inkább csak azt kell megválasztani, milyen kommunikációs környezetben használja az ember. A szótár használhatóságát elősegíti, hogy szerkesztője felsorolja a változatokat, a jelentésváltozatokat és a jelentésárnyalatokat példamondatokkal illusztrálja, felsorolja a szavak vonzatait, valamint a végén megadott fogalomköri szinonimamutatóban csoportosítja a szavakat. A szótár jórészt a doktorandusz hallgató nyelvész saját gyűjtésén alapul, de alapos irodalmi áttekintést is nyújt az érdeklődőknek.

Sz. Zs.

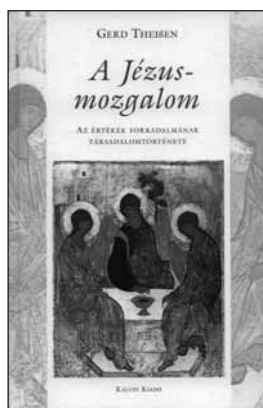
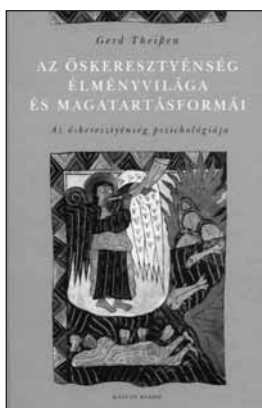
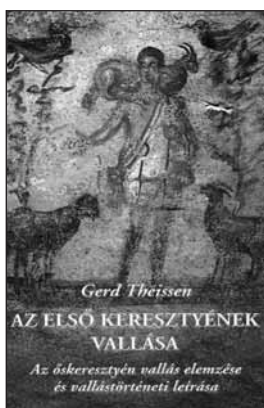
Parapatics Andrea:
Szlengszótár
Tinta Kiadó
144 oldal, 1490 Ft

A KÖNYVHÉT KÖNYVEK
ELSŐ KÖTETE

nka Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Kálvin könyvek Az interdiszciplináritás varázsa

mének átvételekor elhangzott beszéd 2005 szeptemberében.

Az első keresztények vallása című könyvében Gerd Theissen az ő-

ma (lélek), „az ezt értelmező tanítás a szophia és a gnózis (bölcseesség és megismerés), az új vallás létrehozta közösség neve ek-

ségéhez és az első század világához, a kereszténység (h)őskorának társadalmi és a lélektani folyamataihoz.

Pompör Zoltán

Gerd Theissen: Az első keresztények vallása, 2300 Ft

Az őskereszténység elményvilága és magatartásformái, 5500 Ft

A Jézus-mozgalom, 2700 Ft

Kálvin Kiadó

A kereszténység bölcsőjénél

■ Az első század keresztény közösségének élete a történeti források hiányossága okán éppoly gazdag misztikus elemekben, mint Jézus Krisztus élete, ennek ellenére előbbinek még sincs olyan gazdag ponyvairodalma, mint utóbbinak. Aki teológusként vagy történészként az apostolok korát (Kr. u. első évszázad) választja kutatási területül, hamar ráébred arra, hogy primer források hiányában meglehetősen nehéz biztosat állítani az ősegyház időszakáról. Szabó Andor történeti vázlata sem törekszik a teljességre, csupán az újszövetségre és azon túl még néhány egyházatya és nem keresztény történetíró alapművére támaszkodva az eddigi kutatás üres helyértékeire igyekszik tudományos eredményeit beilleszteni. Aki kész válaszokat, pontos kronológiát és az első század kereszténységének életét leíró elemzéseket vár a könyvtől, csalódnia fog, mert a szerző válaszok helyett újabb kérdésekre talált: milyen első jelei voltak a Mária-kultusznak, milyen jelentősége volt az úrvacsorának és a kereszttségnek, hogyan támadt fel a prófétai tradíció az újszövetségi kontextusban? Az ősegyházra vonatkozó kérdésekre adható válaszok Szabó Andor szerint napjaink hívő embere számára is eligazodást jelenthetnek. Ugyanilyen fontos megvizsgálni napjaink egyházi gyakorlatát az őskeresztény gyülekezetek életének tükrében, és rádöbbenni arra, hogy bizony reformációra napjaink egyházának is szüksége lehet.

P. Z.

Szabó Andor:

Ha a Fiú megszabadít...

Kálvin Kiadó, 720 Ft

■ Gyakori, hogy ugyanazt a témát több szempontból, több diszciplína kutatói is megvizsgálják, az azonban már ritkább, hogy egy témát valaki több tudományterület vizsgálati módszereit alkalmazva járjon körül. Ehhez természetesen a téma iránti mélyes elkötelezettség és alázat mellett az is kell, hogy az adott tudományterületeken otthonosan mozogjon.

Gerd Theissen 1980 óta a heidelbergi egyetem újszövetség-professzora, 15 önálló könyvből a Kálvin Kiadó az utóbbi években (Szabó Csaba fordításában) hármát is megjelentetett. Az őskeresztény gyülekezetek életéről írt vastag tanulmányköteteit lapozgatva egy (poszt)modern polihisztor képe rajzolódik ki az olvasó előtt, aki nemcsak vallástörténeti, hanem szociológiai és pszichológiai szemszögből is képes tudományos igénnyel szólni Jézus etikai normáinak hatásáról és a zsidóságból kiszakadó kereszténység új vallásáról. „Theissen munkáira jellemző, hogy interdiszciplináris kitekintéssel úgy összegzi bibliai kutatási eredményeit, hogy más szakágak képviselői is be tudnak kapcsolódni a teológiával való párbeszédbe, pl. a pszichológia, a szociológia, vagy akár az evolúció kutatási területein. Rendszeralkotó képessége ritka érték a mai kutatói társadalomban; bizton mondhatjuk, hogy Theissen professzor korunk legkiválóbb újszövetséges kutatói közé tartozik” – méltatta munkásságát a Károli Egyetem díszdoktori cí-

keresztény vallás vallástörténeti leírására és elemzésére tesz kísérletet. Vizsgálatának középpontjában az őskeresztény gyülekezet hite, ethosza és rítusai állnak, arra a kérdésre keresi a választ, hogyan írta felül a zsidó hagyományt Jézus működése, kereszt-halála és feltámadása; miként építenek fel az első őskeresztény dokumentumok (köztük az evangéliumok) egy ún. „szemiotikai katedrális”, melynek építőkövei a narratív jelbeszéd (mitológia és a történetiség), a magatartás ethoszi normái (felebaráti szeretet és státusfeladás), valamint a rituális jelbeszéd (kereszttség és úrvacsora) voltak. Az őskeresztény vallást az első keresztények a zsidó vallás alapjain alakították ki, az új vallás autonómiáját a krízisek tették próbára. Az őskereszténység krízisei és konszolidációja című fejezetben a szerző az időkeretet a második századig tágitja, amikor a sokféle hagyományt a szent szövegek kanonizációja tette egységessé.

A vallástörténeti megközelítést pszichológiai cseréli *Az őskereszténység elményvilága és magatartásformái* című munkában, melyben a történeti valláspszichológia eszközeivel vizsgálja az első keresztény közösségek világát. A korábban bemutatott vallástörténeti aspektus kulcsmotívumai ebben a könyvben is újra megjelennek (mítosz, rítus, ethosz) ugyanakkor a pszichológiai elemzés szemszögéből új jelentéstartalommal telítődnek meg. Theissen megállapítja, hogy az első keresztények vallásának tapasztalati alapja a pneu-

lészia (egyház), az új ethosz középpontjában pedig az agapé (szeretet) került mint vezérfogalom.” A könyv nagyobb fejezeteiben ezeket a fogalmakat az őskeresztény egyház egy-egy dimenziójaként (spirituális, kognitív, szociális, gyakorlati) értelmezve állapít meg normakövető és radikális vallási magatartásformákat (az agapé esetében az egymásról gondoskodás ethosza normál, az élet feláldozása és az ellenség szeretete viszont már radikális határátlépésnek minősül).

A Jézus-mozgalom, az értékek forradalmának társadalomtörténete című tanulmányában Jézust és a hozzá kapcsolódó – szociológiai értelemben – vándorkarizmatikusokat egy, a zsidóságon belüli megújulási mozgalom szereplőiként feltételezi Theissen. „Az őskereszténység története Jézus által életre hívott zsidó megújulási mozgalomként kezdődött” – olvassuk a könyv bevezető mondatát. A megújulási mozgalom később új vallássá vált, mely az erőszakos hatalomszerzés helyett egy szociális víziót, az értékek, a normák és a vallási gondolkodás forradalmát valószínűsítette meg.

„A kereszténység keletkezésének kérdése a történetírás egyik legizgalmasabb problémája” – írja egyik könyvében Theissen. A mai keresztény gyülekezeteket kívülről szemlélő vagy akár testközelből ismerő ember a német professzor tudományos elemzéseinek köszönhetően közelebb kerülhet Jézus tevékeny-

Szereti, ha zizeg a papír

Betű és kép párharcáról Baló Györgyöt kérdeztük

Téved, aki azt gondolja, hogy a tévét en bloc a Gutenberg-galaxis ellenségének tartják az irodalomkedvelők, s hogy emiatt Baló Györgyhöz kukacoskodó szándék vezérelte könyvpárti rovatunkat. Mint közismert tévés személyiséget kértük fel a beszélgetésre, de kis híján kikoszorázott bennünket, mert mostanában nem jut hozzá a könyvolvasáshoz.

■ – Már tudom Öntől, hogy többnyire az interneten szerzi be az ismereteket, de kétségtelenül nem így kezdte a pályafutását.

– Az olvasást talán a Robinson Crusoeval kezdtem kisiskolásként, azután jött a sok May Károly- meg Rejtő-könyv. Ezeket akkoriban nemigen adták ki Magyarországon, de ha valakinek volt a környezetében egy-egy ilyen kötet, kölcsönadta a többieknek. A kedvencem mégis Jack London volt. Akkoriban mindenhol olvastam, iskolában, autóbuzson, otthon. Később kötelességből is sokat kellett olvasnom, a bölcsészkaron angol és német nyelvszakra jártam. Az angol is komoly volt, de a német szakon goromba irodalmi követelményekkel szembesültünk. A versekkel talán könnyebben lehetett boldogulni akkor is, ha az ember nem értett egy-egy szót, de a drámák már keservesen mentek, az óangol, ófelnémet és közép-német szövegekről nem is beszélve, S persze eredeti nyelven a Thomas Mann-regényekkel is meggyűlik az ember baja.

– Lehetséges, hogy az egyetemi évek alatt kezdett eltávolodni a szépirodalomtól?

– Nem, inkább az utóbbi években. Olyan nagy mennyiségű hírt, elemzést, szakirodalmat kell elolvasnom, hiszen ebben a szakmában szerintem döntő a felkészülés, így az embernek se szeme, se ideje, se energiája nem marad a szépirodalomra. Verseket most is olvasok néha. Leginkább Adyt, József Attilát, Kosztolányit, Radnótit, olykor Pilinszkyt, Nagy Lászlót.

– Itt, a dolgozószobájában hegyekben állnak az újságok, folyóiratok, s szemlátomást nem olvasatlanul. Akkor mégsem az internet segítségével tájékozódik?

– Is-is. Éjjel otthon inkább az interneten olvasok. Jobban szeretem ugyan, ha zizeg a papír, de a világhálón gyorsabban lehet tájékozódni. Voltaképpen ma is tényleg fantasztikusnak érzem és újra meg újra rácsodálkozom, hogy az ember Budapestről lényegében a világ bármelyik újságjába belenézhet, ezekhez azelőtt hozzájutni sem lehetett, nemhogy a megjelenésükkel egy időben olvasni őket.

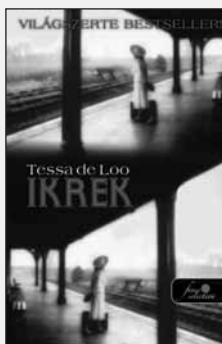
– A Magyar Televízióban ülünk, amelyről sokszor elmondták, hogy az embereket leszoktatja az olvasásról. Tud ezzel perlekedni?

– Nem is akarok. A televízió hátrányos hatással van az olvasásra, ahogyan az autóbuzs vagy az autó is a gyaloglásra. Ez kétségtelen, de szerintem neveléssel lehet egyensúlyt találni. A magam részéről nem nézek fel arra, aki azzal dicsekszik, hogy nincs tévékészüléke, mert úgy gondolom, a televízió, a mozgóképek ma már mindenképpen hozzátartozik az élethez.

Könyvmolyképző Kiadó

www.konyvmolykepzo.hu

■ A hatévesen árván maradt ikreken, Annán és Lottén a németországi és a hollandiai rokonok megosztottnak: a beteges Lotte kényelmes körülmények közé Hollandiába kerül, Annát paraszt nagybátyja szinte cselédként dolgoztatja. A két testvér hiába szeretné tartani a kapcsolatot, a rokonság meggátolja ezt. Amikor végre, nem sokkal a világháború kitérése előtt találkoznak, nem sikerül közel kerülniük egymáshoz. Bár Anna nem szimpatizál a náccal, Lotte azt

is nehezményezi, hogy egyáltalán hétköznapi szinten elfogadja a rendszert. A háború után pedig Anna hiába keresi fel Lottét: az kiadja az útját. Hiszen a németek miatt (és persze Anna is az!) rengeteget kellett szenvednie, neki, aki már inkább hollandnak érzi magát, és családtagjainak, akik zsidókat bűjtattak. Évtizedek telnek el, és a világhírű gyógyfürdőben, Spaban két hetven feletti asszony, egy holland és egy német váratlanul és véletlenül egymásra ismer. Most tárul csak fel előttük különböző, mégis különös párhuzamot mutató életútjuk. Korántsem nosztalgikusan: feltárul a múlt. Haragosan, ironikusan vitatkozva, máskor részvétet érezve egymás iránt, fokozatosan haladnak a megértés felé...

Tessa de Loo: *Ikreik*, Aranytoll kötetek, 376 oldal, 2999 Ft

(X)

Noha az elmúlt tíz évben Magyarországra ellenállhatatlan erővel tört be és hódít a bulvár, azért mégsem csak rossz a televízió. Meg kell és meg is lehet keresni benne az értékeket. A tévé rengeteg időt igényel a befogadótól. Nagyon sokat kérnek Öntől, ha azt ajánlom, hogy nézze meg például A szólás szabadságát. Egy teljes órát kérünk, ennyi idő alatt elolvashatna talán száz oldalt is vagy több hetilapot. Mindig nagy kérdés, hogy tud-e ezzel minőségben vagy mennyiségben legalább egyenértékű információt kapni. Ha jó a műsor, akkor igen, mert életet kap, vitát, látványt, sok mindent, amihez olvasással nem lehet hozzájutni.

– Tudott-e tenni valamit a bulvárműsorok áradata ellen, amikor a köztvév kulturális igazgatója volt?

– Igyekeztem, de ameddig a miénk Európa egyik leggyengébben finanszírozott köztelevíziója, addig tényleg nehéz sorozatban kulturális-művészeti értékeket produkálni. A magyar televízió a nyolcvanas évek végéig évente 60–80 tévéfilmet és tévéjátékot készített, közöttük nagyon sok kiemelkedőt. Ha ma magyar gyerekfilmet keresek, lényegében csak azt találok a boltokban, amit az MTV készített a hetvenes-nyolcvanas években. De most erre sincs pénz. A magyar gyerekek döntő többsége elsősorban Észak-Amerikában készített globális szórakoztató terméket néz. Ez világjelenség, de lényeges, hogy a piacvezető nyugat-európai köztelevíziók sikerének egyik elsődleges forrása nemzeti irodalmuk televíziós feldolgozása. A mostani gazdasági helyzetben épelméjű ember nehezen mondja azt, hogy sokkal több pénz kellene a köztvévnek, pedig a nemzeti irodalom tévés feldolgozására nálunk is mindenképpen költeni kellene.

– Saját gyerekeinél hogyan oldja meg a tévénézés-olvasás egyensúlyát?

– Kulcsfontosságúnak tartom az olvasást, de a képnézést legfeljebb korlátozni, kordában tartani lehet, megakadályozni nem, mert az iskolától a bevásárlóközpontig mindenhol kép, kép, kép meg reklám, reklám, reklám köszön mindenkire. Ha valaki például azt mondja a gyerekének, hogy egyáltalán ne nézzen sorozatot, nagy ellenállással találkozhat, hiszen meglehet, hogy az osztályban csúfolni fogják vagy kinevetik, ha nem tud róla. De nem minden rossz: gyerekeim szívesen néztek egy sorozatot, amely beteg vagy elhanyagolt állatok mentéséről, gyógyításáról szólt. Ezt hasznosnak éreztem. Még kiskorukban próbáltam sokszor elmagyarázni nekik, hogy a szókincsük, az újraalkotó fantáziájuk nem fog fejlődni, ha állandóan képet néznek. A tévé kiegészítő eszköznek jó, időnként tanulságos, időnként szórakoztató, időnként pihentető, de a fantáziához, a nyelvhez, a szókincshez olvasás kell.

– Olvasott nekik esti mesét?

– Néha még most is megteszem. Ha kéri. Már ritkán kéri. A mesélés során engem is igazi meglepetések értek. Egy-két Andersen-mesét újraolvastva elámultam, milyen csodálatosak, különösen, ha jó a fordítás. De katasztrofális színvonalú kiadványokba is belefutottunk: borzalmas fordításokba, alanyt és állítmányt nem egyeztető mondatokba, a történetet mélységtől, értelmétől és szépségétől megfosztó rövidítésekbe. Nem is tudom, hogyan szabályozzák Magyarországon a mesekönyvek kiadását.

– Írt-e verset valaha? Azért nem hagy nyugodni ez a kérdés, mert amikor a költészetről beszél, gyengéd hangon szólal meg, és csillog a szeme.

– Soha életemben egyetlen sornyi verset sem írtam, még készítenést sem éreztem erre. De a nagy verseket mindig szerettem, ma is szíven találnak. Bár legfeljebb töredékes áttekintésem lehet a világirodalomról, meggyőződésem, hogy ha drámában és regényben talán nem vagyunk a csúcson, a magyar költészet élvonalára világklasszis.

Mátrabázi Zsuzsa

Közösen mesélhető gyermekbiblia

■ Örök, nagy kérdése a hittanoktatóknak, hogy szabad-e mesélni a Bibliából; nem zavarodik-e össze a gyermek bontakozó hite attól, hogy ugyanabban az életkorban hall (reméljük, tényleg hall) népmeséket és bibliai történeteket. Bob Hartmann a pittsburghi Gyermek Múzeumban rendszeresen tart gyermekalkalmakat, ahol interaktív módon, a gyermekekkel közösen dolgoz fel ó- és újszövetségi történeteket. A mesélés, a közösen átélt képzeletbeli kalandozás élményét szeretné megosztani a Mesélő Bibliában. Ezek az apró bibliai etűdök a szerző bevalása szerint is úgy íródtak, hogy azokat „könnyebb legyen elmondani, mint felolvasni.” Egyúttal arra hívja a szülőket, hittanokatokat, hogy ne féljenek attól, miközben előadják ezeket a rövid, bibliai részeket, a gyermekek esetleg beleszólnak a történetmondásba, sőt, inkább maguk is törekedjenek arra, hogy bevonják a gyermeket a közös mesészövésbe. A könyv végén a szerző minden részhez ajánl 1-1 közösen játszható, a mesélés hangulatát még bensőségesebbé varázsoló – leginkább a drámajáték eszköztárába tartozó – ötletet.

Ezt az egyszerű ötlettárat bővítették a kötet fordítói, Miklya Luzsányi Mónika és Miklya Zsolt önálló játéktárrá, mely minden tekintetben jól illeszkedik a Mesélő Biblia szellemiségéhez. A közös mesélésnek és az önfelelt, közös játéknak

egyaránt alapja a vidámság. A Játéktár szerzői szerint ezeknek a gyermekbiblia fordítása közben keletkezett ötleteknek legnagyobb erényük, hogy egyszerűek, könnyen megjegyezhetőek és szinte alig igényelnek eszközt.

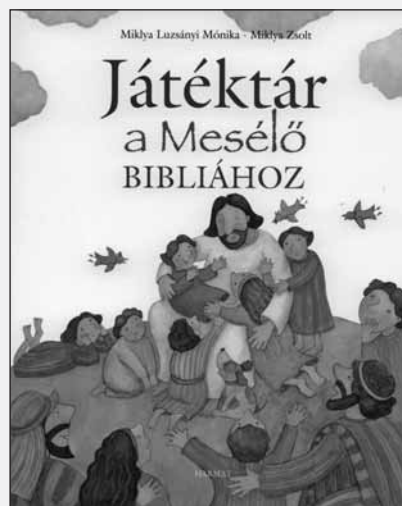
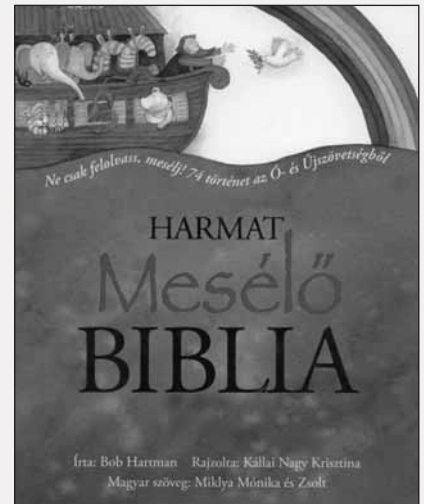
Külön érdekessége a Mesélő Bibliának, hogy az angolszás nyelvterületen piacvezető, vallásos irodalmat forgalmazó

kiadó (Lion Hudson plc.) kötetét egy magyar illusztrátor, Kállai Nagy Krisztina rajzolta. Munkájának köszönhetően az ezerszínű, a könyv lapjain is túlnyúló (a történetek szereplői hol kilógnak, hol belógnak a képbe) képi világ szóra készíti a gyermeket, segíti a történetmesélésben a felnőttet.

P. Z.

Bob Hartmann–Kállai Nagy Krisztina: *Mesélő Biblia*
Harmat Kiadó, 3500 Ft

Miklya Luzsányi Mónika–Miklya Zsolt: *Játéktár a Mesélő Bibliához*
Harmat, 1500 Ft

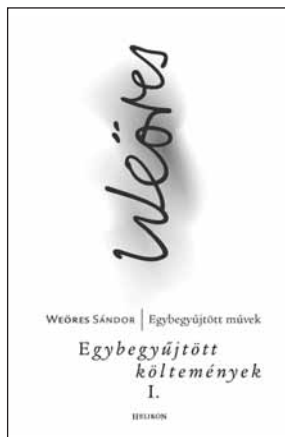

Ferencz Győző: A Weöres-összes elé

Weöres Sándor: Egybegyűjtött költemények I.

■ Weöres Sándor (1913–1989) attól kezdve, hogy 1928-ban, tizenöt éves korában először jelentek meg versei egy ifjúsági lapban, majd 1929-ben Kosztolányi Dezső a lakásán fogadta a tizenhat éves fiút, ugyanebben az évben a Pesti Hírlap felfedező cikket közölt róla és itt közölt, Öreges című verse annyira elnyerte Kodály Zoltán tetszését, hogy később megzenésítette, majd valamivel később, 1932-ben, tizenkilenc éves korában először közölt tőle verset a Nyugat, 1934-ben pedig megjelent első, Hideg van című verseskötete, és Babits Mihály ugyanebben az évben a Nyugatban csodagyermeknek nevezte és azt mondta, hogy „Weörestől még kiszámíthatatlan meglepetéseket várhatunk”, majd ennek a kijelentésének 1935-ben Baumgarten-jutalommal, 1936-ban pedig Baumgarten-díjjal adott nyomatékot, sőt, 1937-ben Halász Gábor A líra ellenforradalma című kritikájához szerkesztői lábjegyzetet fűzött, amelyben megismételte: „Nem mulaszthatjuk el ez alkalomból külön is fölhívni a figyelmet a fiatal Weöres Sándor kivételes tehetségére, mely még kiszámíthatatlan meglepetéseket hozhat azoknak, akik a magyar líra jövője iránt érdeklődnek”, valóban folyamatosan meglepetésekkel szolgált.

A legnagyobb, irodalomtörténetileg szinte páratlan meglepetés az volt, hogy ilyen indulás után fényesen beváltotta Babits, Kosztolányi, később pedig a magyar költészet minden beavatott és kívülálló, óvodás és aggastyán korú olvasójának reményeit. Pontosabban mondván éppen költészetének kiszámíthatatlansága miatt nem is teljesített semmiféle előzetes elvárást, hanem új és új felfedezéseket tett, új és új kapukat nyitott, de mindvégig hűen ahhoz, amit korai, Hála-áldozat című versében írt: „Szememnek Ady nyitott új mezőt, / Babits tanított izére a dalnak, / és Kosztolányi, hogy meg ne hajoljak / ezt-azt kívánó kordivat előtt”, hozzátevé persze, hogy „De mit tőlük tanultam: öröm egyre.” Vagyis a líra lehetőségeit

később sem nagyon módosított költészetfelfogásával lehet feloldani, amely elutasította a szubjektív élményköltészetet, a verset nem érzelmi vagy szellemi önkifejezésnek, és végképp nem eszmei tartalmak hordozójának tekintette. A költészet számára nem az önérvényesítés terepe. Az egyéniséget, erről Weöres számos alkalommal nyilatkozott, egyenesen károsnak, korlátozónak érezte, ezért különféle korokkal és kultúrákkal, szerepekkel és hangokkal azonosulva addig kívánta tágítani az én határait, amíg az teljesen felolvad, szinte megszűnik. A keleti, platóni és keresztény filozófiák nyomán az érzékszervekkel észlelhető jelenségvilágot valami magasabbrendű szellem megnyilvánulásának tekintette, amelyet azonban az emberi tudat csak töredékesen képes felfogni. Az elfogulatlan szemlélődés viszont elvezethet a világmindenséggel való

azonosuláshoz. A korlátozó én nyűgétől megszabadult tudat átszűri magát a létezés nagy áramát: Weöres költészete kifogyhatatlan bőséggel ontja hangok és ritmusok végtelennek tetsző változatait. Ez magyarázza Weöres próteuszi alakváltásait és naiv, gyermeki játékoságát és azt is, hogy miért érzi úgy az olvasó, nincsenek benne hamis hangok, soha nem fog mellé. Nem követett sem esztétikai, sem más doktrínát, következésképp nem is váltott soha irányt.

Létszemlélete húzódott meg végtelen nyugalma mögött is. Mindegy megtalálta a formát, hogy kitöltse a rendelkezésére álló teret, betöltte költői hivatását. Az ötvenes évek kényszerű hallgatása nem rendítette meg, sőt, mint azt némi kajánssággal nyilatkozta, úgy érezte, hogy a megjelenés anyagi és terjedelmi kötöttségeitől megszabadulva végre kedvére megírhatta a Mária mennybemenetelét, az Orfeuszt és más több száz soros poémait. És ugyanez a végtelen belső szabadság vezette el oda, hogy élete végén mégiscsak oly megrendítő személyességgel tudott megszólalni.

És talán ez az oka, hogy halála után nem került bele az irodalmi félmúlt purgatóriumába, amelyből gyakrabban vezet út a feledésbe, mint a megőrző emlékezetbe. Pedig művei a halálát követő lassan két évtized alatt alig jelentek meg. Az Egybegyűjtött költemények most megjelenő első kötetevel a Helikon Kiadó Weöres mintegy tizenöt kötetesre tervezett életműsorozatát indítja el. A sorozatban, amelyet Steinert Ágota gondoz, helyet kapnak Weöres összegyűjtött versei, színjátékai, prózai művei, a vele készült interjúk, levelezése és műfordításai. A hagyaték kezelői úgy döntöttek, hogy tiszteletben tartják Weöres szándékait és a verseket úgy adják közre, ahogyan azt a költő még maga állította össze Bata Imre irodalomtörténész közreműködésével, Steinert Ágota szerkesztésében. Az Egybegyűjtött költemények első kötete ennek megfelelően a költő életében előbb két, majd három kötetben többször is megjelent Egybegyűjtött írások átszerkesztett változata: Weöresnek az ötvenes évek végéig írt verseit

közli egészen a – korábbi kiadások második kötetében szereplő – Polyrhythmia című ciklusig; de értelemszerűen nem tartalmazza a Vers születése című esszét, a drámákat és A teljesség felé című költői prózát, hiszen ezek a későbbi, műfajok szerint összeállított kötetekben szerepelnek majd. A kötetbe nem sorolt és korábban kiadatlan, hátrahagyott versek külön kötetben jelennek meg.

Weöres Sándor költészetét beavatott és beavatatlan olvasó egyaránt hajlik természeti tüneménynek látni. És valóban, mintha az lenne. Olyasmi, ami körülvesz és belsővé válik, szinte erőfeszítés nélkül birtokba vehető. De hát ehhez könyv kell, amit olvasni lehet. Ha az utóbbi időben nehezebben lehetett is a közelebe jutni, a Helikon Kiadó méltó vállalkozásával most ismét hozzáférhető lesz.

Weöres Sándor: Egybegyűjtött költemények I.

Ez a könyv Weöres Sándor életműkiadásának első kötete. A költő tizenöt éves korától ötvenes éveinek derekáig írt költeményeinek legjavát tartalmazza, azokat, amelyeket a korábban megjelent Egybegyűjtött Írásokba ő maga válogatott be az adott időszak terméséből. Az elkövetkező években az életmű további részeinek közlésével folytatódik Weöres teljes életművének kiadása.

Ajánljuk a sorozatot mindazoknak:

akik egyaránt szeretik a virtuóz klasszikus és modern verseket,

akiket a rafinált gyermeki játékoság éppúgy vonz, mint a gondolati igényesség és elmélyültség,

akiket elbűvöl a nyaralásunk gazdagsága, szépsége és költőisége,

vagyis mindazoknak,

akik ismerik és értékelik egyik legnagyobb költőnk munkáit,

akik kíváncsiak elfelejtett, kötetbe nem rendezett, kiadatlan verseire, színjátékaira, prózai írásaira, leveleire, műfordításaira, és

akik most kívánják felfedezni e nagyszerű életmű teljességét.

Helikon Kiadó, 568 oldal, 4990 Ft

úgy tágította korábban ismeretlen tartományok felé, hogy közben páratlan tudatossággal és leleménnyel saját költészetébe olvasztotta a teljes magyar vershagyományt, sőt, nemcsak a magyart és nemcsak a vershagyományt, hanem ősköltészeti teremtésmítoszoktól sumér-babiloni eposzokon át a táncdalig, bölcelelettől cégtábla-feliratig mindent, amit felhasználhatónak ítélt. A Hála-áldozattól, utólag ez már jól kivehető, látszólag kiszámíthatatlanul, valójában következetesen végigjárt út vezetett Psyché „hajdani költőnő” szereplőjéhez vagy a Három veréb hat szemmel című antológiához.

Weöres Sándor kifogyhatatlan bőséggel áradó költészete – és ebben is példa nélkül áll – első kísérleteitől kezdve áttetszően tiszta hangon szólalt meg. Már zsenéi is szinte megmagyarázhatatlan érettséget mutatnak. Ezt a paradoxont leginkább kezdettől kész és

K./H., C.(„K.”), -ck

■ A fekete borítón szinte csak egy lény világosabb vágat háromszöge látszik: lombzat és táj pengéi között egy kétségbeesetten széttárt karú ember. A betűk is alig válnak el az alaptónustól, bár színesek. Amennyire sikerült informálódnom, Forrai Ferenc könyvertervező leleménye az ismertetés első pár szava a

Végtelen végzet

fülszövegén: „Zalai K. regényének hőse, H. és útítársa egy picinyke, lepusztult faluba érkezik...” A regény írójának, *Zalai Károlynak* a nevét ekként rövidítve, a K. névpótló jelből még egyértelműbbé válik, hogy a mű a Kafka-élmény hatására, főleg *A per*, és részben *A kastély* vonzaskörében keletkezett. A főalak „neve” is azért lett, H., mert e betű mint hangzó a lehető legközelebb áll a K-hoz.

A nyolcvanhét rövid fejezetre oszló mű H. vesszőfutását jeleníti meg. Kastély helyett kocsmá a világvégi terep középponti épülete. H-t valami súlyos, magnetikus erő kényszeríti a településen maradni, holott mintha megfoghatatlan, egyre kilátástalanabb „per” folya ellene. A sok ismétlődő elemet tartalmazó, körkörös-bugyrosan szerveződő szöveg egyáltalán nem cselekményszegény: Baba, Rita, a – karkai vonatkozásban is – remekül elnevezett Kaiser és mások masszív eseménymozgásokat indukálnak. A lényeg mégis az a szuggesztív, takarékosan ábrázolt veszendőség-állapot, amely ellen H. képtelen eredményesen felvenni a harcot, s amely a *Végtelen végzet* jobbára nyitva hagyott lezárása szerint még sötétebb fenyegetéseket tartogat számára.

Az előadásmód letisztultsága vonzza az olvasót, aki egy-két hasonló posztkafkai textussal már találkozhatott (például Krasznahorkai László nagyszabású prózájában). Kissé meglepő a hős szexuális csodálkozása; ugyane téren megalázottsága már nem. Szíven ütő könyv, a brutális jelen idő uralta stílusban. Nyílegyenesen, kiterők nélkül, kissé didaktikusan hatol a vélhető írói cél felé.

Ákárcsak e regényt, Nagy András

Blaszfém

című kötetét is a *Fekete Sas* adta ki. Tandori poézis helyett poezt, Petri elégia helyett eléget, Orbán János Dénes próza helyett prózt írt, s bősséggel folytathatnánk még a csonkolással képzett kifejezéseket, amelyek valamely műfaj, ábrázolásmód, hangoltság helyében annak torzóját, részleges hiányát, megvalósíthatatlanságát tételezik, s emelik az immár új „műfaj”, „hangoltság” rangjára – azaz egyértelműen *hiánybeszédet* folytatnak.

Nagy András, számos emlékezetes – jobbára színházban is sikeres, vagy figyelmet keltő – színmű íróját gyakorta érte kritika, hogy darabjai túlzottan esszéisztikusak, illetve (akárcsak a novellái) túlzottan bölcseletiek. A *Blaszfém* szerencsés összeállítás: az 1992 és 2002 között íródott alkotások teret engednek a medita-

tív, filozófiai attitűdnek is, a cselekményességet lefojtó-felfokozó pszichologizálásnak is. Kettő közülük monológ, kettő novella, de valamennyiben fontos a kétpólusosság. „*Kamijj*”, vagyis Camille Claudel Rodin árnyékában, néha az ő szavait kölcsönözve folytatja mind tragikusabb magánbeszédét (*Camille*), a *Tibet felé* lapjain az „utazó”, a „kereső” a nőalaknak adhatja át a szót, aki viszont valaki harmadikkal ütközve tárja fel sorsát, s hogy mit keres épp e tájon. A címadó írás a Közönség megjelenítésének dilemmáját rója egy vállalkozó kedvű színházra (és az Öregembert nemcsak öreg színész játszhatja, hiszen olyan öreg, amilyenre itt szükség van, nincs is...), a *Hotel Viadukt* talán a legsejtelmesebb az egész könyvet átjáró katasztrófa megérzé- kítésében. Külsőre is szép könyv (tervezte: Csokonai Dániel), s jó pillanatban jött híradás a hosszabb ideje intézményigazgatóként tevékenykedő szerző kontinuu- s írói jelenlétéről. (A blaszfém tragiko-ironikus szó- csonkasága, jelentés-retardáltsága egyébként többféle- képp is dekódolható az olvasói tudatban.)

Hasítás

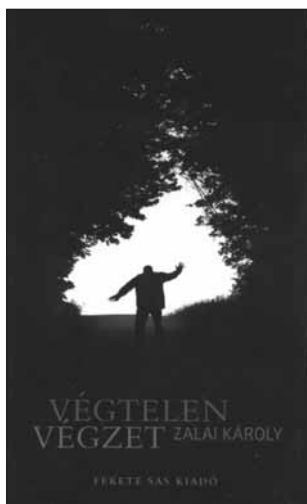
címmel kislemez-formát imitáló novellagyűjteményt adott közre a *Magvető* (a borító *Baranyai Andrást* dicséri). A válogatás *Tóth Krisztina* és *Békés Pál* munkája, bizonyára az ötlet is tőlük ered: „felkérték zenerajon-

gó kollégáikat, hogy írjanak novellát valamilyen, a rockkal kapcsolatos személyes élményükről. Az írók témája igen változatos: egy lemez, szám, koncert, együttes, vagy csupán egy emlékezetes pillanat”. Kellemetlen meglepetés, hogy épp ez az előzetes nem válik valóra a hullámzó színvonalú, kissé monoton könyvben. Találkozunk olyan írásokkal, melyek

joggal közkedvelt életművekről levált tematikus vagy hangulati melléktermékek, korábbi elbeszélések repetái. Túlterhelt fogás az angol, német szavak magyaros írásmódjának használata, sokszor már a címben, alcímben is (*Szám-mörtájm*; *lávstori*; *Hevimetál*; *Bédekker, Láv, lávmi dú* stb.): e szóalkotások nem feltétlenül rendelkeznek olyan mértékű korfelidéző, kontrasztáló hatással, mint arra esetleg az írók számítottak. A különféle – zenei, irodalmi és egyéb – műcímek, az ismerős nevek intertextusos felülírása sem hozza automatikusan a kívánt eredményt (*The Toors*; *Last tapes*; *Hogyan lettem ricsés csávó*; *Képzelt riport*; *Doors* stb.). A nevük ábécérendjében felsorakoztatott írók novellái közt más, alkotóbb jellegű szerkesztés dinamikussabb erőtereket nyithatott volna. Így sajnos csak az ötlet „szövege”, a rock -ck-ja kattan.

E sorok írójának persze illik töredelmesen beismernie, hogy sosem volt rockrajongó, azaz bujkálhat a lelke mélyén egy kis averzió, amely nem is az elbeszéléseknek, inkább magának a témának szól. Akár így, akár úgy, Bán Zsófia *Egy este Erika nélkül* című novellájában az anyakép, Hazai Attilánál a cím álikerítéseiben előre jelzett színezet (*Rokkant rokkerek, idült idolk a Hortobágyon*), Kemény Istvánnál cím (*John Torrington*) és szöveg „széthú- zása” tetszett – az egész kötetben pedig épp az, mennyi a nehézség a félmúlt felmutatásában/kutatásában.

Tarján Tamás

ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZAKIRODALOM

ÁLTALÁNOS MŰVEK

A tudomány általában

Gazda István: Magyar tudománytörténet. Piliscsaba; Bp.: Mat. 223 p. (Magyar tudománytörténeti szemle könyvtára, 76.) Fve 1600 Ft

Kutatás és fejlesztés: 2007. Bp.: KSH. 126 p. Fve 3000 Ft

Polkinghorne, John C.: Egyetlen világunk: a tudomány és a teológia kölcsönhatásai. Pozsony: Kalligram. 135 p. (Tudomány és vallás) Fve 2000 Ft

Tudomány és politika. Bp.: Typotex. 248 p. (Tudomány & ...) Fve 2900 Ft

Írás. Jelek és szimbólumok

Harris, David: Kalligráfusok bibliája: 100 teljes ábécé megrajzolásának útmutatója. Pécs: Alexandra. 25 p. Kve 3499 Ft

Szervezetek és más együttműködési formák

Folyóiratok. Újságírás. Sajtó

Buzinkay Géza: Magyar hírlaptörténet, 1848–1918. Bp.: Corvina. 150 p. (Corvina tudástár) Fve 1990 Ft

Pikó András – Wisinger István – Zöldi László: Általános médiaismeret. Bp.; Pécs: Dialóg Campus. 198 p. (Studia mediorum) (Dialóg Campus tankönyvek) Kve 4480 Ft

FILOZÓFIA

Baggini, Julian: A tányérra kívánczozó malac... és 99 további gondolatkíséret. Bp.: Corvina. 327 p. Fve 2990 Ft

Bioetikai olvasókönyv: multidiszciplináris megközelítés. Bp.; Pécs: Dialóg Campus. 308 p. (Dialóg Campus szakkönyvek) Fve 2980 Ft

„Királlyá lett a te Istened”: fejezetek a politikai teológia történetéből. Bp.: Akad. K. 273 p. Fve 3200 Ft

Közösség és instabilitás. Bp.: Gondolat. 233 p. Fve 2200 Ft

Scheler, Max: A filozófia lényegéről. Bp.: Szt. István Társ. 143 p. (Fides et ratio, 5.) Fve 1481 Ft

White, Michael: Giordano Bruno, az eretek. Pécs: Alexandra. 246 p. Kve 3499 Ft

PSZICHOLÓGIA

Általános pszichológia. 3. Nyelv, tudat, gondolkodás. Bp.: Osiris. 606 p. Kve 5980 Ft

Bereczkei Tamás: Evolúciós pszichológia. Bp.: Osiris. 541 p. (Osiris tankönyvek) Kve 4980 Ft

Freud, Anna: Az én és az elhárító mechanizmusok. Bp.: Animula. 123 p. (A pszichoterápia klasszikusai) Fve 2751 Ft

Lajkó Károly: A viselkedésváltoztatás elmélete és gyakorlata. Bp.: Medicina. 205 p. Fve 2301 Ft

Mohás Livia: Nők a harmadik évezredben. Bp.: Saxum. 186 p. (Az élet dolgai) Fve 1150 Ft

Székely Attila, S.: Rövid magatartástudomány orvosoknak. Bp.: Animula. 100 p. Fve 1662 Ft

VALLÁS

Biblia. Bibliamagyarázatok. Jézus élete

Mücher, Werner: Bevezetés a Jelenések könyvébe. Bp.: Evangéliumi K. 112 p. Fve 1500 Ft

Möcher, Werner: Az Énekek éneke könyvének magyarázata. Bp.: Evangéliumi K. 96 p. Fve 1050 Ft

Pöppelmann, Christa: A Biblia. Pécs: Alexandra. 224 p. (A kultúra látkepei) Kve 2999 Ft

Raj Tamás: Ember-e a mező fája?: környezet- és természetvédelem a Bibliában. Bp.: Makkabi. 124 p. Kve 1636 Ft

Wuest, Kenneth Samuel: Szótanulmányok a filippi levélhez + Szótanulmányok Péter első leveléhez. Bp.: Evangéliumi K. 152 p. Fve 1500 Ft

Kereszténység. Keresztény egyházak

Angenendt, Arnold: A kora középkor: a nyugati kereszténység 400-tól 900-ig. Bp.: Szt. István Társulat. 605 p. Kve 4600 Ft

Giorgi, Rosa: Szentek: napról napra művészet és vallás között. Bp.: Korona. 780 p. Kve 5500 Ft

Hagenkord, Bernd: fiatalok@isten. Bp.: Szt. István Társulat. 79 p. Fve 880 Ft

Rónay Tamás: Forgószél a Vatikánban : XXIII. János életútja. Bp.: Vigilia. 275 p. Fve 2700 Ft

Shahrad, Cyrus: A Vatikán titkai. Bp.: Saxum. 192 p. Kve 2500 Ft

Általános és összehasonlító vallástudomány.

Nem-keresztény vallások. Mitológia

Brelch, Angelo: Római variációk az eredet témájára. Bp.: Gondolat. 149 p. (Electa) Fve 2400 Ft

Huber Lipót: Jahvé-Adonáj-Jézus. Hasonmás kiad. Bp.: M. Ház. 82 p. Fve 990 Ft

Radnóti Alice: India Oroszlánjai: a szikhek. Bp.: Kelet K. 223 p. (Keleti könyvtár, 4.) Kve 2800 Ft

Vallás és hit a gyógyításban. Bp.: Medicina. 154 p. Kve 3600 Ft

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK

Kutatástervezés a felsőoktatásban. [Veszprém]: Veszprémi Humán Tudományokért Alapítvány. 317 p. Fve 3001 Ft

Szociológia. Szociográfia. Társadalmi kapcsolatok és folyamatok. Társadalomtudományi módszerek. Demográfia

Albert József – Leveleki Magdolna: Szociológiai alapismeretek. Bp.: Ziggy Bt. 170 p. Fve 2728 Ft

A demográfiai folyamatok regionális különbségei, 1980–2007. Bp.: KSH. 68 p. Fve 2500 Ft

Lengyel György: A magyar gazdasági elit társadalmi összetétele a huszadik század végén. Bp.: Akad. K. 192 p. Kve 2480 Ft

Luhmann, Niklas: A tömegmédiá válósága. Bp.: Gondolat: AKTI. 133 p. Fve 2390 Ft

Magyar statisztikai évkönyv: 2007. Bp.: KSH. XXXII, 512 p. + mell.: 1 CD-ROM Fve 7300 Ft

Romano Rácz Sándor: Cigány sor. Bp.: Osiris. 135 p. (Magyarország felfedezése) Fve 1980 Ft

Sebes Anna: Emberállat: évmilliók lenyomata kapcsolatainkban. Bp.: Gondolat. 475 p. Fve 3990 Ft

Silverstone, Roger: Miért van szükség a média tanulmányozására? Bp.: Akad. K. 183 p. Fve 1991 Ft

Tóth Kinga Dóra: Sikeres cigányok identitása Angliában és Magyarországon. Bp.: L'Harmattan. 174 p. Fve 1901 Ft

Vándorló emberiség. Bp.: Geographia K. 192 p. Kve 6500 Ft

Politika. Politikatudomány

Balla D. Károly: Magyarul beszélő magyarok. Bp.: EÖKIK. 188 p. Fve 2200 Ft

Rassizmus a tudományban. Bp.: Napvilág. 402 p. (Critica) Fve 2800 Ft

Gazdaság. Közgazdaság-tudomány

Az adóparadicsomtól a zöldmozgalomig: kritikai szócikkek a világgazdaságról és a globalizációról. Bp.: Napvilág. 298 p. Fve 2900 Ft

Betéti könyvek. Bp.: Tandem Graf. Stúdió. 143 p. (Anno) Fve 1450 Ft

Élelmiszergazdasági marketing. Bp.: Műszaki Kvk. 327 p. Kve 3890 Ft

A gazdasági fejlődés regionális különbségei Magyarországon 2007-ben. Debrecen: KSH. 59 p. Fve 2500 Ft

Illés Iván: Regionális gazdaságtan – területfejlesztés. Bp.: Typotex. 262 p. (Baccalaureus scientiæ tankönyvek) Fve 2700 Ft

Jelenítés a turizmus 2007. évi teljesítményéről. Bp.: KSH. 110 p. Fve 2400 Ft

Lengyel Márton: A turizmus általános elmélete. Bp.: Heller F. Gazd. és Turisztikai Szolgáltatások Főisk.: KIT. 525 p. Kve 6500 Ft

Leonard, Mark: Mit gondol Kína? Bp.: Gondolat. 166 p. (Demos könyvek) Fve 2290 Ft

Mankiw, Gregory N.: Makroökonómia. Bp.: Osiris. 564 p. (Osiris tankönyvek) Kve 4500 Ft

Mészáros István: A tőkén túl. 1. r. Az ellenőrizhetetlenség árnya. Bp.: L'Harmattan. 401 p. (Eszmélet könyvtár) Fve 3650 Ft

Umbrai Laura: A szociális kislakásépítés története Budapesten, 1870–1948. Bp.: Napvilág. 389 p., [10] l. (Critica) Fve 2900 Ft

A vállalkozások regionális különbségei Magyarországon. Győr; Bp.: KSH. 73 p. Fve 2500 Ft

Jog. Jogtudomány

Büntetőjogi döntvénytár, 1979–2007. 1–2. köt. Bp.: HVG-ORAC. 1326 p. *A két kötet egyitt!* Fve 18000 Ft

Fleck Zoltán: Bíróságok mérlegen. 1. Bp.: Pallas. 361 p. (Pallas tudástár) Kve 3200 Ft

Horváth Gyöngyi: Igazságügyi szakértői kézikönyv: hatályosító pótfüzet. Bp.: HVG-ORAC. 128 p. Fve 5746 Ft

Huszár Tibor: Bibó estéje: levelek, dokumentumok a népi mozgalomról és a Magyar Közösség peréről. Bp.: Corvina. 291 p. Fve 2690 Ft

Igazságügyi szakértői kézikönyv. Bp.: HVG-ORAC. 354 p. Fve 5745 Ft

Kondorosi Ferenc – Maros Kitti – Visegrády Antal: A világ jogi kultúrái – a jogi kultúrák világa. Bp.: Napvilág. 314 p. Fve 2500 Ft

Összehasonlító alkotmányjog. Bp.: Complex K. 554 p. Kve 5460 Ft

Polgári perjog: általános rész. Bp.: Complex K. 524 p. Fve 4305 Ft

Pomogyi László: Magyar alkotmány- és jogtörténeti kézikötet. Bp.: Mérték K. 1343 p. Kve 14999 Ft

Szente Zoltán: Európai alkotmány- és parlamentarizmustörténet, 1945–2005. Bp.: Osiris. 723 p. (Osiris tankönyvek) (Bibliotheca iuridica, 29.) Kve 4980 Ft

Közigazgatás

Államreform, közigazgatás, háttérintézmények. Bp.: Gondolat. 253 p. Fve 2690 Ft

Monory Bulcsu: Közérthető közbeszerzési közösségi keretek között. Bp.: BM Duna Palota és K. 369 p. Fve 4500 Ft

Hadtudomány. Honvédelem. Hadsereg

Biztonság hét határon át: Isztambul, a megújulás csúcsa. Bp.: Zrínyi. 174 p. Kve 1980 Ft

Grant, R. G.: Katonák: harcos és látványa a történelem során. Bp.: M-érték K. 360 p. Kve 9999 Ft

Az ókor nagy csatái: i. e. 1285 – i. sz. 451: Kádestől Catalaunumig. Bp.: Ventus Libro. 224 p. Kve 6500 Ft

Varga Csaba Béla: Nepál harcosai: a gurkák. Bp.: Kelet K. 223 p. (Keleti könyvtár, 3.) Kve 2800 Ft

Szociális gondoskodás és gondozás

Goldenberg, Herbert – Goldenberg, Irene: Áttekintés a családról. 1. köt. Bp.: Animula. V, 193 p. (Családtérapiás sorozat, 19.) Fve 2891 Ft

Heinerné Barzó Tímea: Praxisjog. Bp.: Medicina. 352 p. Fve 4200 Ft

Szabóné Kármán Judit: Család-gondozás, krízis-prevenció. Bp.: Medicina. 335 p. Fve 2121 Ft

Szociális védőháló a régiókban. Miskolc: KSH. 80 p. Fve 2500 Ft

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kedves Olvasónk!

Azt javasoljuk Önnek: fizessen elő lapunkra! Sokféle terjesztési módszert kipróbáltunk, és meg kellett állapítanunk, hogy egyik sem vetekszik az előfizetés módszerével.

**A Könyvhetet megrendelheti a szerkesztőség címén:
1114 Budapest, Hamzsabégi út 31. levélben vagy az itt
található kitöltött, kivágott megrendelőszelvényen,
vagy faxon a 466-0703 telefonszámon.**

MEGRENDELÉS

Megrendelem a Könyvhetet 1 évre 3960 Ft előfizetési díjért. Kérem, küldjenek postai csekket az előfizetési díj befizetéséhez.

NÉV.....

CÍM.....

.....

Pedagógia. Gyermeknevelés

- Kálmán Anikó:** A felnőttoktatók kompetenciái: andragógiai módszertan. Bp.: Okker. 136 p. (Lifelong Learning füzetek) Fve 2500 Ft
- Nagyén Falucskai Anna:** Játékgyűjtemény a testtudat, téri tájékozódás fejlesztéséhez. Bp.: Trefort. 72 p. Fve 1200 Ft
- Szűdi János:** Szakszerűség és hatékonyság a közoktatásban: CD-melléklettel. Bp.: Complex K. 303 p. Fve 6090 Ft
- Zöld Könyv:** a magyar közoktatás megújításáért, 2008. Bp.: Ecostat. 295 p. Kve 2800 Ft
- Néprajz. Etnológia. Folklor**
- Móser Zoltán:** Névwiseletek. 1. Január – február: Boldogasszony hava: Bójtélő hava. Csíkszereda: Pro-Print. 272 p. Kve 2940 Ft
- Móser Zoltán:** Névwiseletek. 3. Május – június: Pünkösdi hava: Szent Iván hava. Csíkszereda: Pro-Print. 208 p. Kve 2940 Ft
- Sánta Alíz:** Szokások, babonák beás közösségekben – gyerek szemmel. Pécs: PTE BTK NTI Romológia. 89 p. (WHS student, 2008/1.) Fve 1636 Ft
- A magánélet szokásai. Közéleti és társadalmi szokások**
- Kovács Gábor:** Az özvegyélet. Bp.: Kelet K. 151 p. (Keleti könyvtár, 1.) Kve 2600 Ft
- Lázár Katalin:** Gyertek, gyertek játszani! 4. Játékközlés. Bp.: Eötvös. 495 p. Fve 4467 Ft
- Pilinszky János:** Karácsony. Bp.: Nap. 41 p. (Különleges könyvek) Kve 2000 Ft
- Folklor. Szellemi néprajz**
- Carwell, Diane – Sutherland, Jonathan:** Boszorkányok: múlt és jelen. Bp.: Ventus Libro. 256 p. Fve 3990 Ft
- Carwell, Diane – Sutherland, Jonathan:** Szelleme: múlt és jelen. Bp.: Ventus Libro. 256 p. Fve 3990 Ft
- Takács Erika:** Álmoskönyv. Bp.: Könyvműves Kvk. 109 p. Fve 580 Ft
- Takács Erika:** Találós kérdések. Bp.: Könyvműves Kvk. 191 p. Fve 660 Ft

TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

- Természetrajz. Természetvédelem. Környezetvédelem**
- Az élővilág atlasza.** Bp.: Inkvizitor. 216 p. Kve 4900 Ft
- Fry, Carolyn:** A klímaváltozás: a XXI. század legnagyobb kihívása. Bp.: Totem Plusz. 208 p. Kve 6980 Ft
- Menyhárt Jenő:** Az agitátor. Bp.: Nyitott Kvműhely. 284 p. Fve 2980 Ft
- Takács-Sánta András:** Bioszféra-átalakításunk nagy ugrásai. Bp.: L'Harmattan. 115 p. (Környezet és társadalom) Fve 1500 Ft
- Matematika**
- Praszolov, Viktor Vasziljeics:** Lineáris algebra. Bp.: Typotex. X, 247 p. Fve 2700 Ft
- Számítógép-tudomány. Programozás**
- Fitzgerald, Michael:** Ruby zsebkönyv: gyors útmutató a Rubyhoz. Bp.: Kiskapu. 191 p. Fve 2200 Ft
- Kis Balázs – Mohácsi-Gorove Anna:** A fordító számítógépe. Bicske: Szak K. 387 p. (Nyelvinfo, 3.) Kve 6000 Ft
- Csillagászat**
- Stork, Peter A.:** A világegyetemről vidáman. Kielce: Potrus 47 p. + mell.: 1 CD-ROM (Elhiszed, hogy ...?) Kve 1499 Ft
- Fizika. Mechanika**
- Energia és mozgás.** Bp.: Kossuth. 95 p. (Természettudományi enciklopédia, 14.) (Metro könyvtár) Kve 1491 Ft
- Garbai László:** Hidraulikai számítások az épületgépészetben és az energetikában. Bp.: Akad. K. 687 p. Kve 6300 Ft
- Kémia**
- Marshall, William J.:** Klinikai kémia. Bp.: Medicina. 426 p. Fve 7201 Ft
- Veszprémi Tamás:** Általános kémia. Bp.: Akad. K. 519 p. Kve 9450 Ft
- Földtan. Geológia. Hidrológia**
- Gábris Gyula:** Földfelszín és éghajlat. Bp.: ELTE Eötvös K. 225 p. Kve 4358 Ft
- Geomorfológia. 1.:** földfelszíni folyamatok és formák. Bp.: Dialóg Campus. 335 p., [53] t. (Dialóg Campus tankönyvek) (Studia geographica) Kve 6980 Ft
- Geomorfológia. 2. Bp.:** Dialóg Campus. 440 p., [69] t. (Dialóg Campus tankönyvek) (Studia geographica) Kve 8980 Ft
- Biológia**
- Boross László – Sisak Csaba – Szajáni Béla:** Szilárd fázisú biokatalizátorok. Bp.: Akad. K. 373 p. Kve 5901 Ft
- Orvosi patobiokémia.** Bp.: Medicina. 693 p. Kve 9301 Ft
- Növénytan**
- Mettler, René:** A virág. Bp.: Móra. [35] p. (Kis felfedező zsebkönyvek, 1.) Kve 1490 Ft
- Rimóczi Imre:** Gombaválogató. 9. Bp.: Szépirod. 136 p. Fve 2490 Ft
- Állattan**
- Attenborough, David:** Élet hidegverrel: a kétélűek és hüllők természetrajza. Bp.: Kossuth. 288 p. Kve 5990 Ft
- Nádai Magda:** Pókművészek, békabajnokok. Bp.: Flaccus. 144 p. + mell.: poszter Fve 1800 Ft
- Peyrols, Sylvaine:** A katicabogár. Bp.: Móra. [35] p. (Kis felfedező zsebkönyvek, 2.) Kve 1490 Ft
- Woolverton, Linda – Richards, Mose – Gore, Kristin:** Ketten a jégen. Bp.: Geographia K. 159 p. Kve 4999 Ft

ALKALMAZOTT TUDOMÁNYOK

- Orvostudomány. Egészségügy**
- Bevezetés a neuropszichológiába.** Bp.: Medicina. 577 p. K 6801 Ft
- Fogászat.** Bp.: Medicina. 223 p. Kve 8300 Ft
- Gyermek- és ifjúságpszichiátria.** Bp.: Medicina. 402 p. Kve 4851 Ft
- Hédervári-Heller Éva:** A szülő-csecsemő konzultáció és terápia. Bp.: Animula. 171 p. Fve 2500 Ft
- Horkay Irén:** Klinikai photodermatologia. Bp.: Medicina. 527 p. Kve 10201 Ft
- Kéri Szabolcs:** Skizofrénia a kognitív deficit tükrében. Bp.: Gondolat. 146 p. (Kognitív szeminárium) Fve 2780 Ft
- Kuritárné Szabó Ildikó:** Borderline személyiségzavar. Bp.: Medicina. 623 p. Kve 4600 Ft
- Mozgásszervek biomechanikája.** Bp.: Terc. 404 p. + mell.: 1 CD-ROM Fve 6800 Ft
- Muraközy Györgyi:** Allergia. Bp.: Kossuth. 127 p. (Egészséges életmód, 18.) (Metro könyvtár) Kve 995 Ft
- Preventív fogászat.** Bp.: Medicina. 313 p. Kve 3901 Ft
- Stauber, Sabine:** Az emberi test. Bp.: Tessloff és Babilon. 25 p. (Mi kicsoda junior, 1.) Kve 2450 Ft
- Általános és személyi higiéné. Mentálhigiéné**
- Bleich, Kirsten – Bleich, Stefan:** A szerelmeskedés könyve tinédzsereknek. Bp.: Tessloff és Babilon. 80 p. Kve 2951 Ft
- Életrevaló fiataloknak.** Bp.: KGF K. 222 p. Fve 2200 Ft
- Murkoff, Heidi Eisenberg – Eisenberg, Arlene – Hathaway, Sandee Eisenberg:** Az első 12 hónap: újdonsült szülőknek a terhesség utáni időszakról. Bp.: Park. 830 p. Fve 6900 Ft
- Nolden, Annette:** Babakalendárium. Bp.: Mérték K. 174 p. Kve 2999 Ft
- Popper Péter:** A reggel és az este jógája. Bp.: Saxum. 71 p. + mell.: 1 CD Kve 2980 Ft
- Rodler Imre:** Kalória- és tápanyagtáblázat. Bp.: Medicina. 324 p. Fve 3600 Ft
- Scherer Judit:** Nők, délutáni fényben: klímaxkönyv. Bp.: Athenaeum. 278 p. Kve 2890 Ft
- Singer Magdolna:** Áldatlan állapot: mi lesz velünk? Bp.: Jaffa. 204 p. Fve 2790 Ft
- Járművek**
- Connen, Fabrice:** 100 legendás autó. Bp.: Aréna 2000. 143 p. Kve 5980 Ft
- Gáti József – Horváth Sándor – Legeza László:** A XX. század autója: 100 éves a Ford T-modell. Bp.: BMF. 111 p. Kve 4900 Ft
- Kniffke, Sophie:** Az autó és a tehergépkocsi, a motor meg a kerékpár. Bp.: Móra. [38] p. (Kis felfedező zsebkönyvek, 3.) Kve 1490 Ft
- Lieb, Ulrich:** Modellvasút-tervezés számítógéppel. Bp.: Cser K. 127 p. Kve 3995 Ft
- Mezőgazdaság**
- Növénytermesztés. Kertészet**
- Gyógy- és fűszernövények kézikönyve.** Pécs: Alexandra. 160 p. Kve 2999 Ft
- Vermeulen, Nico:** Szobanövények enciklopédiája. Bp.: Gabo. 320 p. Kve 4990 Ft
- Állattenyésztés. Hobbiallatok tartása**
- Alderton, David:** Idős kutya a családban: 120 jó tanács, hogy idős kutyánk hosszabb és boldogabb életet éljen. Bp.: Cser K. 160 p. Kve 4995 Ft
- Sinkovics György:** A háziállat tartása és betegségei. Bp.: Mezőgazda. 158 p., [12] t. (Gazdakönyvtár) Fve 2500 Ft
- Lakás. Lakberendezés**
- Burdon, Jane:** A kényelmes otthon. Pécs: Alexandra. 143 p. Kve 4500 Ft
- Campbell, Nina – Parsons, Alexandra:** Elegáns otthon: az ötlettől a megvalósításig. Bp.: Geopen. 176 p. Kve 5900 Ft
- Wilson, Judith:** A családi otthon: a tökéletes családi fészek megalkotása. Pécs: Alexandra. 143 p. Kve 4500 Ft
- Vezetéstudomány. Menedzsment. Szervezés**
- Fojtik János – Veres Zoltán:** Elyűjtött élvezet...?: négy beszélgetés a marketingről. Bp.: Akad. K. 162 p. (Akadémiai kiskönyvtár) Fve 1980 Ft
- Gyógyszerügyi szervezőtan.** Bp.: Medicina. 550 p. Kve 5300 Ft
- Tevékenységmenedzsment.** Bp.: Aula: BCE. 366 p. (Bologna – tankönyvsorozat) Fve 4001 Ft
- Közlekedés.**
- Legát Tibor:** Közlekedik a főváros. Bp.: Jászöveg Műhely. 272 p. Kve 4990 Ft
- Számvitel. Könyvelés**
- Számvitel alapjai példatár.** Bp.: Perfekt: BGF. 348 p. Fve 3100 Ft
- Sztanó Imre:** A számvitel alapjai. Bp.: BGF: Perfekt. 368 p. Kve 3650 Ft
- Élelmiszeripar**
- Bor. Borászat Szeszgyártás**
- Steidl, Robert:** Borosgazdák könyve. Bp.: Mezőgazda. 239 p. Kve 3500 Ft
- Dísz tárgyak készítése. Barkácsolás. Játékkészítés**
- Fittkau, Ernestine:** Ötletek termésekből. Bp.: Cser K. 30 p. + mell. (Színes ötletek. Fortélyok, 82.) Fve 995 Ft
- Hill, Jenny:** Csak két gombolyag. Bp.: Sanoma. 112 p. (Praktika könyvek) Fve 2800 Ft
- Karácsonyi keresztmetszes hímezések.** Bp.: Sziget. 80 p. (Saját kezűleg) Kve 1980 Ft
- Massenkeil, Angelika – Panesar, Pamm:** Halloween. Bp.: Cser K. 32 p. + mell. (Színes ötletek, 81.) Fve 995 Ft
- Modern lakásdíszek.** Bp.: Cser K. 30 p. + mell. (Színes ötletek. Fortélyok, 83.) Fve 995 Ft
- Építőipar. Faszervezetek**
- Andersson, Ingald:** Fakerítések, kapuk, rózsáik. Bp.: Cser K. 67 p. Fve 2995 Ft
- Stiles, David – Stiles, Jeanie:** Kerti faházak, szerszámkamrák. Bp.: Cser K. 163 p., [24] t. Fve 4995 Ft

A Hatágú Síp Alapítvány ezúton is köszöni mindazoknak a támogatását, akik a 2006. évi személyi jövedelemadójuk 1%-át a könyvszakmai képzések javára adományozták. A kapott összeget, amely 97.708 Ft volt, teljes egészében kulturális programok finanszírozására fordítottuk.

Hatágú Síp Alapítvány

- Arany László:** Szép magyar népmesék. Bp.: Móra. 158 p. Kve 2990 Ft
- Archer, Jeffrey:** A tékozló lány. Bp.: General Press. 493 p. Kve 3200 Ft
- Babcsenko, Arkagyij:** Jelenetek egy háborúból. Bp.: Európa. 427 p. (Modern könyvtár) Fve 2200 Ft
- Berger, Thomas:** Kis Nagy Ember. Bp.: Cartaphilus. 540 p. (Film-regények) Kve 3980 Ft
- Blienek, Christian:** A Szűz jegyében?! Bp.: Móra. 232 p. (Móra X könyvek) Kve 1980 Ft
- Blanchot, Maurice:** Halálós ítélet. Pozsony; Bp.: Kalligram; Pesti Kalligram. 96 p. (Maurice Blanchot válogatott munkái) Kve 1901 Ft
- Bottini, Oliver:** Gyilkosok nyara. Pécs: Alexandra. 372 p. Fve 2499 Ft
- Brijs, Stefan:** Angyalgyár. Bp.: Európa. 435 p. Kve 2900 Ft
- Bukowski, Charles:** A kezdő. Bp.: Cartaphilus. 368 p. Kve 3300 Ft
- Capote, Truman:** Az éjszaka fája. Bp.: Európa. 331 p. Kve 2800 Ft
- Casati Modigliani, Sveva:** Vanília és csokoládé. Bp.: Maecenas. 358 p. Fve 2500 Ft
- Christie, Agatha:** Életem. Bp.: Partvonal. 652 p. Fve 3990 Ft
- Christie, Agatha:** És eljő a halál... Bp.: Európa. 292 p. (Európa krimi) Kve 2000 Ft
- Christie, Agatha:** Gyilkolni könnyű. Bp.: Európa. 273 p. (Európa krimi) Kve 2000 Ft
- Conrad, Joseph:** Véletlen. Bp.: Európa. 485 p. Kve 3000 Ft
- Cornwell, Bernard:** Sharpe menekülése. [Debrecen]: Gold Book. 356 p. Kve 2499 Ft
- Csermák András:** Narziss. Bp.: Stádium. 56 p., [4] t.fol. Kve 2000 Ft
- Csikí László:** Ajakír: hosszú történet. Bp.: Magvető. 503 p. Kve 2990 Ft
- Dodd, Christina:** Szenvedélyes szerető. Pécs: Alexandra. 378 p. Fve 1499 Ft
- Doherty, Paul C.:** A gladiátor dala. [Debrecen]: Gold Book. 276 p. Kve 1999 Ft
- Dosztojevszkij, Fjodor Mihajlovics:** Bűn és bűnhődés. Pécs: Jelenkor. 605 p. Kve 3200 Ft
- A Drakula-történetek kezdetei.** Drakula vajda örült országát a Drakula kényúr. [Verses epika] Bp.: Littera Nova. 103 p. (Kronosz könyvek, 19.) Fve 1490 Ft
- Drenkar, Zoran:** Jugoszláv dzsigoló. Pécs: Alexandra. 268 p. Fve 2999 Ft
- Eddy, Paul:** Összeomlás. Pécs: Alexandra. 525 p. Fve 3499 Ft
- Emptaz, Érik:** A Medúza átka. Bp.: Európa. 188 p. Kve 2200 Ft
- Ercilla y Zúñiga, Alonso de:** Araukánok könyve. 3. r. Bp.: Eötvös J. Kvk. 115 p. (Eötvös klasszikusok, 89.) Fve 1433 Ft
- Erdei Lilla:** A vendég. Bp.: Stádium. 88 p., [4] t.fol. Kve 2150 Ft
- Erskine, John:** Ádám és Éva. Bp.: K.u.K. K. 311 p., [16] t.fol. Kve 3300 Ft
- Fabel, Renate:** Francesco, a pápa macskája. Bp.: Szt. István Társulat. 162 p. Kve 1600 Ft
- Fekete Henriett, T.:** Kihe. Sopron: novum Verlag. 216 p. Fve 3250 Ft
- Fiala János: Péklapát. Bp.: M-érték K. 349 p. Kve 2999 Ft
- Finerman, Debra:** Mademoiselle Victorine. Bp.: Geopen. 309 p. Fve 2990 Ft
- Flynn, Vince:** A hatalom korlátai. Bp.: General Press. 435 p. (Világsikerek) Kve 2290 Ft
- Follett, Ken:** Alattunk az óceán. Bp.: Gabo: M. Kvk. 400 p. Kve 2990 Ft
- Follett, Ken:** Az Éden kalapácsa. Bp.: Gabo: M. Kvk. 416 p. Kve 2990 Ft
- Forsyth, Frederick:** Ikon. Bp.: Partvonal. 494 p. Kve 2500 Ft
- Forsyth, Frederick:** Isten Ökle. Bp.: Partvonal. 590 p. Fve 2500 Ft
- Gallo, Max:** Mariella. Bp.: General Press. 422 p. Kve 3300 Ft
- Gao Xingjian:** Lélek-hegy. Bp.: Noran. 602 p. Kve 3998 Ft
- Garwood, Julie:** Clayborne fivérek. 3. Ha eljő a tavasz. Bp.: Gabo. 387 p. Fve 1990 Ft
- Gear, W. Michael – Gear, Kathleen O'Neal:** A farkas népe. [Debrecen]: Gold Book. 399 p. Fve 2499 Ft
- Greenberg, Michael:** Süss le, nap! Bp.: Athenaeum. 231 p. Fve 2990 Ft
- Grisham, John:** Az ítélet eladó. Bp.: Geopen. 623 p. Fve 2990 Ft
- Grisham, John:** A manipulátor. Bp.: Geopen. 433 p. Fve 2690 Ft
- Grisham, John:** Siralomház. Bp.: Geopen. 665 p. Fve 3290 Ft
- Guelfenbein, Carla:** Életem nője. Bp.: Európa. 285 p. Kve 2600 Ft
- György Péter:** Mifélek: cikkek és tanulmányok, 2003–2008. Bp.: Élet és Irodalom [Szerk.] 241 p. Fve 2300 Ft
- Harry, Myriam:** Kleopátra szerelmei. Bp.: Könyvmíves Kvk. 110 p. Fve 580 Ft
- Hassel, Sven:** Kárhóztok légijója. Bp.: Partvonal. 292 p. Fve 2990 Ft
- Henry, Will:** Custer tábornok utolsó csatája. Bp.: Kairosz. 132 p. Fve 2500 Ft
- Hjortsberg, William:** Angyaliszív. Bp.: Cartaphilus. 298 p. (Filmregények)
- Hoffmann, Heinrich:** Kócos Peti és más mesék. Bp.: Argumentum. 28 p. Kve 1500 Ft
- Hornby, Nick:** Vájtűfülék brancsa. Bp.: Európa. 371 p. Kve 2800 Ft
- Horváth István:** Tiszta vizek sodra: versek. Csíkszereda: Pallas-Akadémia. 159 p. Fve 2200 Ft
- Hoyt, Elizabeth:** Hollóherceg. Bp.: General Press. 310 p. (Romantikus regények) Kve 2290 Ft
- Hurley, Graham:** Sötétség. Pécs: Alexandra. 382 p. Fve 2999 Ft
- Huszadik századi latin-amerikai novellák.** Bp.: Noran. 684 p. (Modern dekameron) Kve 4999 Ft
- Iles, Greg:** Harmadik fokozat. Bp.: General Press. 348 p. (Világsikerek) Kve 2290 Ft
- Iles, Les:** Amerikai őrzárát. Bp.: Kossuth. 406 p. Kve 2400 Ft
- Jansson, Tove:** A láthatatlan lurkó. Bp.: Napkút. 180 p. Fve 1990 Ft
- Johansen, Iris:** Az éj dala. Bp.: Gabo. 225 p. Kve 2490 Ft
- Kafka Margit napló.** Lírai jegyzetek egy évről. Bp.: Nap. 103 p. (Különleges könyvek) Kve 2000 Ft
- Kafka, Franz:** A per. Bp.: Európa. 253 p. Kve 2500 Ft
- Kertész Erzsébet:** Vilma doktorasszony. Bp.: Móra. 382 p. (Kertész Erzsébet könyvei) Kve 1990 Ft
- Kerülve az aranymetszést.** [Válogatott versek, novellák] Bp.: Stádium. 148 p., [20] t. Fve 2000 Ft
- Korda, Michael:** Szerelmi háromszög. Bp.: J.LX. 422 p. Kve 3750 Ft
- Kosztolányi Dezső:** Válogatott novellák. 1. Beteg lelkek. Bp.: Európa. 501 p. Kve 3000 Ft
- Kosztolányi Dezső:** Válogatott novellák. 2. Tengerszem. Bp.: Európa. 455 p. Kve 2800 Ft
- Krasznahorkai László:** Seiobo járt odalent. [Elbeszélések] Bp.: Magvető. 426 p. Kve 3490 Ft
- Krúdy Gyula:** Elbeszélések. 3. 1896. május – 1897. július. Pozsony: Kalligram. 428 p. (Krúdy Gyula összegyűjtött művei, 13.) Kve 2990 Ft
- Kürthy, Ildikó von:** Randiszerviz szingliknek. Bp.: Móra. 188 p. Kve 2190 Ft
- La Fontaine, Jean de:** Mesék és szépirodalmi történetek. Bp.: Osiris. 263 p. (Osiris diákkönyvtár) Fve 920 Ft
- Lagerlöf, Selma:** Krisztus-legendák. Bp.: Szt. István Társulat. 193 p. Kve 1490 Ft
- Lovábe öltözik a fa:** XIV–XVI. századi cseh szerelmes versek. Pozsony: Kalligram. 142 p. Fve 2500 Ft
- Marsé, Juan:** Utolsó délutánok Terésával. Bp.: Magvető. 428 p. Kve 2990 Ft
- Márton László:** Amit láttál, amit hallottál: elbeszélések. Pécs: Jelenkor. 356 p. Kve 2900 Ft
- Maulpoix, Jean-Michel:** Kékesversek. Bp.: Typotex. 146 p. Fve 2200 Ft
- McAllister, Margaret I.:** Ködfátyol-sziget krónikái. 3. A trónörökös. Pécs: Alexandra. 348 p. Fve 1999 Ft
- McNaught, Judith:** Édenkert. 2. Bp.: General Press. 316 p. (Romantikus regények) Kve 2290 Ft
- Mennyből az angyal:** in memoriam Márai Sándor. Bp.: Nap. 404 p., [8] t. (In memoriam) Kve 2900 Ft
- Meyer, Kai:** A hullámok gyermekei. 3. A vízi takácsok. Pécs: Alexandra. 332 p. Kve 2699 Ft
- Mi vagyunk a verdák!** Bp.: Egmont-Hungary. 53 p. Kve 2499 Ft
- Miler, Zdenek:** A vakond és az úrhajó. Bp.: Móra. 47 p. Kve 2490 Ft
- Molla, Jean:** Sobibor: az elhallgatott múlt. Bp.: Cicerő. 185 p. Kve 2200 Ft
- Moriarty, Sinéad:** Egyről a kettőre. Bp.: Európa. 374 p. (Belladonna) Fve 2201 Ft
- Móricz Zsigmond – Elek Lívía:** A pórul járt farkas. Bp.: Móra. (12 p.) Kve 1390 Ft
- Morvay Zsófi:** Vízparti barátság. Pécs: Alexandra. 118 p. Kve 2499 Ft
- Négyessy Zita:** Egmont-nyitány. Bp.: Európa. 375 p. Kve 2400 Ft
- Németh László:** Iszony. Pomáz: Kráter Műhely Egyes. 331 p. (Németh László szépirodalmi munkái, 6.) Fve 2200 Ft
- Nievo, Ippolito:** Egy olasz vallomása. Bp.: Új Palatinus. 893 p. (Romantikus klasszikusok) Kve 3500 Ft
- Oldfield, Jenny:** Éjkirálynő. Pécs: Alexandra. 143 p. (Félhold farm, 5.) Fve 999 Ft
- Osborne, Charles:** Pókháló. Bp.: Európa. 203 p. (Európa krimi) Kve 2000 Ft
- Ovidius Naso, Publius:** A szerelem művészet. Bp.: K.u.K. K. 157 p. Kve 2500 Ft
- Ördög Ottó – Róth Anikó:** Zsákmese. Bp.: Scolar. [32] p. Kve 2475 Ft
- Parsons, Tony:** Nem lehetsz angyal... Bp.: Európa. 357 p. Kve 2700 Ft
- Parti Nagy Lajos:** A pecsenyehatú és más mesék. Bp.: Magvető. 58 p. Kve 2490 Ft
- Petri György:** Válogatott versek. Bp.: Magvető. 307 p. Kve 2490 Ft
- Phillips, Arthur:** Angelica. Bp.: Európa. 493 p. Kve 3200 Ft
- Pósa Zoltán:** Törött tükörbe néztél: versek. Bp.: Széphalom Könyvműhely. 169 p. Kve 2000 Ft
- Puzo, Mario:** A Keresztapa. Bp.: Geopen. 551 p. Fve 2990 Ft
- Roberts, Nora:** Ártatlan áldozatok. Bp.: Gabo. 553 p. Fve 2490 Ft
- Romhányi József:** Misi meséi. Bp.: Móra. 141 p. Kve 1790 Ft
- Salamun, Tomas:** Almafa: válogatott versek, 1966–2006. Bp.: Ráció K. 292 p. Fve 2201 Ft
- Sarcon, Simon:** A sas hódítása. [Debrecen]: Gold Book. 354 p. Kve 2499 Ft
- Schneider, Isa:** Hiúzasszony nem szeret. Bp.: K.u.K. K. 181 p. Kve 2000 Ft
- Scott, Michael:** A halhatatlan Nicholas Flamel titkai. 2. A halottidéző. Bp.: Egmont-Hungary. 407 p. Kve 2799 Ft
- Scott, Walter, Sir:** A talizmán. Bp.: Könyvmíves Kvk. 398 p. Kve 1700 Ft
- Segal, Erich:** Hosszú az út a dicsőséghez. Bp.: General Press. 432 p. (Romantikus regények) Kve 2290 Ft
- Shors, John:** Taj Mahal: egy nagy szerelem története. Bp.: J.LX. 485 p. Fve 2951 Ft
- Simon, Francesca:** Rosszcsont Peti bankot rabol. Bp.: Animus. 101 p. Fve 798 Ft
- Sparks, Nicholas:** Éjjelel a parton. Bp.: General Press. 205 p. (Romantikus regények) Kve 2290 Ft
- Spiegelmann Laura:** Édeskevés. Bp.: Magvető. 159 p. Kve 2290 Ft
- Stap, Sophie van der:** Ma szőke vagyok. Bp.: K.u.K. K. 223 p. Fve 2500 Ft
- Steel, Danielle:** Becsüld önmagad! Bp.: Maecenas. 317 p. Fve 1490 Ft
- Stendhal:** Vörös és fehér: Lucien Leuwen. Bp.: K.u.K. K. 644 p. Kve 4500 Ft
- Szakonyi Károly:** Ördöghegy. Bp.: Stádium. 377 p. (Szakonyi Károly életműsorozata, 6.) Kve 2800 Ft
- Szász Ilona:** Cinkekönyv. Bp.: Móra. 45 p. Kve 1990 Ft
- Szlavnyikova, Olga:** A halhatatlan. Bp.: Noran. 258 p. Kve 3699 Ft
- Szonday Zsandra:** Rubato. Bp.: Stádium. 90 p. Fve 1800 Ft
- Szunyogh Szabolcs:** Bibliai mesék. Bp.: J.LX. 106 p. Kve 2500 Ft
- Takács Erika:** Szállógék lexikona. Bp.: Könyvmíves Kvk. 399 p. Kve 1700 Ft
- Tar Sándor:** Te következel. Bp.: Magvető. 347 p. (Magvető novellárius) Kve 2990 Ft
- Tielmann, Christian:** A három nyomozó. Bp.: Móra. 122 p. (Mesterdetektív) Kve 1691 Ft
- Tolkien, J. R. R.:** A szilmarilok. Bp.: Európa. 378 p. Kve 2600 Ft
- Vandenberg, Philipp:** Bibor árnyak. Bp.: K.u.K. K. 452 p. Kve 3800 Ft
- Wallace, Edgar:** Az eltűnt millió. Bp.: K.u.K. K. 227 p. Fve 1300 Ft
- Wass Albert:** Hanky tanár úr Amerikában. Pomáz: Kráter Műhely Egyesület. 135 p. Kve 3500 Ft
- Wass Albert:** Magyar mondák. 3. Honfoglalás. Pomáz: Kráter. [24] p. Kve 1500 Ft
- Wilson, Jacqueline:** Mi lesz a csókkal? Bp.: Animus. 246] p. Kve 2490 Ft
- Wodehouse, P. G.:** Jeeves majd megoldja. Bp.: Cicerő. 205 p. Fve 2200 Ft
- Zola, Émile:** Hölgyek öröme. Szeged: Könyvmolyképző K. 396 p. Kve 3499 Ft

KEZDJE KARÁCSONYI KÖNYVVÁSÁRLÁSÁT A KÖNYVTÁRELLÁTÓNÁL:

A karácsonyi könyvújdonságok, CD-k DVD-k teljes választékával, valamint importkiadványokkal, tankönyvekkel várjuk vásárlóinkat, szerződött partnereinket és minden kedves érdeklődőt. Kérjük, tekintsek meg honlapunkat www.kello.hu, illetve jöjjenek el boltjainkba! Széles választékkal, kedvező árakkal és különböző akciókkal várjuk Önöket!

KÓDEX KÖNYVÁRUHÁZ ÉS TANKÖNYVCENTRUM
1054 Budapest, Honvéd u. 5., Tel.: 06-1-428-1010

KAZINCZY FERENC KÖNYVESBOLT
6722 Szeged, Jósika u. 34/a, Tel.: 06-62- 559-559

Litván-paradoxonok

■ Vajon el kell-e mondani, meg kell-e ismételni most, amikor Litván György (harmadik) posztumusz kötetét forgatom, ajánlom, hogy ki volt ő, hogy a nagyközönség miről is ismer(het)i? S ha már meditáltam, aligha kétséges: igen, érdemes emlékeztetni arra, hogy 1956. március 23-án, az angyalföldi pártaktíván, Rákosi Mátyás felszólalását követően felállt egy 27 éves fiatalember, foglalkozására nézve technikai történelemtanár és a hivatalos, ám még a rendszerváltás után sem publikált jegyzőkönyv tanúsága szerint azt mondta: „*A nép és a tagság nem bízik a pártvezetőségben, és nem bízik Rákosi Mátyás elvtársban sem. (...) Komoly önbírálat szükséges, és a pártvezetőségben egyes vezetőknél személyi cserét kell végrehajtani.*” Ez a zsarnoknak címzett mondat valósággal megrengette a politikai életet, nemigen akadt Pest-szerte senki, aki akkortájt ne értesült volna róla, hogy valaki *elküldte a fenébe a Kopaszt*. S még fél év múltán, szeptember végén is hangos ováció és dübörgő taps fogadta a Petőfi Kör pedagógusvitáján a felszólalásra jelentkezőt, a mindenki helyett „bátort”, Litván Györgyöt.

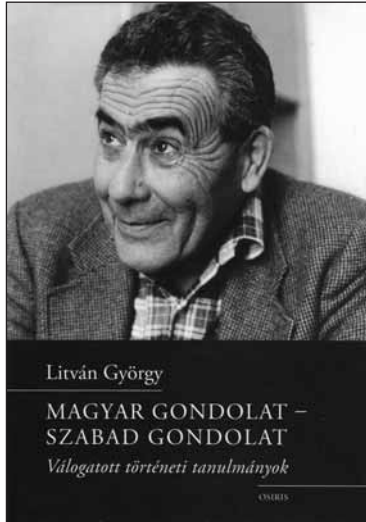
Mindez, persze, csupán a *politizáló* – s ezért 1956 után börtönviseltté is lett – ember *morális* előéletéhez tartozik, ám annyiban mégiscsak kapcsolódik a *történész* Litván históriájához, hogy a tudós kutató tollát ugyanaz a morális töltet vezette, amely a nevezetes felszólalását ihlette.

Litván épp két éve halt meg, 77 éves volt, s halála után három könyvkiadó is rádöbbsent, hogy tartozik, sokkal tartozik Litván emlékének, pontosabban az olvasónak, hogy megismertesse azt a férfit, akinek életműve furcsa paradoxonok sorozata. A „szabványos” történészi oeuvre a szó hagyományos értelmében egyáltalán nem mondható nagynak, nevével jegyzett szabályos monográfiája csupán egy született, az, amelyikre évtizedeken át készült, s ami 2004-ben, halála előtt két évvel jelent meg: a Jászi Oszkár-életrajz.

Ebből ered a másik paradoxon: Litván tevékenysége (az egyik legfőbb) iskolapéldája annak, hogy az életművét a rendszerváltás nem csak cezúraként vágja ketté, hanem – s ez a fontosabb – erjesztőleg ki is teljesíti. Amivel nem akarom kisebbiteni a korábbi fajsúlyos publikációit és megkerülhetetlen forrásközléseit (bennük eligazító előszavait és szellemi dugáruként lábjegyzetekbe csempészett információit), a Szabó Ervinnel, Károlyi Mihállyal, a Huszadik Század és a Galilei Körrel, vagy a magyar szociológiai iskolával kapcsolatos munkáit. Ezek ha nem is számlálhatatlanok (hiszen a mostani, a harmadik posztumusz kötet, a *Magyar gondolat – szabad gondolat* című tanulmánygyűjtemény függelékében Pótó János majd negyvenoldali Litván-bibliográfiát ad közre), de meghökkentően nagyszámúak, s ami még inkább fontos az utókorból visszatekintve: *történetírásformálóak* és – ritka kivételként – valóságosan is társadalmi szemlélet(át)alakítók.

Ezt az alázatos és nélkülözhetetlen (kollektív) történészi tevékenységet Litván a rendszerváltás után is, az 1956-os Intézet élén is folytatta, utalásszerűbbnél is utalásszerűbben: 1956, Zimándi Pius, Bibó István, Jelcin-dosszié...

S akkor vissza Litván tömörre zsuorított tanulmányaihoz, melyek mindig is vitát provokálóak voltak és bosszantóan kikezdehetetlenek. Az utóbbi megállapítások a legpregnansabban akkor bizonyosodtak be, amikor Litván egy-egy tabudöntő, történeti-politikai konszenzust felrúgó írása nyomán – rendszerváltás előtt és rendszerváltás után is, más-más okokból – fellángoltak az indulatok. Kísértetiesen hasonlóak a forgatókönyvek: előbb a publicisztikai könnyűlovaság, majd a tudálékosság páncéljába öltözött szakértői sereg próbálta le-

Litván György

MAGYAR GONDOLAT –
SZABAD GONDOLAT
Válogatott történelmi tanulmányok

söpörni a történeti esszéiben, elemzéseiben a lábjegyzeteket gyakorta mellőző Litvánt. Amikor viszont ebbe kapaszkodva, felületességben, tudáshiányban próbálták támadói megsemmisíteni felismeréseit, szikrázó pontosságú és szabatosan kifejtett válaszai sajátos igazoló jelentésekévé lényegültek át: a nagyvonalú történetírói ecsetkezelés és határozott állítások nem felületességet takarnak, hanem – ha úgy tetszik – az olvasót szolgálják: a lényegre, a mondandóra terelni, s ezért, mint ballasztot, sokszor elhagyni a forrásokra való hivatkozást. (Csak részben tartozik ide, hogy ennek is, mint oly sok mindennek, politikai-morális okai, előzményei is fellelhetők: ha a saját fő szövegekben nem lehet mindenkire és mindenre hivatkozni – ahogy a szocializmus időszakában nem lehetett –, akkor a hivatkozásoknál se legyenek kiváltságosak, *maradjunk a szövegekből leszűrhető tényeknél* – már csak azért is, hogy parafrazeáljam az egyik posztumusz, a *történeti politikai írások* összeállítás címét.)

Nos, amikor Litván mondandóját, kellemetlen igazságait próbálták ellehetetleníteni, megcáfolni, akkor ő viszontválaszaiban hivatkozott és hivatkozott: ismeretlen, mások által fel nem fedezett forrásokat jelölt meg, az ismertek esetében pedig az addig fel nem tűnt részleteket helyezte új megvilágításba, s tette a már lezárt kérdéseket újraértelmezendő történeti problémává. Ő vagy a kor. 1996-ban, amikor Litván először szánta rá magát, hogy egy kötetbe szálazza össze az addig szétszórtan megjelent történeti tanulmányait, az előszóban egyrészt azon meditált, „vajon nem viselik-e magukon túlságosan keletkezésük időpontját, másrészt viszont azon sajnálkozott, hogy munkáinak „*ma megint van polemikus, sőt politikai funkciójuk, pusztán azáltal is, hogy egykori dokumentumok, levelek, stb. alapján bemutatják a radikalizmus valódi arcát, törekvéseit, viszonyát a bolsevizmushoz*”.

Azóta, talán itt hangsúlyozni sem kell, még aktuálisabbá, még időszerűbbé, még polemikusabbá, még áthallásosabbá váltak ezek a szadzadelőről, az azt követő emigrációról (lásd például: *Hazaárulás-e a hazára „árulokdni”?*), a Horthy-korszakról, majd a sztálinizmusról, s megkülönböztetetten (a személyesen is átélte) történelmi korszakfordító kísérletéről, 1956-ról született történeti esszék, okfejtések.

Halála után két évvel, az említett három kiadó gondozásában, a feleség, Gál Éva, az évtizedeken át az emigráció távolából kritikus jóbarát Kende Péter és a közvetett tanítványtársat vállaló Gyurgyák János szerkesztésében felkerült, vagy legalábbis felkerülhetett a könyvespolcokra az életmű esszenciája. A három könyvet három hasonló címlap köti össze: három közeli fénykép Litvánról, arcának három, sokunk által jól ismert mimika-változatáról: a visszafogott indulatúról, a kételkedőn visszakérdőzőről és a kiapadhatatlanul érdeklődőről. Szép főhajtás ez. (De a végén, ha csak zárójelben is, „ünneprontóan” makacs értetlenkedéssel kérdelem, nem először, s gyanítom, nem is utoljára: egy ilyen remek összegző vállalkozás két kötetéből hogy hiányozhat a névmutató? Merthogy ez esetben a legkevésbé „szak” kiadó, a *Sorstársak és kortársakat* közreadó *Noran* a dicsérendő kivétel...)

Murányi Gábor

Litván György: *Magyar gondolat – szabad gondolat. Válogatott történelmi tanulmányok. Osiris, 398 oldal, 3600 Ft. (A társkötetek: Litván György: *Sorstársak és kortársak. Noran, 288 oldal, 2499 Ft.; Litván György: *Maradjunk a tényeknél. Történeti-politikai írások. 1956-os Intézet, 404 oldal, 3600 Ft.)***

KARÁCSONYI KÖNYVÚJDONSÁGOK

**ATHENAEUM
KIADÓ**

2990 Ft

NEMZETI OLVASÓ KÖNYV

Magyar klasszikusok gondolatai
az anyanyelvről és a hazáról

ATHENAEUM

LUKÁCSI SÁNDOR
**NEMZETI
OLVASÓKÖNYV**

Magyar klasszikusok gondolatai
az anyanyelvről és a hazáról

2790 Ft

KÁCSOR ZSOLT
BARBARUS
Magyar história

„Fordulatos pannon családrégény
az elmúlt kétezer évről”

www.lira.hu

12 900 Ft

A RÉGÉSZET CSODÁI

7 millió év
beszédese leletei
5 kontinens
kulturális kincsei
550 színes
illusztráció

CREMIN ADEEN

A RÉGÉSZET CSODÁI

7 millió év beszédese leletei

2690 Ft

THOMAS FINK

FÉRFIAK KÖNYVE

Amit egy férfinak tudnia kell:
a tűzrakástól a bor élvezetéig...

3990 Ft

túlélésre ítélt tárgyak

London Katalin
• Abonyiné Serbán Líia • Antal Imre • Aszónyi Tamás • Bak Imre •
Dr. Csarnus Imre • Dénes Gábor • Dombi Judit • Döry Virág •
Eperjesi Ágnes • Fábry Sándor • Janáky István • Karáth
Orsolya • Dr. Kemény Dénes • Kéri András • Laár András • Nagy
Bándó András • Palya Bea • Parti Nagy Lajos • Dr. Popper Péter •
Dr. Ranschburg Jenő • Réz András • Vadász György • Ye-
szabónémi • Vörösvári Ákos • et. Zambó István

LONDON KATALIN

TÚLÉLÉSRE ÍTÉLT TÁRGYAK

Tárgyak, emberek, emlékek kapcsolatáról

**RÓZSAVÖLGYI
ÉS TÁRSA KIADÓ**

5990 Ft

Monika és Hans-Günter Heumann

Zenei lexikon gyerekeknek

A zene világának
felismerése

MONIKA ÉS HANS-GÜNTER HEUMANN

**ZENEI LEXIKON
GYEREKEKNEK**

2490 Ft

manó könyvek

KARÁCSONYI PUZZLE-KÖNYV

1990 Ft

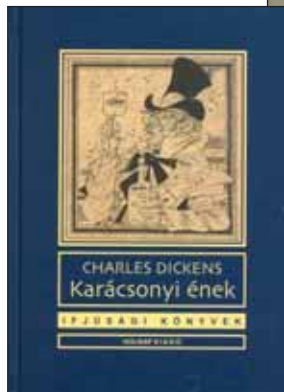
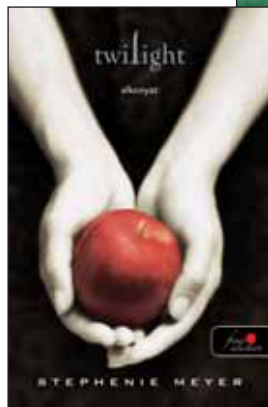
**KARÁCSONYRA VÁR
A MACKÓ CSALÁD**

A könyvkínálat négy évszakot mutat

Vámpírok, kísértetek, félistenek

Stephenie Meyer *Twilight. Alkonyat* c. regényének filmváltozata már megy a mozikban, így semmi értelme, hogy elhallgassam: ez bizony egy vámpírtörténet. Méghozzá nem akármilyen, nem a koporsós, vérszívós, borzongató tömegtermékekből egy. Bella a napfényes arkansasi Phoenixből visszaköltözik északra, Washington államban fekvő szülővárosába, ahonnan imádott anyja pánikszzerűen menekült el kislányával jó pár évvel ezelőtt. Itt hidegebb van, mindig esik az eső. De Bella élvezi viszonylagos függetlenségét, apjával, a városka rendőrfőnökével jól megvannak, nem zavarják egymás életét. A magát ügyetlennek, kétbalkezesnek tartó lány hamar beilleszkedik az osztályba, rövid időn belül lesznek barátai és fiú hódoló. Az ebédlőben felfigyel egy csoportra, a Cullen testvérekre: a három fiú elegáns és nagyon jóképű, a két lány is nagyon csinos és feltűnően szép. A jó autó a gyöngéjük. Ám nemcsak arról a fura szokásukról szól a fáma, hogy mindig elkülönülnek a többiektől, egyéb furcsa körülményekről is szállingóznak pletykák. Az egyik tengerparti kiránduláson odatelepedik Bella mellé a rezervátumból érkezett Jakob Black, aki egyszerűen elképesztő dolgokat közöl vele. Edward Cullen volt talán az egyetlen, aki ridegen fogadta padtársnőjét, egy darabig szóba sem állt vele. Aztán a második héten a tökéletes testű, gyönyörű arcú fiú beszélgetést kezdeményez. A barátságból szerelem lesz: nem akármilyen love story ez, egy ember és egy vámpír között. Bella azt is megkockáztatná, hogy átváltozzék, de a fiú nem megy bele. Viszont amikor már normálisan mennek a dolgok, hiszen a család elfogadta a lányt, feltűnik valaki, aki kinézi magának áldozatul Bellát. És csapdába csalja. Vajon a segítőt átverő, az anyját féltő Bellát sikerül-e különleges képességekkel megáldott barátainak megmenteniük. És visszaköltözik-e Forksba ezek után? A lélektani dráma a végére thrillerré fokozódik. Happy end nincs, úgyhogy folytatás következik a Könyvmolyképzőnél. (Fordította *Rakovszky Zsuzsa*.)

Rick Riordan A villámtolvaj c. fantasyjában nem az alapötlet az igazán érdekes, hanem a cselekménybonyolítás, a szereplők mozgatása. A hat év alatt hat iskolából kirúgott Percy Jackson félvér, abban az értelemben, hogy földi anyja szülte, az apja azonban egy valóságos görög isten, Poszeidón. A srác lúzernek érzi magát, pedig – amint látjuk – nem akar. Amikor a Félvér-hegyre kerül, különös lények veszik körül a táborban, Dionüszosz például diétás kólát iszik, tigriscsíkos hawaii ingben kártyázik. És ott van Kheirónként volt tanára, aki a mitológiát tanította neki a sulijában. Dionüszosz fontos feladattal bízta meg, amikor egyre valószínűbbnek látszik, hogy Nagy Triász (Zeusz, Poszeidón és Hádész) között kitör a háború. Az Alvilágból el kell hoznia a főisten Mestervillámját, jelképét, ez egy villámmaláb, ahogy ábrázolni szokták. Az Alvilág bejá-

rata Los Angelesben a McHall's filmstúdióban van. Át kell kelniük az egész Államokon, hiszen a történet New Yorkban kezdődik. Hárman vannak: Percy, egy fiú és egy lány. Ellenségeik persze követik, várják, el akarják pusztítani a megbízottat. Vajon kinek áll érdekében a háború? Fordulatos, izgalmas, helyenként humoros Riordan regénye. Ezenkívül a görög mitológiáról is alapvető ismeretekkel szolgál. (Ford. Bozai Ágota.)

Tükörvárostól távol, egy kis tó partján, elhagyottan áll a ház, amelyben hárman élnek: Marcó, a húga, Amira és az apjuk. A fiú szinte állandóan a nagyszerű Daledon királyról és a csodás Tükörvárosról szóló könyveket bújja. Közli is apjával, hogy belőle nem lesz földműves, halász vagy hasonló, Daledon király testőrségében akar szolgálni. Apjuk rendszeresen elmegy pár napra, ezt az alkalmat használja ki az elvágódó Marcó, hogy elinduljon. De vele tart a húga is. Micsoda csalódás éri őket, amikor a városhoz érnek. Tükörváros egét sötét porfelhő borítja. Nem Daledon a király, tíz éve meghalt (megölték), hanem az egyik lánya, a gonosz Lunarda, aki mindenre elszánt alakokkal veszi körül magát. És halálra dolgoztatja, miközben éheztetni a népet. Lunarda a Napkövet akarja meg-

szerezni, hogy teljessé tegye uralmát az emberek felett. Legnagyobb ellensége, Sólyom épp a kezére kerül, amikor Marcóék felfedezik a város alatti Gyerekvárost. Ide menekítik az elegendő élelem és víz nélkül szenvedő gyerekeket. Akik arra készülnek, hogy elfoglalják a gonoszok által megszállt palotát, visszaadják Tükörvárosnak a fényt, a tisztaságot, a békét. Hogy Sólyomnak mi köze Marcóékhoz, derüljön ki a könyvből! *Mikó Csaba Tükörváros tiika* c. bravúrosan felépített regényének minden egyes szereplője jól egyénített. A cselekmény fordulatokban gazdag. Szerkeszteni tudása, nyelvezete született epikus mutat.

Charles Dickens először 1843-ban megjelent *Karácsonyi ének* c. műve főleg műfaji megjelölése alapján – kísértet-história – beleillik a fentebbi regények sorába. A *Benedek Marcell* fordította alkotás azonban már világirodalmi klasszikusnak, etalonnak számít. A regény főhőse, Scrooge magányával, kihűlt otthonával, megfagyott szívével és félelmével szemben áll a világot átmelegítő ünnep, az ének, a tánc – írja Dickens monográfusa, aki arra is felhívja a figyelmet, hogy az itt szóban forgó ének vidám, táncos, szórakozással, nevetéssel jár együtt. Végül Scrooge felismeri: „az élet legnagyobb értékeit, a szeretetet, a megbecsülést, a közösséghez tartozást nem lehet pénzzel helyettesíteni”. (Illusztrálta: *Kass János*.)

Tünde, medve, csutkababa

Silvana de Mari Az utolsó tünde c. regénye nemcsak a címszereplőről, hanem az utolsó sárkányról is szól. Az emberek nem szeretik a tündéket. A kicsi (nemrég született) Yorsh magányosan bolyong a kietlen vidéken, amikor összetalálkozik egy nővel és egy vadással. A tünde kezdetben rosszul beszél az emberek nyelvét és egészen más a logikája, mint azoké, de hamar összebarátkozik Sajrával és Monserral. Amikor együtt menekülnek a gonosz, kegyetlen kormányzó börtönéből, a tünde pillantása egy rúnafelíratra esik: ...Mikor az utolsó sárkány és az utolsó tünde megtöri a kört, találkozik a múlt és a jövő... Aztán volt ott még valami arról, hogy

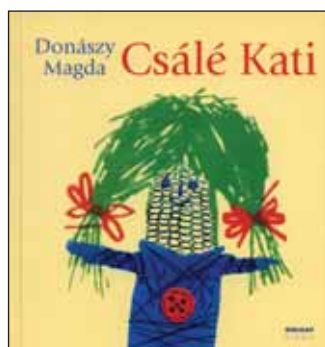
az utolsó tündének feleségül kell vennie valakit, de ezt már csak futtában látta. A nő és a férfi összeházasodnak, elválnak Yorsh-tól. Több mint tizenhárom évet tölt, főleg tanulással a sárkány barlangjában, amikor az öreg sárkány kikölti fiát, és jobblétre szendőrül. Az új utolsó sárkánnyal aztán fantasztikus kalandok sora veszi kezdetét. Az olvasó időnként jókat derül rajtuk, de izgulhat is értük, mert veszélyes dologra vállalkoznak. Elegük van a grófság gögös kényurának rémuralmából, s meg kell menteniük jó pár árva gyermeket, akik között ott van egy Robi (becenevű) lány. Aki elolvasta ezt a letehetetlenül izgalmas, szórakoztató kötetet, biztosan türelmetlenül várja a folytatását. (Fordította: Vaszócsik Crista.)

Michael Bond **A medve, akít Paddingtonnak hívnak**

c. regénye a Legsötétebb Peruból jött medve igaz története. (Nagy beleéléssel és sok leleménnyel fordította Tandori Dezső, illusztrálta Peggy Fortnum.) A neves londoni pályaudvaron bukkan rá a várakozó Brown házaspár a fura kalapot viselő kicsike medvére. Paddington illegális bevándorló, a jóságos Brownék magukhoz veszik az illedelmes, de főként szeretetre méltó kis medvét. A gyerekek, Judy és Jonathán persze rögtön a szívébe zárja Paddington, de még a sokszor morcos, szigorú házvezető is elnéző vele szemben. Mindez korántsem jelenti azt, hogy a medvével nincs gond. Micsoda felfordulást okoz a földalattin, a színházban és a Barkridges áruházban. Otthon pedig eláztatja a fürdőszobát, eltünteti, átfesti Mr. Brown festményét. Igaz, ez jól sült el, a kép így nyer díjat. Aki ezt a bájos, derűs könyvet elolvasta, már hozzájuthat a folytatásához.

Feli, a dajkatündér folytatja *Elisabetta Grone* **A sötétség bűvölete** c. regényében, amely a *Fairy Oak* 2. része, a Zöldlapály völgyben a Bűvös Tölgy körül épült faluban történtek mesélését, azaz a Periwikle család ikreinek viselt dolgairól számol be. Perivinka (Vini) lényegében a Sötétség Mágusait, Vanília (Babú) a Fény Mágusait képviseli. Egyikük láthatatlanná tud válni, a másikuk olyan könnyűvé, mint a toll, a virág. A Fény és A Sötétség Mágusai megtanultak egymás mellett békében élni. Vini és Babú lényegében ezt az egyensúlyt testesíti meg. Az Ellenség pedig pont ezt akarja megsemmisíteni, tehát az ikrek veszélybe kerülnek. Az ellenség körülveszi a falut, nyilván támadásra készül... (Fordította: Lénárd Csilla.)

Amikor a kicsi Gabriella azt kérdezi nagymamájától, vajon hoznak-e neki a szülei Párizsból beszélő babát, a nagy elmondja, hogy az ő első babája egy kukoricatorzsából készült. Szóba kerülnek a nagy gyerekkori emlékei, a szépek és a rosszak, a barátok: fiúk és lányok. Ez a gyerekkor éppen az első világháború idejére esett. Akkor a kis Magdaléna (és az édesanyja) számára az volt a legnagyobb ajándék, ha levél érkezett a frontról az apukájától. Még nagyobb volt az öröm, amikor szabadságra hazaérkezett. Egyszer Bécsben kórházban fe-

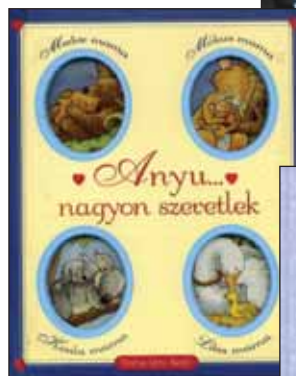
Mesék állatokról

Anna Casalis – *Marco Campanella* **Anyu, nagyon szeretlek** c. kötete négy rövid, kedves és példázatos mesét és hangulatos illusztrációkat tartalmaz. (Ford. *Constantin Mária-Gabriella*.) A kismackó magányosnak érzi magát medveként. A kismókus is panaszodik:ogyorógyűjtés helyett inkább játszana. A koalakölyök fáradt (vagy lusta netán?), akaratoskodik, nem akar se gyalogolni, se fára mászni a hazafelé-úton. Liba mama kis sárga pely-

hes kicsinye a fenyegetőző rókától fél. A négy anyuka azonban, ahogy ez az embereknel is kell hogy legyen, mindenképpen segít kicsinyének.

Wass Albert (akinek születése százéves évfordulója van 2008-ban) *Erdők könyve* mesesorozatának 7. kötete **A vitatkozó mókus** címet viseli. Nem elég, hogy semmi komoly foglalkozása nem volt, mindenkibe belekötött, mindenkinek ellentmondott. Vitatkozott a saját szüleivel, a gypet túró vaddisznóval, a patak-ból ivó gyönyörű, hatalmas agancsú szarvassal, a barátságos medvével, mígnem a balszerencse összehozta az önmagát a legokosabbnak tartó kismókust a ravasz nyesttel. Az öntelt kis veres mókus ekkor nagy veszélybe került: menekülőre fogta a dolgot... *Gábor Emese* pompás, színes illusztrációin kívül érdemes megsejmelni a borítók belsején látható „térképet” és az erdőben (az erdélyi hegyekben) található növényekről és az ott élő állatokról készült grafikákat.

Szász Ilona **Cinkekönyv** avagy egy széncinke meséi c., *Bécsy László* fotóival és *Budai Tibor* illusztrációival kiadott kötete átmenet a szépirodalom és az ismeretterjesztés között. Szénike tíz meséjéből megismerünk sokféle madarat, akik a Balaton vidéki hegyoldalon Nagyanyó és Nagyapó háza közelében élnek. A cinkefiú családja az aranyvesszőbokr sűrűjében. Széncinke azt is tudja, hogy az emberek kedvelik őket is, akik énekesmadarak, és pl. a fecskéket is, akik minden évben költöznek. A szeretetre ha nem is Móra Ferenc verse, A cinege cipője a bizonyíték, inkább Szabó Lőrinc Nyitnikék-je. A tudósok pedig figyelik szokásait, fotózzák őket és felveszik a hangjukat.

Hasznos, érdekes ismeretek

A Móra Kiadó Mesél a festmény sorozatában az *Állatok tárlata* valamint a *Zene és tánc* után két újabb nagyszerű kiadvány látott napvilágot. A francia szerzőpáros, *Sylvie Dannaud – Gertrude Dordor* *A négy évszak*ban négy különböző festmény (ill. falikárpit, miniatúra) bemutatásával mesélteti egy-egy szereplőjét, a tavaszról, nyárról, őszelel és télelől. Vadászat, szüret, szántás és aratás látható a képeken. A *Gyermekjátékok* az idősebb Breughel címadó képének segítségével először a 16. századi Hollandiába kalauzol bennünket. Egy 17. századi olajkép a francia nemesség világába. A következőn az iskolában körjátékot játszó belgiumi kisdíákokat látunk. A japán fametszet kapcsán pedig egy japán anyuka kisgyerekeinek a kedvenc szórakozását mutatja be, ez az árnyjáték. A színes félloldalakon érdekes információkat olvashatunk. Minden olvasmány után kérdések következnek. (A válaszok megtalálhatók ugyanott.) Ezek a könyvek rendhagyó tárlatvezetésnek minősülnek: megtanítanak bennünket a képeket nem csak nézni, hanem látni, érteni, „olvasni” és értékelni is. (Ford. *Tüske Hegedüs Andrea*.)

A Pytheas Kiadó a Mátyás-év tiszteletére *Virágvölgyi András A király. Hunyadi Mátyás arcai* c. munkáját jelentette meg. Ennek a nagy alakú képeskönyvnek a 17 fejezetében a szerző szépírói eszközökkel mindent elmond a nagy reneszánsz uralkodóról. A történetekhez, a mesélő részhez pazar színes képek illeszkednek, az adatokat, történelmi tényeket, alakokat, tárgyakat bemutató rövid, ismeretterjesztő szövegekhez pedig térképek, pontos ábrák, pl. az öltözködéslről, fegyverekről, épületekről. Az illusztráció *Kelemen Ágnes* és *Jeney Zoltán* munkája.

Torsten Fischer *Halak* c. kötete, a Tessloff és Babilon Kiadó *Mi kicsoda* sorozatának újdonsága a 104-es számot viseli. A mű első döbbenetes adata: 20 ezer különböző fajukkal a halak alkotják a Föld gerinces állatainak legnagyobb és legváltozatosabb csoportját. Ezt a változatosságot nagyszerűn mutatják *Marion Wiczorek* fantasztikus illusztrációi. Halak élnek patakokban, tavakban, sarkvidéki tengerekben, trópusi korallzátonyokon, az óceánok mélyén. Mindent megtudunk ebből a szakember írta, olvasmányos és gyönyörű könyvből a halakról: miért tudnak a víz alatt élni, mit esznek, hogyan vadásznak, hogyan látnak és hallanak, és valóban némák-e, stb. De azt is: a cet és a tintahal nem hal. (Ford. *Rónaszegi Éva*.)

A Kiadó *Mi kicsoda* sorozatában a nagyobbak már olvashattak róluk, most a junior széria 3. köteteként a kisebbeknek jelent meg egy izgalmas írás, *Sabine Stauber* tollából, a *Dinoszauruszok*ról. (Azt talán mondanom sem kell, hogy rejtvények, játékok és felhajtható kukucsálók vannak a kötetben.) A dinók az ún. földtörténeti kö-

zépídoben éltek, amely 250 millió évvel ezelőtt kezdődött. Amikor az ember megjelent a földön, ezek a „rettenetes gyíkok” már réges-régen (65 millió éve) kihaltak. Rejtély, vita tárgya, hogy miért. Ők már csak filmen, és csontvázuk múzeumban látható.

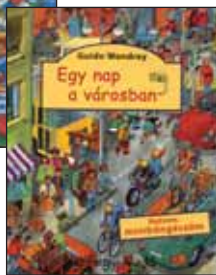
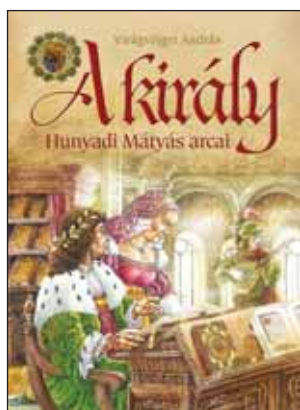
Voltak közöttük húsevők és növényevők. Voltak kicsik: a *Micro-raptor* gui 0,5 m „hosszú” és 350 g súlyú volt. És nagyok: a *Giganotoszaurusz* 8 tonnát nyomott és hosszabb volt, mint egy busz. Az izgalmas kötetet. *Maximilian Walther* illusztrálta, fordította: *Rónaszegi Éva*.

A Larousse-sorozat ugyancsak junioroknak (mondjuk: kisiskolásoknak) szóló sorozatának *Hogy is van ez?* című kötete több mint 200 kérdésre ad választ. A hét fejezetcím: Hogyan készül az enivaló?, Hogyan készülnek a ruhák?, Hogyan készülnek a használati eszközök?, Hogyan készül a ház?, Hogyan működik a közlekedés és mi az energia? Hogyan zajlik a mindennapi élet? Hogyan működik a Föld és az élet. A gazdagon, sokszor humorosan illusztrált kötet enciklopédikusan dolgozza fel a témákat, a fontos ismereteket összefoglalóan, itt persze röviden ismerteti. Hasznos, sőt nélkülözhetetlen könyv, amelyben a páratlan oldalakon balra fent az eligazító tárgyszavak találhatók, a párosokon pedig jobbra lent egy, az adott témával kapcsolatos kérdés. (Ford. *Bárdos Miklós*.)

És végül, de nem utolsó sorban hadd ajánljam a legkisebbeknek a Naphegy Kiadó (2 éves kortól ajánlott) miniböngésző, szöveg nélküli sorozatát, amely *Guido Wandrey* *Egy nap a városban. Egy nap a tengeren. Egy nap az állatkertben, Egy nap a vidámparkban* c. köteteiből áll. A négy színesen illusztrált, részletekben gazdag minikönyv otthon, utazáskor, bárhol, bármikor élvezhető.

Cs. A.

Bond, Michael: A medve, akit Paddingtonnak hívnak. Ciceró Könyvstúdió, 164 old., 1890 Ft; Casalis, Anna – Campanella, Marco: Anyu, nagyon szeretlek. Ventus Libro, 2490 Ft; Dannaud, Sylvie-Dordor, Gertrude: A négy évszak, Gyermekjátékok. Móra Könyvkiadó, 46-46 old., kötetenként 2490 Ft; Dickens, Charles: Karácsonyi ének. Holnap Kiadó, 106 old., 2100 Ft; Grone, Elisabetta: A sötétség bűvölete. Könyvmolyképző, 344 old. + 2x16 színes melléklet, 2999 Ft; Larousse. Hogy is van ez? Officina 96 Kiadó. 152 old. 3450 Ft; Mari Silvana de : Az utolsó tünde. Európa Könyvkiadó, 396 old., 2800 Ft; Meyer, Stephenie: Twilight. Könyvmolyképző, 504 oldal, 2999 Ft; Mikó Csaba: Tükörváros titka. Móra, 560 old., 2990 Ft; Riordan, Rick: A villámtojás. Könyvmolyképző, 400 old., 2999 Ft; Stauber, Sabine: Dinoszauruszok. Tessloff és Babilon, 26 old., 2450 Ft; Szász Ilona: Cinkekönyv. Móra Kiadó, 48 old., 1990 Ft; Virágvölgyi András: A király. Pytheas Könyvkiadó. 64 old., 2990 Ft; Wandrey, Guido: Egy nap a városban. Naphegy Könyvkiadó, 11 t. 590 Ft; Wass Albert: A vitatkozó mókus. Kráter Műhely Egyesület, 1700 Ft

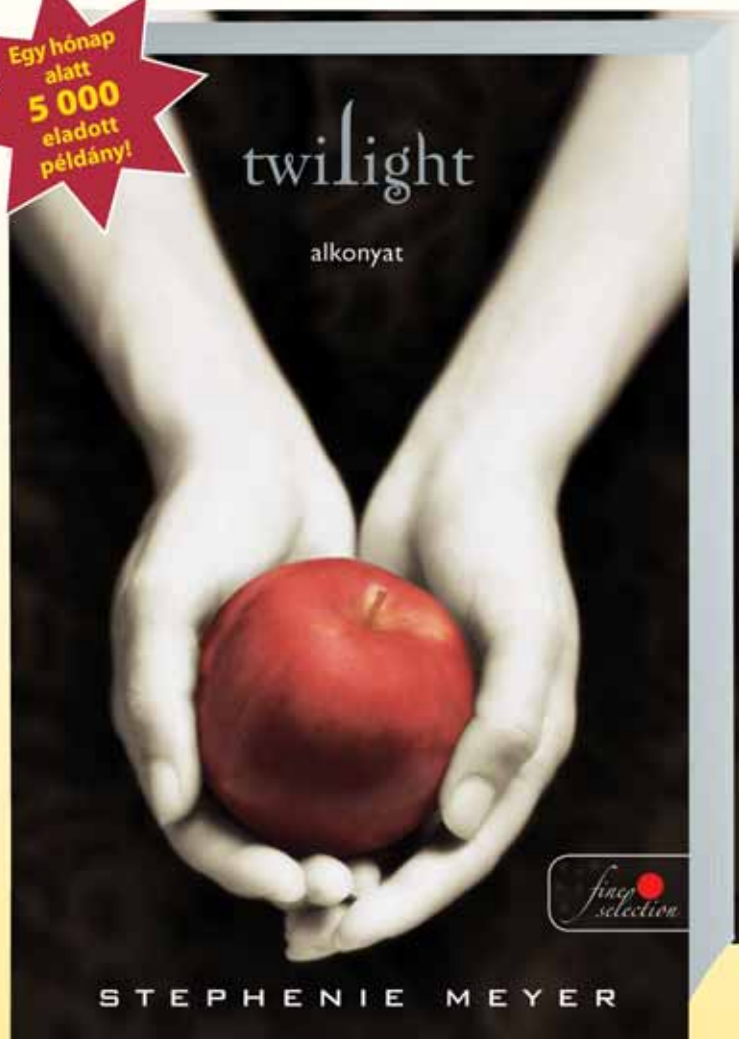

Könyvmolyképző Kiadó

BIZTOS TIPP, HOGY OLVASS EGY JÓT

LÁNYOKNAK, NŐKNEK – ELSŐPRÓ KÖNYVSZENVEDÉLY

Egy hónap
alatt
5 000
eladott
példány!

twilight

alkonyat

Mersz szeretni? Az életed árán is?

Forks fölött mindig felhős az ég. Bella Swan, az érzékeny, zárkózott lány afféle önkéntes száműzetésre itéli magát, amikor ide költözik apjához. Bella alapjáraton is mágnesként vonzza a bajt, ezúttal azonban nem csak a „mindennapi” csetlések-botlások fenyegetik.

Hanem Ő...

Ő, akinek aranyszín szeme van, titokzatos, szeszélyes, kiszámíthatatlan, félelmet keltező és biztonságot sugárzó. Ő, akit Edwardnak hívnak, mint valami ódivatú regény hőst. Ő, aki megmenti az életét. Ő, aki mégis a legnagyobb veszélyt jelenti Bella számára. Az indián rezervátumban furcsa, félelmetes mesék keringenek. És egy nap a legenda megelevenedik...

A szerzőről: Stephenie Meyernek már nálunk is kultusza van, noha ez az első magyarul megjelenő könyve. Alkonyat (Twilight) című regényével üstökösként robbant be az amerikai irodalmi elitbe úgy, hogy közben tinédzserek és felnőttek millióit hódította meg.

Twilight – A földkerekségen mostantól az Alkonyat a szerelem napszaka!

Világsiker!

Ne állj ellen, az Alkonyat ügyis lesz!!!

Tizenhat éves kortól ajánljuk!

2 999 Ft

IGAZÁN NŐKNEK:

Rettentő gyönyörűség

Libba Bray

Igazi háttorzongató olvasmány a suhogó szoknyák, táncoló árnyak és az éjszaka rémeinek széles palettájáról.

New York Times Bestseller!

2 999 Ft

Ikrek

Tessa de Loo

Egy nagyon személyes történetet a haragról és a részvétéről, a hajthatatlan keménységről és a fokozatos megértésről.

Világszerzte bestseller!

2 999 Ft

ELŐSZÖR MAGYARUL:

ÍNYENCEKNEK:

A kék kastély

L. M. Montgomery

Valancy dr. Trent levele hatására életében először azt teszi és mondja, amit akar. Hamarosan felfedez egy bámulatos új világot.

2 299 Ft

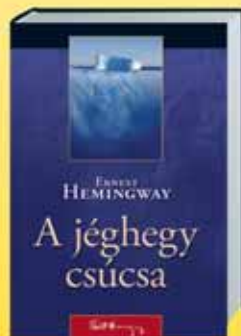

Avonlea-i krónikák

L. M. Montgomery

L. M. Montgomery tizenkét történetben írta meg a titkos remények és rejtegetett álmok varázslattal és humorral átszőtt meséit.

Világszerzte hódít!
2 299 Ft

A jéghegy csúcsa

Ernest Hemingway

Hemingway összes novellája felbecsülhetetlen kincs. Húsz novellával, melyeket most olvashatnak először magyarul.

Unikum!
5 999 Ft

6... 5... 4...

Böszörményi Gyula

A 9...8...7...-ben valami elkezdődött! Valami felébredt! Még mindig azt hiszed, hogy ez csak játék, hogy téged nem érint? Akkor most mélyen nézz a borítón lévő lány szemébe és... Gondolkozz végre el!

2 999 Ft

Legenda vagyok

Richard Matheson

„Az olyan könyvek, mint a Legenda vagyok, inspirációt jelentettek a számomra.” – Stephen King.

Az utolsó ember a Földön nincs egyedül!
2 999 Ft

Mátyás kora közelebbről

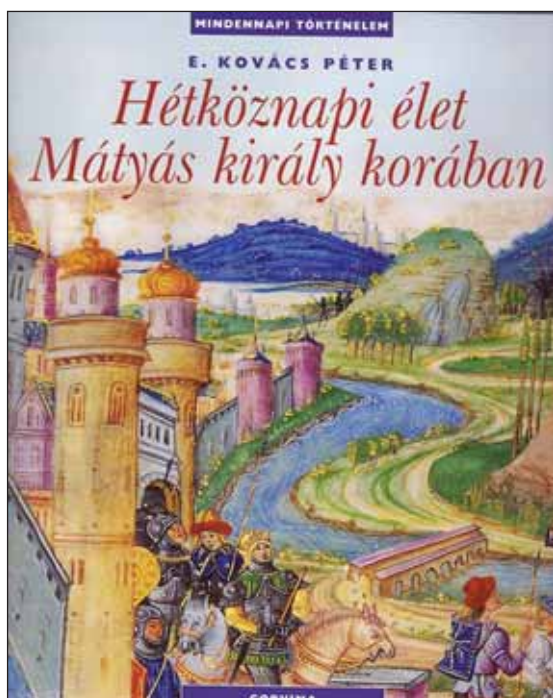
A Corvina Kiadó gondozásában látott napvilágot E. Kovács Péter érdekesítő kötete. A szemet gyönyörködtető illusztrációkkal teli könyv segítségével bepillantást nyerhetünk a 15. századi mindennapokra.

■ A kötet a Mindennapi történelem című sorozatban látott napvilágot. A sorozat az iskolában tanult politikatörténet helyett a mindennapok színes, változatos világát rajzolja elénk. Már kaphatóak Kádár János, a Napkirály, a Habsburgok, Horthy vagy Buffalo Bill koráról szóló kötetek is. A magyar vonatkozású darabok természetesen magyar szerzők munkái.

Mátyás király korával nincs könnyű dolga E. Kovács Péternek, hiszen nagyon kevés forrás áll rendelkezésre. Ezt a problémát úgy hidalja át, hogy nem csupán Mátyás korával foglalkozik, hanem az előző és következő évtizedeket is górcső alá veszi. Leginkább jogi iratok, tankönyvek, levelek és külföldről idelátogatók visszaemlékezései, beszámolóik maradtak ránk e korszakból. A szegényes forrásanyag ellenére a szerzőnek olvasmányosan, igazán lebilincselően sikerült lefestenie a korszakot. Az egyébként is érdekes szöveget időnként saját korára való utalásokkal, kiszólásokkal, ironikus megjegyzésekkel fűszerezi.

A szellem embereinek Magyarország akkortájt igencsak unalmas és sivár helynek tűnt – Európával összehasonlítva, annak ellenére, hogy Mátyás korát éppen mint a szellemi élet felvirágzásának korát tartjuk számon. Az Itáliából érkezők különösen élesnek érezték a különbséget, hiszen a kulturális élet szegényessége mellett a hidegtől és a barátságatlan időjárástól is szenvedtek. Francesco Massaro így írt rólunk: „Kevés dologgal foglalkoznak, kivéve a dözsölést és a köznek a lopását. Az urak az okai minden bajnak. A nemesek, akiknek száma 43 ezer, tartják kezükben az állami hatalmat, azonban mindig viszálykodnak egymással, és ravaszsággal, tettetéssel és csalással járnak el.” E szigorú és igazságtalan szavak ellenkezőjét igyekszik a könyv bizonyítani.

Az emberek átlagéletkora a 15. században még elég alacsony volt, általában nem élhettek tovább 40–50 évnél. A csecsemő- és gyermekhalandóság is igen magas volt, bár erre, források híján, inkább csak következtetni lehet, főként a nemesi családok életben maradt tagjai között lévő óriási korkülönbség-

ből. Az újszülöttről nem tartották fontosnak feljegyezni, mely napon született, csak néhány királyi sarj esetén rendelkezünk ilyen adattal. A gyermekek közül a fiúgyermek „ért” valamit, ő lehetett, ha megérte, a vagyon, a cím, a birtok örököse. Különösen fontos volt ez egy uralkodó esetében, Mátyás királyt is foglalkoztathatta ez a probléma: hiszen törvényes fiú utódja nem született, csak Corvin János, akinek megpróbálta átadni a magyar trónt, de mint tudjuk, ez a próbálkozása nem járt sikerrel.

Ahogy már volt róla szó, az egyszerű emberek sem

rendelkeztek anyakönyvvel, sokszor még a születési évük is bizonytalan volt. Abban az esetben, ha valamilyen oknál fogva – mely általában valamilyen jogi ügy volt – mégis szükségessé vált valakiről megállapítani, hány

éves, vizsgálatot rendeltek el.

Kikérdezték a rokonokat, és látvány alapján próbálták megsaccolni az életkort. Az egyik örökösödési ügy fennmaradt irataiban megállapították egy kislányról, hogy „lélekre és látványra” tízéves forma lehet. A beszédes lélekre kifejezés a szellemi színvonalra utal.

Gyerekeiknek sokan a földesúr vagy felesége keresztnevét adták, mások a település védőszentjének nevét választották. Jellemző gyakorlat volt, hogy két fiúgyermek ugyanazt a nevet kapta. Az is előfordult, hogy a csecsemő az éppen regnáló király nevét kapta. A vezetéknevadás még gyerekcipőben járt: parasztnál megkülönböztetésképp megadták az apa nevét (Johannes Demetrii = Demeter fia, János), illetve a dictus (mondott) szóval jelölték azt a tulajdonságot, amit fontosnak tartottak az illetővel kapcsolatban (Ladislaus dictus Kebles = Keblesnek mondott László). A nemes embereknél kezdett elterjedni a vezetéknevhasználat, a birtokuk neve és az elé rakott de prepozícióval (Georgius de Kalanda) jelölték.

A gyermekek házasságáról a szülők döntöttek, sokszor már utódaik igen kicsiny korában. Általában gazdasági vagy politikai körülmények alapján hozták meg a döntést, azonban a jegyességet később felbonthatták, ha megváltoztak ezek a körülmények, vagy éppen közbeszólt a szerelem. A királyok sem voltak kivételezett

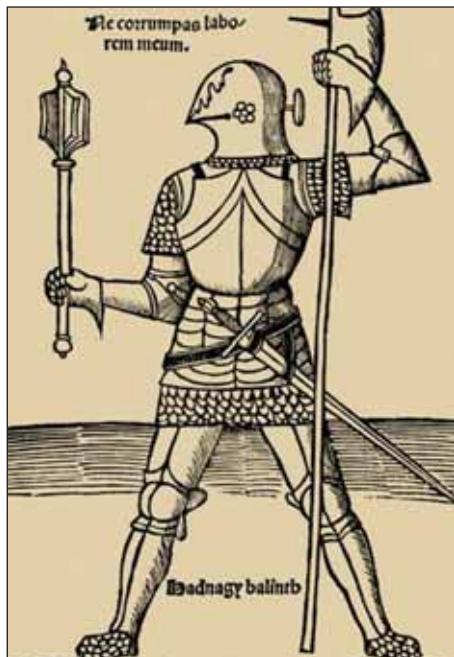

helyzetben, sőt az ő menyasszonyaikat kizárólag politikai megfontolások alapján választották ki. Ők csak kivételes esetben láthatták jövőbelijüket az esküvő előtt, szerencsésnek tarthatták magukat, ha az esküvő előtt a leendő aráról készült festményt láthatták. A királyi házasság célja az volt, hogy olyan politikai szövetségest találjanak, akire anyagilag és katonailag egyaránt számíthattak, és az sem volt mellékes, hogy honnan érkezett a menyasszony. Hiszen a szövetség szempontjából az volt előnyös, ha a feleség Magyarországhoz közel eső területről érkezett. De a parasztok minden további nélkül feleségül vehettek olyan lányt, akivel szerelembe estek, a szabad házasságkötésnek semmiféle jogi akadálya nem volt, még akkor sem, ha a jövőbeli más földesúr birtokán élt.

A hivatalos írásbeliség nyelve a latin volt, és városainkban a németet is használták. Magyarul csak beszéltek, de egy-egy szó már felbukkan a különböző iratokban, és néhány magánlevelet már magyarul vetettek papírra. Írni kevesen tudtak, még a nemesek közül is, de persze köztük is akadt néhány igen nagy műveltséggel bíró személy. A jogi munkát végzőknek természetesen ismerniük kellett a betűvetést, különben nem tölthették volna be állásukat. Valamennyi 15. századi királyunk tudott írni, ezt bizonyítják a különböző oklevelek,

melyeket saját kezű aláírásukkal láttak el. Az egyház szolgálatában állók között természetesen magasabb volt az írástudók aránya. A jobbágyok voltak a legkevésbé képzettek, de közülük is akadt, aki ismerte a betűvetést.

A kötetből mindezekon kívül képet kaphatunk a kor ünnepeiről és hétköznapjairól, a kor betegségeiről és temetkezéseiről, a mulatságokról, az unaloműzés különféle módjairól, és arról is, hogy milyen volt a világ angol WC nélkül. Megtudhatunk olyan érdekességeket is, hogy Platón születésének és halálának napját – mely november hetedikére esik – Mátyás udvarában a firenzei humanisták minden évben megünnepelték.

E. Kovács Péter: Hétköznapi élet Mátyás király korában
Corvina Kiadó, 5990 Ft

Jolsvai Júlia

E. Kovács Péter: Hétköznapi élet Mátyás király korában
Corvina Kiadó, 5990 Ft

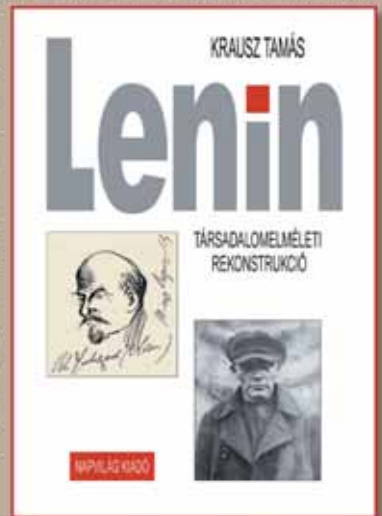
Krausz Tamás **Lenin**

Társadalomelméleti rekonstrukció

Lenin gondolkodásának belső összefüggéseit megismerni és megítélni csak a konkrét történelmi kontextusban lehet, amelynek helyreállításával

mutathatja meg a szerző az életmű alapvetően új elemeit, ellentmondásait, maradandóságát és mulandóságát. A szerző célja az volt, hogy módszeresen összerakja a valóban összetartozó életrajzi és elmélettörténelmi mozaikokat. Ennek következtében a marxista forradalmár, a politikus és a gondolkodó leegyszerűsítő ábrázolásaival szemben bonyolultabb, összetettebb kép kerekedik ki, amelynek megformálásában az is szerepet játszik, hogy a szerző nem tér ki sem a vitás kérdések tisztázása, sem pedig a történetírásban zajló viták elől.

A könyv igyekszik lehántani Leninről a sok évtizedes ráakodásokat, és olyan képet állítani elénk, amely lehetőleg mentes mind a régi korszak apologetikus elfogultságaitól, mind az új korszak ellenkező előjelű manipulációtól.

532 oldal + 16 oldal műmeléklet, 4800 Ft • ISBN 978 963 9697 32 4

Napvilág Kiadó, 1054 Budapest, Alkotmány utca 2. • Telefon: 311-4866 • Fax: 301-0577 • www.napvilagkiado.hu • e-mail: kiado@napvilagkiado.hu

Szívesen fogadjuk kéziratát!

SZÍVÜNKET SZERZŐINKÉRT!

MEGJELENT!

Urbán Gyula:
A Hamburgi Kaszárnya

„Minden veszélyes, ami nem ember, de ami ember, az még veszélyesebb!”

A regény valóságos története egy film forgatása közben játszódik. A főszereplő tudatából a fizikai valóságba közvetül képek időbeli ugrásainak szírirealisztikus hatása következtében múlt, jelen és jövő egygy olvad. S miközben a kaszárnyavárosban zajlanak a vélt vagy valós események, előkerül egy napló... Mi is volt, s kiknek mit jelentett valójában a Hamburgi Kaszárnya?

152 oldal
ISBN: 978-963-9842-56-4
Ár: 2990 Ft

novum Verlag

Vindobona Verlag Kft.
H-9400 Sopron,
Verő József u. 1.

Tel: +36 99/514 615
Fax: +36 99/514 616

office@novumverlag.hu
www.novumverlag.hu

A KELET KIADÓ KÖNYVAJÁNLATA

Keleti Könyvtár sorozat

Megylik először egy másik kultúra
szemével

A legfrissebb témákat legújabb témáit

A világ legfontosabb témái

...minden férfi nyelvében van
az erőszak szót

2.600 Ft.

2.800 Ft.

A nyugati ember máig nem fedte fel magának Kelet titkait. De korunkban legalább érdeklődik kulturáir iránt, sőt egyre nagyobb szenvedéllyel igyekezik érteni a régi és a mai Ázsiát. Végre sejt, hogy Kelet sokezer éves tapasztalata olyan szellemi kincs, mely neki is hasznára válhat.

2.800 Ft.

2.800 Ft.

Albumok

A budapesti színház, pályafutás teljes könyv, színházi élet és művészet

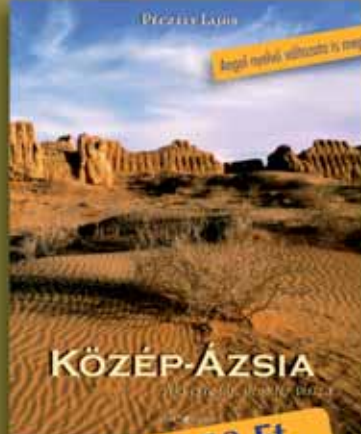
Egy világ színi világ, amely korszakainál és kultúráinál örökre fiatal új

A fény új olyan, amelyet soha
máshol nem lehetett

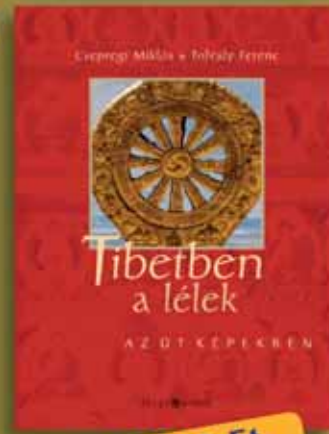
A színi, ahol még élnek
az élmények

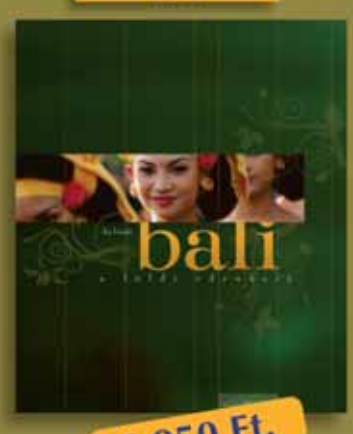
5.950 Ft.

6.950 Ft.

5.950 Ft.

6.950 Ft.

Kelet vonzásában

Az az eddig ismeretlen kultúra nyitáskor
mennyi kultúra utasainak

Egyre az idő, a csodák és a lélek
nyitáskor utasainak

A legújabb regény, amelyet nyugati
kultúra írt

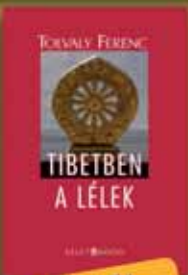
A könyv lény erejének a föld Észak
Tibetben

Minden eddig legfontosabb tibeti utasok
1877-ben

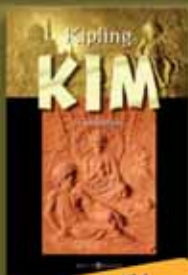
Egy korszak új a buddhizmus segítségével

2.950 Ft.

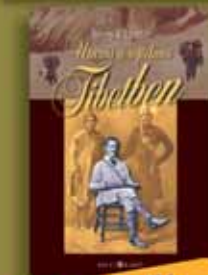
2.950 Ft.

2.950 Ft.

2.600 Ft.

3.450 Ft.

2.490 Ft.

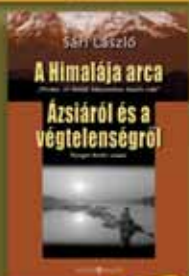
A végelenszég vonzása szolgálja a
és a kultúra

Magyarokként beszélgetek a bölcs szöveg
a 9. századtól

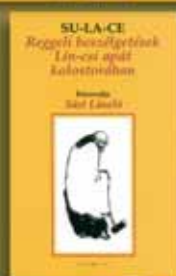
„Itt az eznek helye van, ez az utasok
élmények szöveg”

A déli kora kezdésének élete

Egy korszak új a déli korszak
élmények és nyugati élet reményében

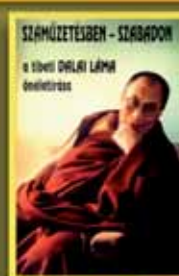
2.800 Ft.

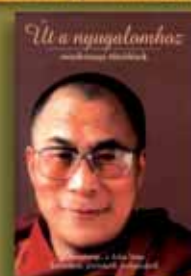
2.690 Ft.

2.600 Ft.

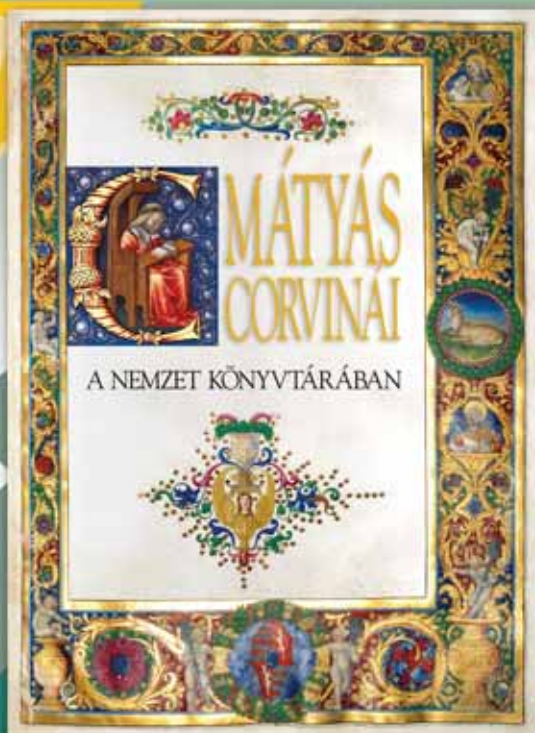
2.800 Ft.

2.800 Ft.

A KOSSUTH KIADÓ – AZ ÉV KIADÓJA – KÖNYVAJÁNLATA

MÁTÝÁS CORVINAI A NEMZET KÖNYVTÁRÁBAN

Egy könyv a reneszánsz kori könyvmásolók egyedülálló munkáiról. A páratlanul szép kötet az Országos Széchényi Könyvtár corvináit mutatja be. A Bibliotheca Corviniana a vatikáni könyvtár után a reneszánsz kori Európa második legnagyobb könygyűjteménye volt.

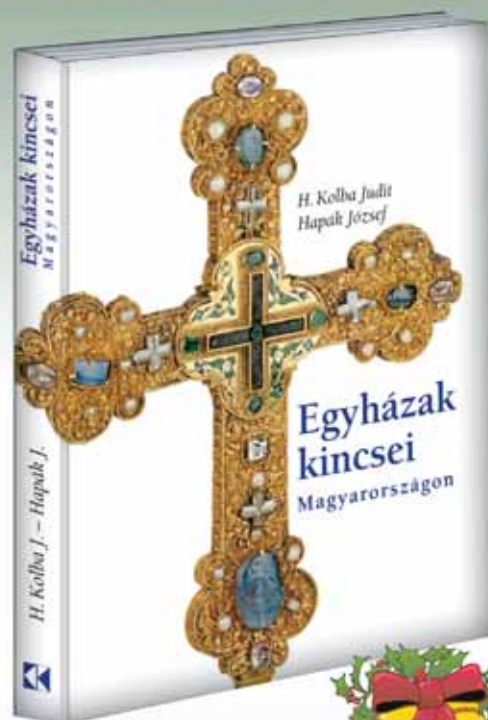
176 oldal · 8990 Ft

EGYHÁZAK KINCSEI MAGYARORSZÁGON

Több mint 30 egyházi gyűjtemény legértékesebb darbjai

Könyvünk az egyházi gyűjtemények legszebb, legérdekesebb, de sokszor alig ismert kincseit mutatja be.

220 oldal · 8990 Ft

MAGYAR TÁNCOK

A 20. század elejétől napjainkig ívelő családregény

Fordulatos cselekményekben, megható történetekben gazdag regény, amelyben kultúrák keverednek, faji előítéletek ütköznek, de végül mindent legyőz az elsőpró szerelem.

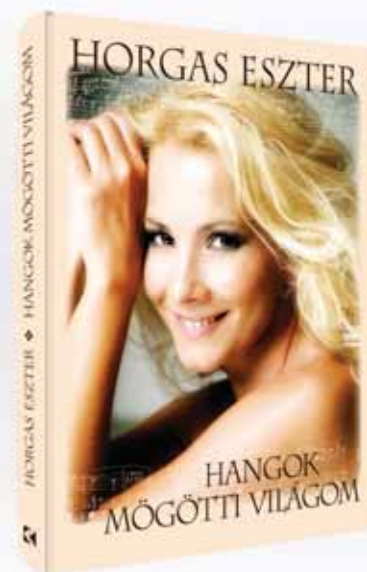
420 oldal · 3800 Ft

HYPERVERSUM

A könyv főhőse, az egyetemista Daniel valóságos megszállottja a Hyperversum nevű számítógépes szerepjátéknak. A játék során kitanulja egy középkori tolvaj életének minden fortélyát, és virtuális valóságban is tökéletes középkori emberé válik. Egyik este, amikor a barátaival és testvéreivel épp a Hyperversummal játszanak, hatalmas vihar tör ki a virtuális térben, amely magával ragadja és visszarepíti őket a valóságos középkorba, a háborútól sújtott Flandriába.

680 oldal · 4500 Ft

HANGOK MÖGÖTTI VILÁGOM

A nemzetközi híró fuvolaművész önvallomása

A művésznő megdöbbentő őszinteséggel ír élete legmeghatározóbb eseményeiről – fitkok, szenvedély, drámák, örömök tárulnak fel könyvében.

176 oldal · 3800 Ft

100 KLASSZIKUS MESE

Csodálatosan illusztrált könyv minden idők legkedveltebb és legszebb meséivel

A mesekönyvben 4–6 és 7–9 éveseknek külön blokkban, a korosztályhoz igazodva állították össze a legszebb meséket. Ajánljuk mindazoknak, akik szeretik a csodákkal, varázslatokkal és kalandokkal teli klasszikus történeteket. Olyan gyönyörű mesék várnak ránk, mint A kis hableány, A Csizmás Kandúr, Csipkerózsika, Ali baba és a negyven rabló vagy A három kismalac.

512 oldal · 3600 Ft

A Szentírás reneszánsza

2008. egyszerre volt a reneszánsz és a Biblia éve, szép gesztussal a két emlékevet közös kiállítással zárja a Magyar Bibliatársulat és az Országos Széchényi Könyvtár. A Biblia Sacra Hungarica – A könyv, „mely örök életet ad” azonban nem csak bibliatörténeti kiállítás, a magyar bibliakiadások segítségével végigkalauzol a magyar kultúra évszázados örökségén is, mely rendre összefonódik a Szentírás magyar nyelvű megjelenetéseért tett erőfeszítésekkel, ezzel együtt pedig a magyar nyelv ügyével.

csak az irodalom, de a képzőművészet és a zene is – folyamatos párbeszédben állt a Bibliával, így vált a kezdetben latin, később a prédikációkban már magyar nyelven is hallható szent szöveg élővé, hatóvá. A kiállítás első termébe belépő látogató ebbe a korba – melyet sokszor oktalanul sötétnek bélyegeznek – kerül: a díszes, latin nyelvű Bibliák, a középkorból fennmaradt fából faragott szobrok, a gregorián zene a kolostorok világába vezet vissza. A tárlók fölött a szegények bibliájának (Biblia Pauperum) képei jelzik, hogy annak ellenére, hogy az olvasás – ezzel együtt a műveltség és a kultúra – a szűk, papi elit kiváltsága volt, a 15. században már törekedtek arra,

■ Legalább kétszázan lehettek a kiállítás ünnepélyes megnyitóján, ennek egyik oka az volt, hogy a Magyarországi Református Egyház Zsinatának cikluszáró ülése is erre a napra esett, mi sem természetesebb, mint hogy a zsinati atyák átbuszozták a megnyitóra, hogy együtt ünnepeljék szép ökumenében a katolikus és az evangélikus testvérekkel a Biblia évének záróeseményét. A kiállítást Monok István, az Országos Széchényi Könyvtár igazgatója, Erdő Péter bíboros, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke és Bölcskei Gusztáv református püspök, a Zsinat elnöke mellett Miller Milloy, az Bibliatársulatok Világszövetségének főtitkára is köszöntötte. A megnyitó beszédek majd' mindegyike párhuzamot vont a pénzügyi válság következményei és a lelki értékeket feledő, a világi javakat a spirituálisnál többre tartó 21. századi ember sorsa között. A Biblia évének meghirdetése ebből a szemszögből nézve több mint aktuális, hiszen a Szentírás ma is kérdezi az embert: mire építed életedet, tényleg képes a kézzel fogható, anyagi világ teljes biztonságot nyújtani? A kiállítás összeállítói nagyon jól ráéreztek a kétségek között élő emberek kérdéseire, éppen ezért amellet, hogy nagy hangsúlyt helyeztek a Biblia magyarországi (hatás)történetének bemutatására, igyekeztek az értékrendek zűrzavarában biztos fogódzót kereső emberek számára biblikus válaszokat megfogalmazni.

A középkor emberének egész életét áthattotta a Szentírás; a magyar kultúra – nem-

hogy a Biblia, és annak üzenete egyre szélesebb réteg számára váljon elérhetővé. Ezt a szándékot segíti a Gutenberg által feltalált nyomdagép is, és bár a kiállítás rendezői ki-

Gutenberg-sajtó a mainzi Gutenberg-múzeumban

emelik, hogy a német nyomdász nem véletlenül nyomtatott Bibliákat (komoly üzleti megfontolás vezette), a cél szentesítette az eszközt: már a városi polgárok közül is mind többen juthattak saját Szentíráshoz.

A magyar nyelvű fordításirodalom a bibliafordításokkal kezdődik. Az anyanyelvű Bibliák kiadása az európai reformáció kiemelt programja volt, ezt a szellemiséget a nyugat-európai egyetemeken tanult magyar diákok hozták magukkal a 16. század közepén. Az első teljes bibliafordítás 1590-ben készült el Károli Gáspár református esperes munkacsoportjának köszönhetően, ám ezt a jelentős vállalkozást számos Újszövetség-fordítás megelőzte. Érdekes kettősség, hogy miközben romlik az ország – hol a török, hol a német fosztogatja a magyar falvakat, városokat – a Biblia üzenete egyre többek számára válik lelki biztonsággá ebben a bizonytalan világban.

A második terem közepén álló – evangélikus templomból származó – díszes szószék a hirdetett Ige középponti szerepére hívja fel a figyelmet. A falak mentén, a tárlókban előbb humanista, odább reformatori és katolikus bibliafordítások. A széljegyzetelt héber/görög/latin nyelvű Ó- és Újszövetségek valamint a Károli Biblia nyomdakéziratai pedig a fordítás műhelymunkáiba engednek bepillantást.

Meglepő a kiállítás harmadik termékének berendezése: a két világháború közötti népiskola osztályterme kerül a középpontba. A tárlókat végignézve érthetővé válik az asszociáció, a Biblia a mindennapok részévé vált, iskolások és családok, írók, költők, politikusok forgatták az Írást, mely nyomot hagyott életükben, munkáikban. Janus Pannonius 10–11. századi görög nyelvű Szentírása, a Balassiak család, illetve az erdélyi fejedelmek saját használatú, emlékmondatokkal ellátott Bibliái személyessé teszik a szent szöveg és olvasójának kapcsolatát. A magyar irodalom kiemelkedő személyiségének intim, lelki szférájáról kapunk pillanatképet, amikor Móricz Zsigmond, Jókai Mór, Babits Mihály, Ottlik Géza Bibliáit, vagy biblikus témájú kézíratait nézzük. Ady Endre Istennel vívódásának verses lenyomatait jól ismerjük, ezt a képet teszi teljessé széttépett Bibliájának újszövetségi idézettel ellátott hátlapja.

Az utolsó teremből kilépve egy telefonfülkével találjuk szembe magunkat. Nem vagyunk benne biztosak, hogy ez még a kiállítás része, vagy egy posztmodern installáció – melyből egyébiránt számos szép, biblikus tárgyat láthatunk a kiállításhoz vezető folyosón. „Akartok a Jóistennel beszélni?” – ugrik be Örkény egypercesének mondata. Csak nem erre való a telefon?! Éppen fordítva: a megfelelő számot beütve bibliai idézetek szólalnak meg, melyek arra mutatnak rá, hogy a Bibliának a ma emberéhez is van üzenete. Végig lehet úgy is menni a kiállításon, hogy csupán humán, művelődéstörténeti érdeklődésünket elégítjük ki, és büszkéek vagyunk elődeinkre, akik életüket tették fel a magyar nyelv megeremtésére, a szervezők azonban olyan interaktív elemeket is beépítettek a kiállításba, melyek teret adnak arra, hogy Isten ígéje a látogató lelkét is megszólítsa.

A bibliafordítás évszázadait játékos módon teszi életszerűvé a kiállítás előtere, ahol múzeumpedagógia foglalkozásokra is lehetőség adódik: kódexmásoló szerzetesnek öltözhetnek a gyerekek, iniciálékat írhatnak lúdtollal, saját illusztrációt készíthetnek a Bibliához.

A 2009. március 29-ig nyitva tartó kiállítás méltóképpen zárja a Biblia évét, egyben arra a sokszor elfeledett igazságra is felhívja a figyelmünket, hogy sok nemzettel ellentétben milyen szerencsések vagyunk, hogy évszázadok óta olvashatjuk magyar nyelven a Szentírást.

Pompor Zoltán

MANDALA-VEDA
Karácsonyi ajánlat **Az Új ENERGIÁK KIADÓJA**

A FÉNY KÍGYÓJA
 Drunvalo Melchizedek
 A FÉNY KÍGYÓJA,
 2012 UTÁN
 A Föld Kvantum
 energiája, és a sötét fény
 felemelkedése
 2790 Ft

BELSŐ NAP
 Csongrádi Kata
 BELSŐ NAP
 meditációs CD-vel
 Mígve kívül minden
 elötétül,
 akkor ragyog fel
 benned...
 2990 Ft

Mihály Arkangyal
 Mihály Arkangyal
 A FÉNY SZÁRNYAIN
 A dimenziók között létező
 fények világvilága...
 2790 Ft

JÉZUS SZÓL
 Glendá Green
 JÉZUS SZÓL. –
 VÉGTELEN SZERETET
 Új Krisztusi Tudatosság
 Az Univerzum titkai és
 működése
 A Mennyország lehetősége
 a Földön
 2990 Ft

MANDALA-VEDA
FÖLDI Mennyország
 Ezoterikus könyvesbolt és klub
 1088 Budapest, Rákóczi út 13.
 Nyitvatartás Karácsonyig: hétfőtől-szombatig 10-20 óráig.
KARÁCSONYI KÖNYVVÁSÁR, 20-50 % KEDVEZMÉNY!
 Három Mandala-Veda könyv vásárlása esetén
 választhatasz egyet az ajándék könyvek közül.
 WWW.MANDALA-VEDA.HU

A decemberben átadásra kerülő
LIBRO Udvarban
RAKTÁRAK ÉS IRODAHELYISÉGEK
 igény szerinti kialakításban
 „könyvesek” részére kiadók

Cím: 1043 Budapest, Bocskai u. 26.
 Jó parkolási lehetőség!

Bővebb információ: 06-309-514-765

SZEGEDI KATALIN

Az Anno meseboltban
Szegedi Katalin illusztrációiból
összeállított kiállítás nyílt.

A kiállítás január 3-ig
tekinthető meg az Anno
mesebolt galériáján.

A kiállítás ideje alatt a
Szegedi Katalin
által illusztrált
könyvek
10% kedvezménnyel
kaphatók, festményei pedig
eredetiben megvásárolhatók.

ANNO MESEBOLT
1013 Budapest, Krisztina tér 7.
Tel.: (1) 225-0228
www.annokonyv.hu

A BUDAPESTI TELEKI TÉKA AJÁNJA

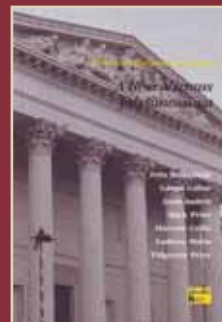

Amatőr és hivatásos politikusok Képviselők Magyarországon II.

Szerkesztette: Ilonszky Gabriella
Új Mandátum Kiadó 2008., 252 oldal, CD melléklet, 2590 Ft
1990 óta 1121 fő szolgált a magyar országgyűlésben.
Az ó szocio-demográfiai és a politikai tulajdonságaikat
elemzi a kötet különböző szempontok alapján.
A kötet nem „ügyekben” kutakodik, hanem azt vizs-
gálja, hogy a rendszerváltás utáni politikai elit meg-
határozó csoportja miként jutott el az amatőr politiku-
si létből a politikai foglalkozásként való művelésig.

A liberalizmus folytonossága Habsburg Történelmi Monográfiák 4.

Szerkesztette: Tormássy Zsuzsanna
Új Mandátum Kiadó 2008., 92 oldal, 1490 Ft
A könyv a Habsburg Történelmi Intézet eszméletörténelmi
konferenciasorozatának egyik kötete.
Az első, 2004-ben megrendezésre kerülő a konser-
vativizmussal, és a 2007-ben a liberalizmus folyto-
nosságával foglalkozó konferencia anyaga.

A magyar politikai és gazdasági elit EU-képe

Szerkesztette: Lengyel György
Új Mandátum Kiadó 2008., 248 oldal, 2390 Ft
Ez a kötet egy kérdőíves kutatás első hullámának
eredményeit tartalmazza. A négyéves kutatás tizen-
nyolc európai országban zajlik, és több mint száz ke-
let- és nyugat-európai kutató vesz részt benne.

Föld S. Péter Lehet-e egy forradalmárnak hasmenése?

Pallas Páholy – Kulturális és Kiadói Kft., 2900 Ft.
Különös cím, igaz, a benne olvasható írások sem
hétköznapiak. Az ismert közíró, publicista, Föld S.
Péter évek óta írja – hol „szamizdatként” terjesztett,
hogy pedig a nagy nyilvánosság számára is hozzáfér-
hető – cikkeit. Ez a mostani kötet az író-újságíró
elmúlt két évének bőséges terméséből tesz közzé
egy válogatást.

A kötetek megvásárolhatók: Budapesti Teleki Téka
1088 Budapest, Bródy S. u. 46. Tel: 787-5661;
Fax: 266-0857; E-mail: otkonyv@chello.hu; www.telekiteka.com

A GONDOLAT KIADÓ karácsonyi újdonságaiból

BENEY ZSUZSA
Rontás / Napló, előtte
és utána

Két regény

664 oldal, A/5,
keménytáblás
ISBN 978 963
693 151 3
Ár: 3950 Ft

SZOROKIN, VLAGYIMIR
A jég

FORDÍTOTTA BRATKA LÁSZLÓ

Gondolat Világirodalmi Sorozat

Azt álmodtam –, mondta a lány –,
hogy a haverjaimmal lefogtatok, és
odakötöztetek a radiátorhoz, és
megecsőzöltek, mert letéptek
a blúzomat, de nem, a mélyhű-
tőből elővettek egy jégkalapácsot és
elkezditek verni a szegycsontomat.

2. kiadás
303 oldal, 115×180 mm,
kartonált
ISBN 978 963 693 104 9
ISSN 1589-5556
Ár: 3150 Ft

SZOROKIN, VLAGYIMIR
Bro útja

FORDÍTOTTA HOLKA LÁSZLÓ

Gondolat Világirodalmi Sorozat

Szorokin a Bro útjában a hazánkban
is nagy sikert aratott regény, A jég tör-
ténének előzményeit, a Fény Test-
vérségének mondáját mondja el.

312 oldal, 115×180 mm, kartonált
ISBN 978 963 693 071 4
ISSN 1589-5556
Ár: 2480 Ft

ENRIGHT, ANNE
A gyászoló gyülekezet

FORDÍTOTTA MESTERHÁZI MONIKA

Gondolat Világirodalmi Sorozat

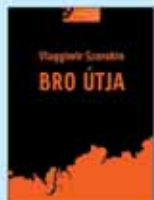
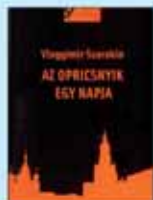
A feszesen komponált regény az En-
righttól megszokott kegyetlen őszinte-
séggel mutatja be egy ír család súlyos
konfliktusokkal terhelt életét. A gyász-
oló gyülekezet 2007-ben elnyerte
a legrangosabb brit irodalmi díjat,
a Man-Booker Prize-t. Anne Enright
A bordozható szűzmária című no-
velléskötetét 2007-ben adta ki a Gon-
dolat Kiadó.

220 oldal, 165×185 mm, kartonált
ISBN 978 963 693 141 4
ISSN 1589-5556
Ár: 2890 Ft

SZOROKIN, VLAGYIMIR
Az opricsnyik egy napja

FORDÍTOTTA SZŐKE KATALIN

189 oldal,
115×180 mm,
kartonált
ISBN 978 963
693 064 6
ISSN 1589-5556
Ár: 2480 Ft

Gondolat Kiadó
1088 Bp., Szentkirályi u. 16.
Tel.: 486-1527
www.gondolatkiado.hu

GONDOLAT KÖNYVESHÁZ

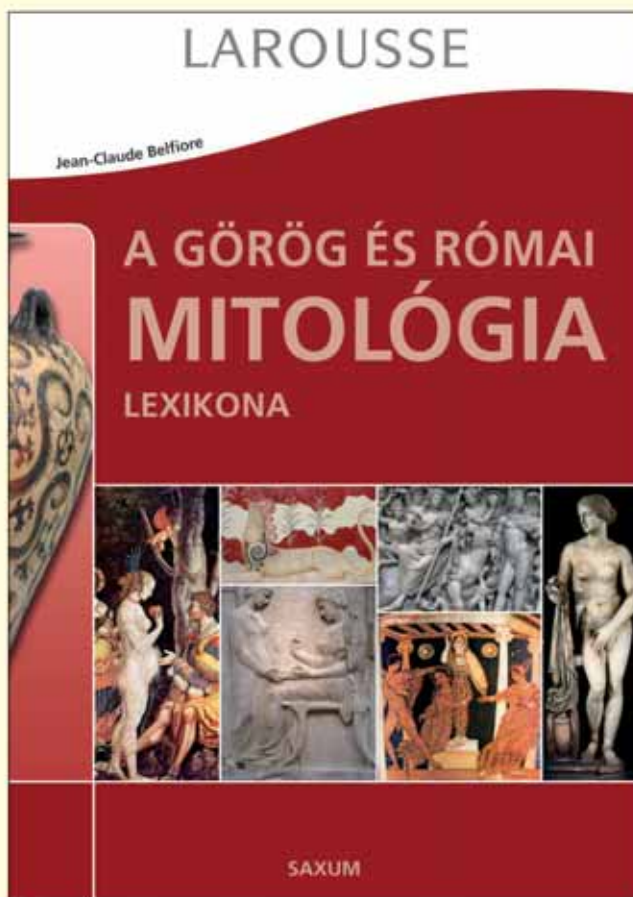
Nagy kedvezményei vásárolhat
az irodalom, a társadalomtudományok,
szak- és ismeretterjesztő kiadványok
köreiből és a felsőoktatásban használatos
tankönyvekből.

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig
10-től 18 óráig,
szombaton 10-14 óráig

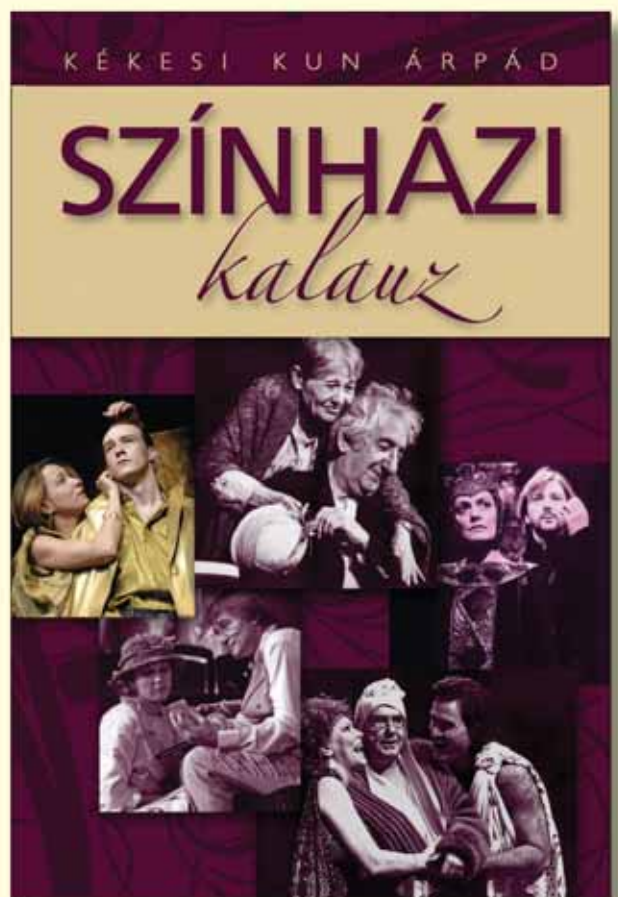
Cím: 1053 Budapest, Károlyi M. u. 16.
(Petőfi Irodalmi Múzeum bejáratánál)
Telefon: 266-4999

SAXUM KIADÓ 1134 Budapest Szabolcs u. 4.
 telefon/fax: (1) 237 0659,
 www.saxumkiado.hu, saxumkiado@freemail.hu

Saxum

Jean-Claude Belfiore: A görög és római mitológia lexikona
 A teljességre törekvő francia Larousse lexikon, forrás-megjelöléssel, pontos adatokkal, legalább 2500 címszóban. 250 idézet, 380 szövegközi rajz és térkép és 32 oldalas fotómelléklet illusztrálja. Kötve, 740 oldal, 12 500 Ft

Kékesi Kun Árpád: Színházi kalauz
 A kötet 370 dráma ismertetését, fontosabb előadásait, szereposztását és Koncz Zsuzsa 106 fotóját tartalmazza. Kötve, 720 oldal, 4900 Ft

**Megjelent!
 136 színes
 oldalon!**

Megvásárolható
 a könyvesboltokban
 és az Eduárd
 Képregényboltban.

**Ha nálunk
 vásárolja meg**

a képregényt, Batman-kitűzőt kap ajándékba!

Eduárd Képregénybolt

1061 Budapest, Dalszínház u. 8. (az Operánál) • Tel.: 326-0342
 Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 13-19, szombaton 10-14 óráig

Boltunkban megvásárolható az összes forgalomban lévő magyar képregény, továbbá idegen nyelvű és antikvár képregények, valamint filmek, hangoskönyvek, poszterek, pólók, figurák, kártyák és ajándéktárgyak.

www.eduard.hu • E-mail: kepregenybolt@eduard.hu

Vandra Attila:
Neveljünk, de hogyan?

Kétgyerekes apaként és sokéves tanári gyakorlatának köszönhetően a szerző tudja, hogy „mi fán terem a gyerek”, no meg a szülő. Olyan nevelési helyzetekre találunk benne praktikus tanácsokat, amelyek minden családban előfordulnak.

2690 Ft

Lore Großhans:
Sosem késő - Újra szerelmesnek lenni

Kötetünk olyan ötleteket, tippeket ad közre, amelyek segíthetnek megtalálni a szerelmet, ami érettebb korban gyakran még tartalmasabb és sokszínűbb, mint fiatalon.

2590 Ft

W. Darwill - K. Powell:
Tuti válaszok tiniknek

A szerzők közvetlen, keresetlen szavakkal beszélnek a pubertáskorban bekövetkező változásokról, a szexről, egészségvédelemről és higiéniaról, partnerkapcsolatról, terhességről és születésről.

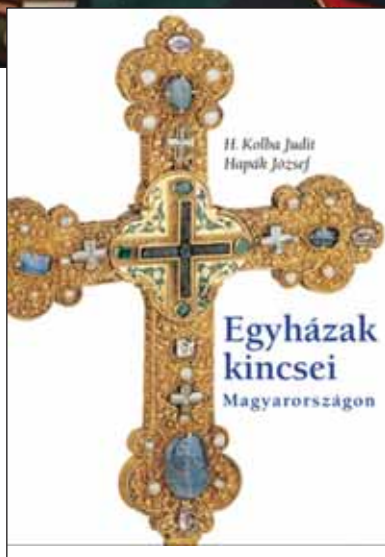
2290 Ft

www.animus.hu

Kincstári kalandozások

Beszélgetés H. Kolba Judittal

Hazánk történeti egyházainak tárgyi emlékeiből válogatott H. Kolba Judit és Hapák József a Kossuth Könyvkiadónál Egyházak kincsei Magyarországon címen megjelent szemképrázta-
tó kötet számára. Az évszázadok sok viharát túlélte műtárgyak jelentőségéről és sorsáról kérdeztem a művészettörténeti munkát végző H. Kolba Juditot, aki értőn elemzi és ismerteti a könyv lapjain a fotós jóvoltából élethűen megmutató remekeket.

■ – Alig pörgettem végig a kötetet, máris rátaláltam egyik kedvencemre, egy naiv arcú Jézus-szoborra, amelyről csak a töviskoszorú és az aláírás okán tudható, hogy Krisztust ábrázolja. Mit derített ki erről az alkotásról?

– Ez A szomorkodó Krisztus címet viselő szobor a Gyöngyösi Kincstár része, huszonöt éve ott van a kiállításon. A 15. században jellegzetes Krisztus-ábrázolás volt, olyannyira, hogy még két ugyanilyen példányáról tudunk Magyarországon. Krisztus fején már ott a töviskorona, de sebhelyek még nincsenek a testén, tehát a keresztre feszítés előtti perceket mutatja a művész. Jézus a jobb kezét az arcához teszi, mert belegendol, hogy mi vár rá. E szokványostól eltérő ábrázolás a hívőkre kívánt hatni, rá akarta vezetni őket, hogy mélyen éljék át az elkövetkezendő szenvedést.

– A másik kincs, amelyen rajtafeledkezett a szemem, barokkos gazdagságú pástorbót. Igaz, hogy ezt az aranymiséjére készítette Zichy Ferenc 1774-ben?

– Nem, a pástorbót pontos keletkezési idejét nem ismerjük, s ötvösjegyet sem találni rajta, de ott van mellette egy kehely, amely kétségtelenül mintájául szolgált, s az Bécsben készült 1703-ban. Zichy Ferenc Győr egyik legjelentősebb püspöke volt, pástorbótja fantasztikus filigrán-technikával készült különlegesség. A csipkézett mintát egészen vékony, megcsavart drótköből vont háló adja, s azokra apró gömböket forrasztottak, pici levélkével díszítették és zománcos képeket illesztettek bele. Ritka az ennyire gazdagon díszített pástorbót, mert általában simább fejjel készítették e sokat mozgatott tárgyakat, mert az apró díszek, kövek hordozás közben leeshetnek.

– Egy időszaki kiállítás volt a könyv előzménye, részint alapja is. A tárlat sikere juttatta eszükbe, hogy maradandó formában is meg kellene örökíteni az évszázados műrekek ritka együttese által nyújtott látványt?

– Pontosan így történt, mert az Ezer évünk történelmi egyházai címmel a keszthelyi Helikon Kastélymúzeumban három éve nyílt kiállítás, amelyet egy évesre tervezett az ötlettel előállott ottani igazgató, Czoma László, nos, annak a bemutatónak az érdeklődés miatt

két évvel meg kellett hosszabbítani a nyitva tartását. A tárlaton külön-külön vitrinben elhelyezve a hat történelmi egyház anyagát vettem sorra, ahogy eredetileg is egymásból alakultak: katolikus, evangélikus, református, szerb ortodox, nyíregyházi görög katolikus és zsidó, mely utóbbiról már a 11. század óta vannak hazai adatok. A kiállításához készült egy kis terjedelmű katalógus, abban fölvezoltam az érintett egyházak történetét, s ismertettem a bemutatott tárgyak liturgikus szerepét. Templomba járó katolikus barátaim nagyon megköszönték ezt az összefoglalást, mert azt mondták, hogy sokat tanultak belőle. Hiszen tudjuk, hogy van kehely, kereszt, úrmutató, de bizonyos liturgikus jelentőségű darabok használatáról már kevés az ismeret. A mostani nagy művészeti könyvben is ezt a tájékoztató elvet igyekeztem követni.

– Mi az eredeti szakmája, hogy ennyire sokrétű áttekintést tud nyújtani?

– Középkori régész vagyok és történelemtanár. Az ilyen könyveket művészettörténészek szokták elvállalni; nekem az a szerencsém, hogy László Gyula tanítványa voltam, s tőle rengeteg pluszt kaptunk. Mindig azt mondta, hogy gyermekeim, a tárgyat meg kell fogni, érezni kell. Én azóta fénykép alapján nem írok le műkincset, pedig negyven évig dolgoztam a Magyar Nemzeti Mú-

zeumban, ahol az ötvösmű gyűjteményt kezeltem. Számtalanszor igazolódott az elmélet, hogy bizonyos apróságokat csak akkor lehet fölfedezni, ha már többször fogom a kezemben a darabot. Szintén László Gyulától tanultam meg egy életre, hogy azt a dolgot, amire van magyar szó, ne idegen kifejezéssel nevezzük meg.

– Valóban olvasmányos a kötet. De először nyomára kellett bukkanniuk a gyűjteményekben szétszórt daraboknak.

Hogyan fedezték fel a kincseket?

– Szerre az országban harmincnégy egyházi gyűjtemény van, ezekhez hat-hét éven át minisztériumi megbízatással szakfelügyelőként jártam segíteni a muzeológusi munkát. Emiatt nagyon jól ismertem ezt az állományt, s amikor a könyvhöz kértem, hogy fotózhassuk az anyagot, mindenhol készséggel

álltak rendelkezésünkre. Esztergomot, ahol például a csodálatos koronázási keresztet őrzik, amelyre a magyar királyok megkoronázásukkor letették az esküt, valamint a gazdag gyűjteményű Gyöngyöst semmiképpen sem akartam kihagyni a kötetből. De végül annyi anyag gyűlt össze, hogy néhány helyre sajnos már nem jutottunk el. Kiváló fotós kollégámmal, Hapák Józseffel így is tizennégy gyűjtemény több mint kétszáz

műtárgyat mutatjuk be az Egyházak kincseiben, amely épp a válogatás nehézsége és szubjektivitása miatt kapta ezt a visszafogott, felsőfokú jelző nélküli címet, nehéz lenne a ránk maradt több évszázados anyagból a legerősebb kiválasztani. Mind szépek, becsesek, ritkák és gyönyörködtetőek.

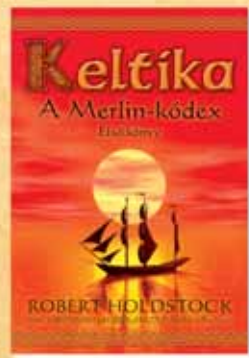
– Tegye meg mégis, hogy kiemel néhány, az Ön számára kedves darabot!

– Ilyen Szent István fejereklye-tartója Székesfehérvárról, amelyet Mária Terézia csináltatott vagy a gyöngyösi filigrán kelyhek. Különleges az evangélikusoknál az ágostai hitvallás ábrázolása: a díszes talpazaton álló fa hét ága a lutheri tanítás huszonegy fejezetét jelképezi. Egyedülállóak a reformátusok debreceni oszlopos kupái. Gyönyörűek a puszpángfából készített szerb Athoszi-keresztek, amelyeknek va-

lami rejtélyes módszerrel minden oldalát átört mintával díszítették. S itt van az első ökumenikus tárgy, ezt az izraelita hitközség elnökeként egy ékszerész ajándékozta a Deák téri templomnak hálából, amiért az 1838-as nagy árvíz idején befogadott zsidó menekülteket.

(mátraházi)

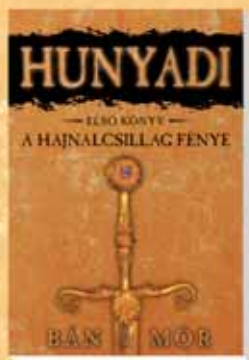
H. Kolba Judit–Hapák József:
Egyházak kincsei Magyarországon
Kossuth, 198 oldal, 8990 Ft

ROBERT HOLDSTOCK
KELTIKA
A Merlin-kódex
Első könyv
2499 Ft

ROBYN YOUNG
A TESTVÉRISEĞ
Ármány, szvendély és harc a kereszties
hadjáratok korában
2499 Ft

BÁN MÓR
HUNYADI
Első könyv
A HAJNALCSILLAG FÉNYE
2499 Ft

DAVID STAFFORD
VÉGIJÁTÉK, 1945
A II. világháború utolsó,
hiányzó fejezete
2999 Ft

Könyveinket terjeszti a Pécsi Direkt Kft.
7630 Pécs, Űszögi-kiserdő u. 1. • Tel.: 72/777-000
rendeles@alexandra.hu • www.alexandra.hu

www.kiado.bme.hu

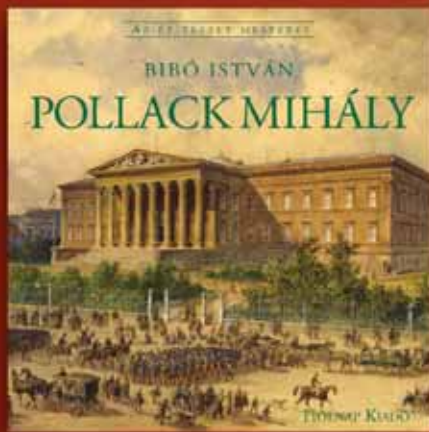
MŰGYETEMI KIADÓ
MŰGYETEMI KÖNYVESBOLT

**Az írók bibliája
először magyarul!**

MEGJELENT!
**A DRÁMAÍRÁS
MŰVÉSZE**

3990,-

Megrendelhető:
1111 Budapest, Goldmann tér 3.
V2. épület fszt. 1.
Tel.: 463 3863 Fax: 466 5714
E-mail: kiado@kiado.bme.hu

1111 Budapest, Zenta u. 5. www.holnapkiado.hu email: holnapkiado@holnapkiado.hu

HOLIKON KÖNYVESBOLT
1111 Budapest, Zenta u. 5.
Tel.: 0621-3800-350

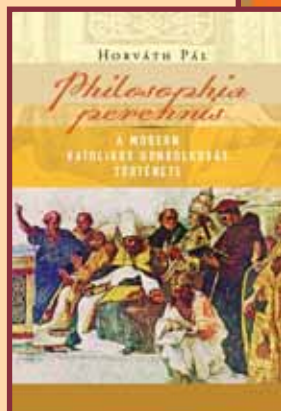
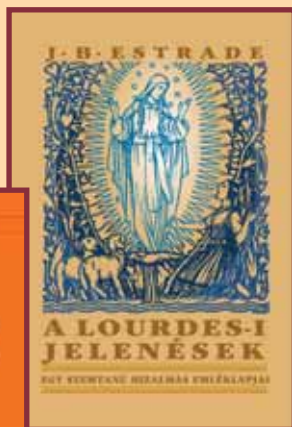
OLVASÓK BOLTJA
Millenium Center, 1052 Budapest,
Pesti Barnabás u. 4. Tel.: 266 00 18

TAN-TÁRS KÖNYVESBOLT
1072 Budapest, Nyár u. 14.
Tel./Fax: 322 98 46

BUDAI TAN-TÁRS
1012 Budapest, Attila út 133.
Telefon: 225 81 51

A Jó könyv – szolgálat

A Kairosz Kiadó ajánlata

Helen Keller: SZAKADÉKBÓL A FÉNYRE – Az akarat győzelme

Helen Keller küzdelmes élete 320 oldal, kartonált, 3200 Ft
Egy süketnéma és vak leány önéletírása. Tanítója, Anne Sullivan irányításával, akaraterejének emberfeletti mozgósításával Helen értelmiségi pályát és értelmes életet alakított ki magának. A megrendítő és egyben csodálatot kiváltó hosszú életpálya végén Helen le tudta írni: „Köszönöm Istennek fogyatékosságomat, mert általa találtam meg magamat, munkámat és Istenemet.”

J. B. Estrade: A LOURDES-I JELENÉSEK

240 oldal, kartonált, 2600 Ft
A könyv szerzője a jelenések időpontjában Lourdes-ban lakott mint adóhivatalnok. A barlangról terjesztett első híreket közömbösen fogadta, mesének tekintette. A Szeplőtelen Fogantatás azonban a barlanghoz vonzotta „az eltevett gyermekét”, és a jelenések helyszínére vezette. Estrade látta Bernadette-et az elragadtatás perceiben, érzelve a mennyei jelenlét leírhatatlan állapotát.

Horváth Pál: PHILOSOPHIA PERENNIS – A modern katolikus gondolkodás története

316 oldal, kartonált, 4200 Ft
A címben szereplő meghatározással (időtlen bölcsesség) a középkor óta jel-

lemzi önmaga intellektuális igényét és hitvallásos tudományoszményét a keresztény katolikus gondolkodók számára nemzedéke. A hazai szakirodalomban elsőként megfogalmazott olyan történeti fejlődésrajz vázlata ez a könyv, amely azt az elemi tényt szeretné igazolni, hogy létezik modern katolikus gondolkodás, és az valóban modern, katolikus és a szó filozófiai minőséget jelentő értelmében gondolkodás.

Szentmihályi Szabó Péter: POLGÁRI POLITIKAI LEXIKON

240 oldal, kartonált, 3200 Ft
A szerző célja az volt, hogy az olvasók számára klasszikus értelemben vett polgári szócikk-gyűjtemény készüljön, amely hasznosan forgatható akkor, ha világosság akarjuk tenni a jelen korunkban felmerülő fogalmakat. Hézagpótlóknak tekinthetjük e kötetet, mert a múlt és a közelmúlt alapos ismerete nélkül aligha érthetjük meg korunk szellemét és nem jelölhetjük ki a magyarság jövőjének megfelelő politikai irányt.

A Miért hiszek? – sorozat legújabb kötetei
Kartonált, ára egységesen: 1500Ft
LVIII. JÉZUS SZERETETÉÉRT
Kocsi György teológussal beszélget
Simon Erika
LIX. A JELENLÉVŐ ISTEN
Pál Ferenczel beszélget Néráth Mónika

Rácz András: Simon mágus

■ A borzalmas római tűzvész, Néro rémuralma, az első keresztényüldözés közvetlen előzményei elevenednek meg ebben a lenyűgözően izgalmas, drámai tömörségű és megkapó sodrású kisregényben. A történet középpontjában a legendás Simon mágus, a birodalom leghatalmasabb varázslója, a keresztények gyűlölt ellenfele áll, aki bölcs szavaival, jóindulatú gesztusaival és mágikus hatalmával próbálja megakadályozni a legszörnyűbb tragédiákat. Vajon sikerrel jár?

(Részlet a műből)

– Nos, a pecsenyesütők gyújtották fel Rómát.
 – S ki is végzik őket? – hahotázott Pomponius.
 – Sülthurka nélkül maradunk? – kacagott Antoninus.
 – Nem. A Krisztus-imádókat fogják kivégezni.
 Döbbenet ülte meg az ebédlőt. A hirtelen beállott hallgatásban a szolgák zavartan néztek egymásra, mert azt hitték, ők mulasztottak valamit, és némelyikük sürgősen körbeindult a kézmosó tálakkal. Végül Plinius törte meg a csendet:
 – Miért éppen a keresztényeket?
 – Mást nem lehet – válaszolt a mágus, mintha valami magától értetődőre válaszolna.
 – De lehet! – kiáltott fel Plutarkhosz, az igazság meggyőződéses bajnoka. – Az igazi bűnösöket!
 – A pecsenyesütőket? – mosolygott gúnyosan Simon.
 – Simon, ez ismét valami jóslat volna? – kérdezte elégedetlenül Plinius, s nem lehetett tudni, hogy elégedetlensége Simonnak, vagy a kezében tartott császármadár-combnak szólt-e.
 – Ebben a körben nem kell látnoknak látszanom. Tudom, hogy ti kevésbé hisztek a jóslatokban – emelte meg poharát a mágus az egybegyűltek felé. – Nem is jóslat ez a szó szoros értelmében, inkább afféle józan okoskodás.
 – Hát, halljuk, mire építed! – szólította magyarázatra Plutarkhosz.
 – Szerintem tehát véletlen tragédia volt a tüzeset – kezdett elemzésbe Simon. – Nem is lesznek meg a gyújtogatók soha. Viszont, ha nincs bűnös, de bűnbak kell, annak kilétét gondosan fogják kiválasztani...
 – Miért kell bűnbak? – vágott közbe Leszbonax.
 – Mindenki az okokat keresi. Még ez a válogatott társaság is... – pillantott körül. – S egyre többet hallani Néro szerepéről. Még ebben a válogatott társaságban is... De eltűrheti-e a császár, hogy öt gyanúsítást? Aligha. A vérvádat viszont, csak másik vérváddal moshatja le.
 – Tovább tehát! – kiáltott Leszbonax, aki az eddigieket rendben lévőnek találta.
 – Hát nézzük akkor, kik jöhetnek szóba! – bólintott Simon.
 – Összeesküvők! – kiáltott Pomponius.
 – Dehogyan – intette le öreg barátját Plinius, aki kezdte megérteni, mi-féle logika mentén okoskodik vendége. – A legveszélyesebbektől épp most szabadult meg a császár. Ha újabb összeesküvést fedezne fel, azzal azt bizonyítaná, hogy uralma ellen újabb és újabb szervezkedések keletkeznek, rossz császár tehát. Vagy rossz a rendőrsége. Egyik sem jó bizonyítvány.
 – Ellenséges csoportok, akik valamelyik provincia függetlenségéért küzdenek – ismételte meg korábbi ötletét Leszbonax, ám most inkább kérdésnek hangzott az állítás.
 – Ez már közelebb jár a megoldáshoz – bólintott Simon, – de akkor meg kell nevezni a lázongó provinciát, hadsereget kell odavezényelni, leváltani a helytartót, s nem csak itt Rómában, de ott helyben is ki kell végezni a lázadókat. Vajon melyik provincia békéjét akarja feldúlani a császár?
 – Ó, hát az amúgy is mindig lázongó zsidók erre alkalmasak... – vetette föl a fiatal és könnyelmű Antoninus.

– Igen, úgy bizony – helyeselt a varázsló. – A közelmúltban kinevezett Gessius Florus helytartó is komoly gondokkal küzd. Különféle szekták, pártok és csoportok birkóznak Palesztinában a hataloméért, illetve a római uralom ellen. Ti is halljátok a híreket, a zelóták, a farizeusok, Agrippa király hívei, a jeruzsálemi görögök, a szamariai káldeusok és a Krisztus követői egyfolytában egymás ellen fenekednek. De vajon melyik csoportot lehetne megtenni bűnbaknak?

– Szerintem bármelyiket – vont a meg a vállát Antoninus, akinek gondolkozása nem állt messze a cinikusokétól.

– Szerintem nem – rázta meg fejét Simon. – Nézzetek csak végig Róma ut-

cáin. Hol vannak már a régi latinok, akik még néhány évtizede is uralták a várost? A latinokat kiirtották a polgárháborúk, és a nagy hódítások. A fiatal férfiak többsége a provinciákban tölti húszéves katonai idejét, majd ott is marad családot alapítani. Sokan ugyancsak a provinciákban keresnek boldogulást, mert arra felé könnyebb a megélhetés. Kik élnek ma a városban, és Itália nagyvárosaiban?

– Hát sok a szabados közöttünk, az biztos... – mosolygott Leszbonax, aki maga is felszabadított volt.

– Nem is akármilyen szabadosok. Hiszen gondolatok csak bele, honnan érkezett Rómába a legtöbb rabszolga? Nem emlékeztek arra, hogy Pompeius örült rabszolgaszállítmányai micsoda galibákat okoztak valamikor?

– Keletről... – bólintott Plutarkhosz, aki a közelmúlt eseményeit éppen olyan szorgalommal tanulmányozta, mint a hajdani hősök életét.

– Bizony a mai szabadosok, e keletről jött rabszolgák fiai, vagy ők maguk, Róma lakóinak több mint a felét alkotják. Zsidók, föníciaiak, káldeusok, görögök, egyiptomiak, s ki tudja még mennyi féle-fajta nép leszármazottai.

– Arra gondolsz, Simon, hogy ha a császár nem akarja magára haramitani a rómaiak zömét kitevő keletről származó szabadosokat, gondosan kell kiválasztania a bűnösöket? – vetette fel Plinius.

– Erre is gondolok. Meg arra is, hogy ha Néro nem csupán bűnbakot akar állítani, de egyben segíteni akarja a jeruzsálemi helytartót a rendteremtésben, akkor bizonyos fokig a zsidóknak is kedveznie kell. Márpedig ki mást utálhatnának legjobban a zsidók, mint azokat, akik saját keblükből kiszakadva alkották meg a maguk vallásfelekezetét...

– Szóval ezért a keresztények – szögezte le Antoninus.

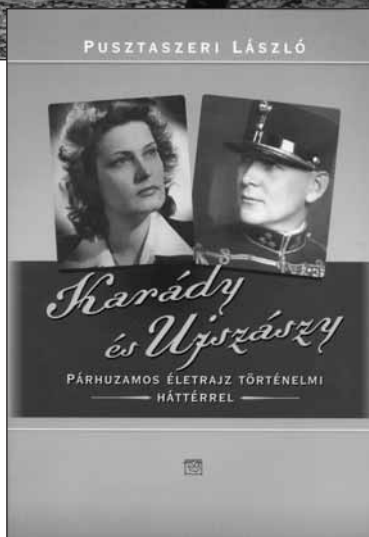
– Ők lennének a leglogikusabb választás – bólintott a mágus, és mielőtt leszedték volna az asztalt, egy darab pecsenyét emelt ki a tálról. A vendégek elhallgatva tűnődtek Simon okfejtésén. Annyira magától értetődött a magyarázat, hogy felfedezéséhez valóban nem kellett látnoki képesség. Mégis, furcsa volt szembesülni azzal, hogy senki nem rakta össze az apró mozaikkockákat úgy, mint a mágus. Pedig csak gondolkodni kellett volna a kérdésen... De talán Simont éppen e gondolkodási képesség emelte olyan magasra, ez ruházta fel varázslatos képességeivel. Ki tudná megmondani...

Rátius Kiadó
 192 oldal, 2490 Ft
 ratius.kiado@chello.hu
 Telefon: 788-6754

Nekik találkozniuk kellett

Beszélgetés Pusztaszeri Lászlóval

Karády Katalin gyakorta „jelentkezett” Pusztaszeri László életében. Ilyenkor mindig írnia kellett róla. Néhány évvel ez előtt is így volt, és akkor kezdett kutatni a történész a színésznő és Ujszászy tábormok élete után. Nemrég megjelent a könyv erről a két csillagsorsról megdöbbentő részletességgel: évszámokkal, kultúr-, politika-, helytörténettel és fényképekkel.

■ – Történészként színházról ír...

– Már gyerekkoromban is mindig színházast játszottunk. Rózsashegyi Kálmán színiiskolájába is jártam egy évet. A Karády-rajongásba pedig beleszülettem. A szüleim nagyon kedvelték, és sokszor meséltek róla.

– Ismerték?

– Nem, de a filmjeit felidézgették, a dalait elénekelték nekem. Kissrác korom óta kedvelem.

A Karády-filmeket valamikor a hetvenes években oldották fel a zárlat alól. Amikor a Halálos tavaszt bemutatták egy egész délelőtt álltam sorba a jegyért a szakadó havas esőben. A Filmmúzeumtól az Astoriáig kígyózott a sor a jegyért. Ráadásul előtte, évekkel korábban, még a tiltás alatt egyszer már rácsodálkoztam a csodálatos tehetségére: Esztergomban nyaraltam, amikor a dorogi út mellett egy kis bolhás moziban másorra tűzték az utolsó filmjét, a Forró mezőket. Egy napra. Azóta sem tudom, ki engedélyezte.

– Mít csodált benne?

– Srácként azt képzeltem, hogy aki ilyen dalokat tud énekelni, az csak különleges ember lehet. Senki hozzáfogható nem volt. Megközelíti talán Greta Garbo, Ingrid Bergman.

– Már akkoriban elkezdett foglalkozni az életével?

– Nem. De bűvópatakként mindig felbukkant. Lassan kialakult a nőideálom, és rájöttem, hogy az maga: Karády Katalin.

– Nincs ezzel egyedül... Ez a szerep: a femme fatale, szinte mindenkit megbabonázott.

– Ez nem szerep. Egyike azoknak a színészeknek, akik mindig saját egyéniségüket hozták hihetetlen gazdagsággal, lehetett Erzsébet királynő, Machita, vagy egy egyszerű lány. Valójában sosem tanulta a játékot. Bárdos Artúr színiiskolájában párszor megfordult, de nem tetszett neki, így otthagya. Egyed Zoltán színikritikus fedezte fel, de szerintem túl korán dobta be a mélyvízbe. Először a Pesti Színházban lépett fel Somerset Maugham Az asszony és az ördög című darabjában, amelyben rögtön főszerepet kapott. Partnerei Somlay Artúr, Básti Lajos, Greguss Zoltán voltak. Ha több időt kap, jobb színpadi színésznő lehetett volna. Ugyanakkor filmszínészként világviszonylatban is a legnagyobbak közé sorolható.

– Talán a kisugárzása fontosabb volt, mint a képzettsége.

– Mindenképpen, de egy másfajta szempont is közrejátszott: Egyed belebolondult Karádyba. Nem ő volt az egyetlen. Az a fajta nő volt, akibe annyiszor lehetett beleszeretni, ahányszor csak látta az ember. Egyed ugyanakkor számítóguru volt, aki főleg önmagának akart tőkét

kovácsolni.

Pár évvel korábban beleszeretett az Amerikában kariert befutott színésznőbe, Hajmássy Ilonába (Ilona Massey), és utána ment Hollywoodba. A színésznő nem tartott igényt a segítségére, így szégyenszemre haza kellett jönnie. Azzal a mesével érkezett, hogy kint gengszterek fenyegették meg, mert konkurenciát láttak benne a filmgyártás terén. Valójában a kutyának sem kellett. Kapóra jött neki a kudarc után Karády különleges kisugárzása.

– Hogyan gyűjti a történeteket?

– Tudja, nem vagyok ezoterikus ember, de hiszek benne, hogyha a gondviselés kiszemelt valakit valamire, akkor annak fogja a kezét. Nem csak a Karády-témával jártam így: a Görgey Artúr-történetgyűjtésnél is éreztem ezt. Évekig kutattam a tábormok életét, hogy megjelenhessen a Görgey Artúr a szabadságharcban című könyvem. Pár évre rá megkeresett Kazimir Károly, aki akkor a Thália

színház igazgatója volt, hogy dramatisálni akarja a történetet, de nagyon küzd vele. Nem is csodálkoztam ezen, hiszen tele van katonai adatokkal, évszámokkal. Megállapodtunk, hogy írok neki egy drámát. Nagy és elegáns történelmi tablót rendelt. Mikor elkészült – a nyolcvanas évek végén – a színházak gazdasági helyzete már nem volt valami fényes, így a darab a bemutatása lehetetlenné vált. Monodrámává kellett kurtítani. Egy szezonban körülbelül ötvenszer játszották. Görgey azóta is elkísér. Én is vagy ötvenszer adtam elő világszerte.

– Mármint szerepel benne?

– Igen, legutóbb tavaly Kassán ment a darab.

– Nem nehéz a saját művét játszani? Az írók ettől ódzkodni szoktak.

Fotó: MTI

– Ha valamit befejeztem, akkor másnap már olyan, mintha nem az én könyvem lenne. Semmilyen személyi kötődésem nincs hozzá. Amúgy is gyorsan írok, akár egy hét alatt befejezek egy könyvet. Jár-tamban-keltemben gondolkodom rajta.

– **A Karády és Újszászy párhuzamos életrajz öt évig készült.**

– Ez egy különleges helyzet. Állami tisztviselő voltam, és magán-életi dolgok is közbejöttek. Amellett rengeteget kellett levéltározni és olvasni a kutatás során...

– **...és beszélgetni emberekkel.**

– Persze! Találkoztam például Tabányi Mihály harmonikaművésszel, aki Karádyval többször fellépett. Egy vidéki vendégsze-replésen közös öltözőjük volt. Olyan barátságban voltak, hogy Tabányinak eszébe se jutott zavarba kerülni, mikor átöltöztek két szám között.

A Kerepesi temető kegyeleti múzeumának igazgatóját, Hargittai Emilt is volt szerencsém megismerni. Véletlenül került szó róla, hogy alapító tagja volt a Karády Katalint Kedvelők Körének. Meg is beszélgettünk, hogy újraindítjuk a klubot: 2010-re kellene megszervezni, a 100. évforduló alkalmából. Sok új dolog kiderülne, bizonyára vannak még, akik ismerték, de nem meséltek róla.

– **Már ez a könyv is végtelen részletességgel tárja föl az életét...**

– Bennem a szépíró keveredik a történésszel. Mindig haragudtam azokra a kollégákra, akik zsebből írták a történelmet. Meg azokra is, akik már megírt témákat gondolnak újra. Visszamentem a fellelhető forrásokig. Még angol, német, francia, orosz és lengyel szakirodalmat is fordítottam.

– **Ez nemcsak életrajz, hanem kultúr-, politika- és helytörténeti-rés is. Például, visszautal 1074-re, Rákos terület első okleveles említésére.**

– Kőbányai vagyok, akárcsak Karády. Ez helyi vonzalom is részemről. Ezért került bele a „Vannak utcák, ahol mindig sírnak./A bánat utcájában lakom én.../ Hol egybeforr a könny, a bűn s a bánat/Egy eszeveszett vad szimfóniában” pár lírai sor is. A füstös kőbányai presszók valamelyikében hallottam ezt a nótát.

– **Mért érzi párhuzamosnak a tábornok és a színésznő életét?**

– Se Karádyt, se Újszászyt nem predesztinálta a sorsa arra, amivé vált. Újszászy apja egy regényes életű, vidéki ügyvéd volt. A fia talán ezért is menekült a katonaiskolába. Karády pedig egy hétgyerekes, kőbányai lump figurának volt a gyereke. Az apa lóversenyekre járt, italozott, és ha veszett a versenyen, a családját is verte. Mindkét főszereplőm csillagsorsú. De a találkozást nem ők akarták. Célzatosan mutatták be őket egymásnak és nem azért, hogy álompáros legyen belőlük. Hegedűs Gyula újságíró, a Magyar Nemzet akkori főszerkesztője 1942 nyarán Barackos úti villájába mindkettőjüket meghívta vacsorára. Hegedűs felesége és Karády barátnők voltak. A fia, dr. Hegedűs Tamás zeneszerző pedig több számot is írt a színésznőnek. Hegedűs a Független Kisgazdapárt vonzáskörébe tartozott a két háború között. A szintén ehhez a körhöz tartozó Balogh István katolikus pap, Balogh páter ötlete volt, hogy összehozták ezt a két embert, és így Karády segíthet annak kiderítésében, hogy Újszászy rendelkezik-e angolszász kapcsolatokkal.

– **Vállalta?**

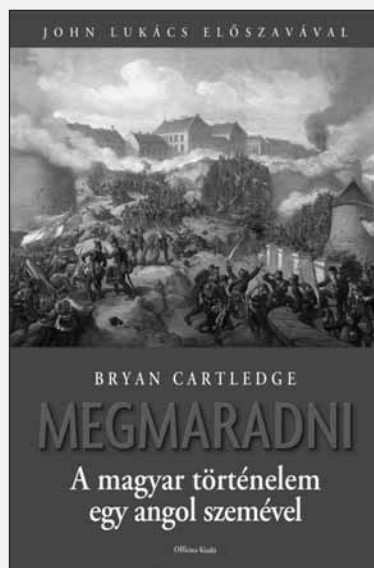
– Karády nem politizált, nem volt kém, és erről a tervről sem tudott. A német megszállás után néha az ellenállási mozgalom üzeneteit közvetítette, és önszántából segített üldözötteknek, befogadta őket. Sosem kérdezte meg tőlük, hogy honnan jöttek, és hova tartanak. Három-négy lakást tartott fenn, ami tele volt menekültekkel.

Amúgy ezen a bizonyos első találkozáson nem tetszett neki a tábornok. A szerelem csak később alakult ki. Nekik találkozniuk kellett...

Ócsai Dorottya

Pusztaszeri László: *Karády és Újszászy Párhuzamos életrajz történelmi háttérrel*
Kairosz, 291 oldal + 24 oldal képmelléklet, 4200 Ft

A túlélés művészei

■ Sir Bryan Cartledge az 1980-as évek elején volt angol nagykövet Budapesten. Mint megannyi külföldinek, neki is alapvető élménye volt a magyarok vendégszeretete, szeretett itt élni, és kíváncsi lett arra, milyen lehetett ennek a kis népnek a történelme, mely – úgy hal-lotta, olvasta – évez-redees harcot vívott hatalmas birodalmak árnyékában a meg-maradásért. Fejébe vette, hogy nemcsak

megismeri, hanem meg is írja saját szemszögéből a magyar történelem alakulását. 2006-ban Angliában, idén pedig hazánkban is megjelent a *The Will to Survive* című könyv. A cím fordítása az optimista eredetit – szokásosan – pesszimista magyarra változtatta (*Megmaradni...*), igaz lehet, hogy a *Túlélés művészei* cím nem illik egy történet-tudományi munkához, mégis jobban visszaadná azt a kép-zetet, amit a szerző a jelenkori magyar társadalom és történelmünk tanulmányozása során magában kialakított.

Nem tudni, hogy az exnagykövet könyve magyar változatának pontosan ki a célközönsége. Sejtésem szerint Sir Bryan munkáját a kora újkori angol utazók Magyarországot is leíró krónikái mellé sorolhatjuk, hiszen a szerző amellett, hogy „felmondja” a magyar történelemről szer-zett nem kevés ismeretét, folyamatosan reflektál, érték-el is, így aztán bármely magyar olvasó (igaz, nem kristály-tiszta, de nem is görbe) tükörként tarthatja maga elé ezt a „történelemkönyvet”.

A történelmi források szelekciója is jól mutatja a szerző téma iránti elkötelezettségét, nem hiszem, hogy sokan akadnának, akik, mondjuk, egy közép-ázsiai ország nyelvét megtanulnák csak azért, hogy aztán történelmükről az ő nyelvükön olvassanak. A könyv írója annyira „megszál-lotjává” vált a magyar történelmi sorsnak, hogy magyarul is megtanult, ezért találhatunk magyar nyelvű forrásokat is a felhasznált irodalomban. Ugyanakkor az is figyelem-re méltó, hogy számos kevésbé ismert angol nyelvű forrást is beemelt történeti vizsgálatába, újabb horizontokat nyit-va a magyar történelem megismerésében.

A kötet végén lévő Név- és tárgymutatót böngészve szembevetődő, hogy milyen sok író, költő, művész neve szerepel a könyvben. Sir Bryan Cartledge az alapos ese-mény- és politikátörténeti leírásokon túl a magyar kultú-ra kiemelkedő jelenségeit is előszámlálja, ezzel – és ter-mészetesen az egész történeti munkával – az egykori an-gol nagykövet Magyarország nemzetközi kulturális nagy-követévé válik, és viszi megmaradásunk hírét a nagyvilág-ba. Köszönjük!

Pompor Zoltán

Sir Bryan Cartledge: *Megmaradni...*
A magyar történelem egy angol szemével
Officina Kiadó, 2008, 7500 Ft

Dimenziók határán

Beszélgetés Nagy Andrással

Hogy miként kerül egy kötetbe a művészettörténet lábjegyzeteiből ismert, amúgy zseniális szobrászó, Camille Claudel és August Rodin a téboly és a normalitás határait feszegető szerelmi története, valamint a jelenben játszó-dó, ám hasonlóképp végletes szenvedélyeket fölillantó novella, a tibeti buddhizmus világával vagy a mélyen megrázó, „kortárs Ábrahám-történettel”?

A drámaíró és esszéista Nagy András e térben és időben távoli történeteket egyetlen kötetbe fűzve világít rá a különbségek esetlegességére, s mindeközben létezésünk alapkérdéseire.

■ – A kötet az elmúlt 15 év írásaiból válogat. A térben, időben és stílusban látszólag egymástól távol eső történeteket nagyon mély gondolati párhuzam köti össze. Mit lehet tudni a könyv keletkezéstörténetéről?

– Az elmúlt egy évtizedben a színházi, a filmes és a tudományos munkám mellett a „prózaíró” énem háttérbe szorult, ezért külön öröm, hogy lehetőségem nyílt egy válogatott írásokat tartalmazó kötet kiadására. Az írások – a látszólagos távolságuk ellenére – valóban ugyanazokkal az alapgondolatokkal foglalkoznak, szinte azt mondhatnám, hogy ugyanazt járják körül más-más aspektusból. Alapkérdésként jelenik meg a mélység és magasság, az emberek közötti közelség, a normalitás és a téboly közötti átjárás. Az, hogy hol húzódik a határ e kettő között, s amit az ember konvencionálisnak gondol, nem botrányos-e? Nem éppen a normák elvesztése jelent-e egy mélyebb értelemben vett normalitást, azaz azoknak a kompromisszumoknak a földadását, melyek a mindennapi életünkhöz elengedhetetlenek?

– Mennyire „híhetünk” a címnek, azaz mennyiben beszélhetünk szentségtörésről a kötet írásai kapcsán? A címadó – kierkegaard-i átírára emlékeztető – Ábrahám-történet például – tébolyult gyilkossági kísérletre torzul.

– A történetben az a gondolat foglalkoztatott, hogy az ember újra tudja-e gondolni az archaikus mítoszokat, ha úgy tetszik, az emberi szellem gyökereit jelentő eredettörténeteket? Mindezt úgy, hogy a válaszokat nem hívó lélekkel keresi, ám mindeközben nem elégíti ki az sem, ami e világba zárul.

Kierkegaardon átszűrve próbáltam ezeket a legegyszerűbb és legemberibb történeteket egy mai, nagyon furcsa világba helyezve újrafogalmazni, rákérdezni azokra az alpnormákra, melyek az életünk kereteit adják. Ezek a mítoszok gondolkodásunk és történelmünk alapstruktúrái, mégis megkövültek, elvesztettük velük az eleven, valódi, mély élményt feltételező kapcsolatot. Ezért foglalkoztatott az a kérdés, hogy – noha örökösök vagyunk ezeknek a történeteknek – a jelenben érvényesek-e? Kierkegaard volt az első, aki megfogalmazta ezt a felismerést. Egészen zseniális módon világít rá, már a 19. században, hogy mi történe Krisztussal a kortárs világunkban, de hasonlóképp Dosztojevszkij Miskin hercegében is Krisztus reinkarnálódik újra Szentpétervárott. Az orosz író által megteremtett furcsa, eklektikus figura szintén ihlető erőként szolgált. A válasz számomra egyértelmű: nincsenek kapcsolódási pontok, átjárások a mítoszok eredeti világa és a mi, végletesen e világba zárt valóságunk között. Másrésztől viszont a mítoszokon, a vallásokon vagy akár a nagy művészeti alkotásokon keresztül mégis átélünk valamit, ami a mindennapi tapasztalatainkon túlra mutat. A probléma viszont – ahogy említettem –

Nagy András

Blaszfém

Novellák és monológok

JK

–

az, hogy, nincs közlekedés a két dimenzió között, s ez fölhatalatlan feszültséget, ellentmondást okoz. Ez az alapgondolata az Ábrahám-történetnek, ami – a főszereplő cselekedetét tekintve – valóban nem több klinikai esetről. Ám – ha a fenti szemszögből nézve olvassuk a történetet, mint egy szent irat mai reinkarnálódását – már elviselhetetlenül érvényes, és végül innen is Kierkegaardhoz jutunk.

– A kierkegaardi életmű korábbi írásaiban is kiemelkedő szerepet tölt be.

– A dán filozófus a '80-as évektől nagyon mélyen foglalkoztat; az első, öt idéző írásom, a *Kedves Lukács*, '84-ben jelent meg, majd '89-ben fölkérést kaptam egy aktuális politikai kérdésekkel foglalkozó színdarab megírására. Ennek kapcsán ismét Kierkegaardhoz fordultam, pontosan *A csábító naplójához*. Hiszen „emberkísérletről” van szó benne, manipulációról, a másik eszközként való használatáról – egyebek mellett. A darab amerikai és koppenhágai bemutatója mellett a budapesti premier Kierkegaard-fesztivállá bővült, szemináriumokkal, kiállításokkal, koncertekkel, így kerültem be egy *Kierkegaardról* való közös, határokon átívelő gondolkodásba. Ezt követően számos tanulmányom megjelent a dán filozófusról, konferenciákra hívtak, illetve egy amerikai ösztöndíjjal egy nagyon komoly Kierkegaard-műhelyben tanulhattam. A későbbiekben az foglalkoztatott, hogy A csábító naplóján kívül a másik kierkegaardi alapmű, a *Félelem és rettegés* vajon megfogalmazható-e itt és ma szépirodalmi igénytel. Így született meg a monológként átírt Ábrahám-történet. A hangjátékot, melyet a Magyar Rádió 1999-ben sugárzott, Haumann Péternek ajánlottam.

– A Tibet-történetben a buddhizmus örökkévalóságot jelképező, szent világába különös ellentétezőként szűrődik be a jelen: egyrészt a kínai diktatúra, másrészt pedig egy nagyon is eviláginak tűnő, amerikai lány „vezeklése” kapcsán.

– A műnek életrajzi háttere van. A '90-es évek elején hosszabb időt töltöttem a Távol-Keleten, ahol Körösi Csoma Sándorról szerettünk volna filmet forgatni. Ez sajnos nem valósult meg, ám az utunkról mégis született egy dokumentumfilm, az *Ösvény a világ tetején*, mely közelről és élményszerűen mutatta be a tibeti buddhizmus világát. A Dalai Láma karizmatikus személyisége és a szertartások mellett a tibeti rettetet: a deportált lámákat, száműzött apácákat és a fölégetett sztúpákat. Ide „számúzi magát” az amerikai lány, akinek a története (az elkövetett gyilkosság, a vezeklés szándéka) – a maga módján – valódi mélységet és megrendülést jelent, igazi katarzis és megtisztulás mégsem jön létre.

– A könyvben jelen van egy másfajta – két ember kapcsolatában megélhető – mélység és magasság, a szerelem.

– A szerelmi történetekben, a *Hotel Viaduktban*, illetve a *Camille*-ben az foglalkoztatott, hogy a jelen világ keretei között mi az, ami létrejöhet, van-e hely, belefér-e a szereplők saját élete és teljes személyisége egy ilyen kapcsolatba, vagy túlnő az evilági dimenziókon, transzcendálva a kapcsolatot? A Camille–Rodin történet megírására Kováts Adél színésznő hívta fel a figyelmemet; aki egy színházi előadás után megkérdezte, nem érdekel-e ez a művészettörténeti szempontból is igen érdekes szerelmi történet? Mivel korábban már láttam Párizsban a két szobrász viszonyát idéző alkotásokat, különösen tetszett a gondolat. A dráma alapkérdései az emberi viszonyok végletei, a téboly és a valóság. A színdarabot idén márciusban mutatták be az Egri Gárdonyi Géza Színházban.

Maczkay Zsasklin

Nagy András: *Blaszfém*
Fekete Sas Kiadó, 244 oldal, 1700 Ft

Kitörni a PP vizuális unalmából

■ Közel 20 éve került a számítástechnika hétköznapijába a Microsoft Office szoftver PowerPoint (PP) nevű alkalmazása, mely funkcióját tekintve prezentációs előadások segédjeként jelent meg, arra hivatva, hogy a különböző előadások vázlateit, az ehhez kapcsolódó képeket, ábrákat, videókat (és még megannyi más) az előadó szemléltetni tudja. Ez az alkalmazás

napjainkban egyre elterjedtebbé (és talán egyre népszerűbbé) válik a világban, már több helyen – nemcsak a hétköznapi értelemben elképzelt nagyvállalati cégeknél, hanem iskolákban, kisvállalatoknál, termékbemutatóknál is – napi szinten alkalmazzák. Azonban egyre fontosabbá válik egy kérdés az előadók és a hallgatóság számára is: hogyan lehet egyszerű, mégis a közönség számára hatásos, maradandó prezentációt készíteni és előadni? Természetesen sok könyv íródott a PP praxisáról, melyek részletesen bemutatják a program használatát és használhatóságát, mégis sok esetben egy nagyon fontos dolog kimarad belőlük: a prezentációs kommunikáció technikája.

Cliff Atkinson, az elismert szakíró és kommunikációs szakértő *Ne vetíts vázlatot!* c. könyvében – feltételezve azt, hogy aki kezébe veszi e művet, az némi PP alapismerettel rendelkezik – túllép ezen a „használati útmutatás”-on, és egy újfajta megközelítést ajánl: a NVV (*Ne vetíts vázlatot!*)-technikát. Ez a módszer a prezentációs kommunikációt ismerteti meg velünk, az erre épülő prezentációk elő- és elkészítéséhez, valamint előadásukhoz ad kiváló tanácsokat illetve konkrét ötleteket, elméleti és gyakorlati szinten is.

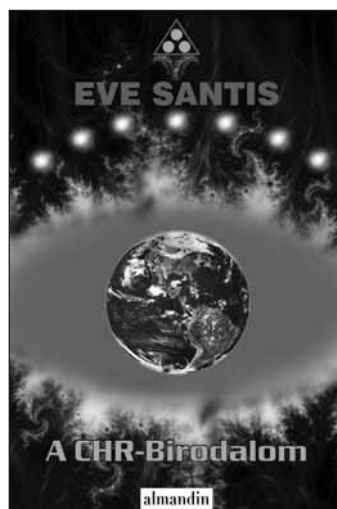
A 10 fejezetből álló könyv – a kötethez mellékelt CD-n pluszként egy 11. fejezet is található –, első három részében az elméleti, későbbi fejezeteiben a gyakorlati NVV-módszert ismerjük meg. Többek között megtudhatjuk, hogy 2005-ben miért került címlapra egy amerikai tárgyalóteremben bemutatott prezentáció, hogy mit szerkesszünk bele az első öt diába, hogy milyen forgatókönyvet készítsünk, hogyan dolgozunk az ábrákkal, képekkel, videókkal, és hogy milyen előadással adjuk ezeket elő. Mindezt oly részletesen, hogy még a kivetítő gondos elhelyezéséről is kapunk kifejezetten hasznos gondolatokat. Ebből a könyvből legfőképpen arra kapunk megfelelő választ, hogyan érhetjük el azt, hogy bemutatónyagunkat háttértörténettel együtt, ne csak „száraz” felsorolásokkal tegyük „színesebbé”, és hogy bemutatónk valóban a közönség számára is maradandó legyen, felesleges körítések nélkül. A könyv a legújabb, Microsoft Office PP 2007-es programhoz készült, de természetesen a korábbi, 2003-as kiadáshoz is tökéletesen felhasználható.

Cs. D.

Atkinson, Cliff: *Ne vetíts vázlatot! A hatásos prezentáció.*
Fordította a Szak Kiadó fordítócsoportja
Szak Kiadó, 369 oldal, Fve 6500 Ft

Almandin
Books Kiadówww.almandin.hu
info@almandin.hu

Eve Santis: CHR-Birodalom

■ Az ősi keresztény misztika szimbólumai újra feltűnnek egy mesészerű tömörséggel, mégis mai szóhasználattal íródott romantikus elbeszélésben, amely napjainkban játszódik, modern díszletek között.

Elfűjták a Vízöntő korszak viharai a dekadenciát! Az író elképesztően mozgalmas és szívet, lelket gyönyörködtető regényében megtalálhatjuk a felemelkedés kulcsát, megadja sóvárgó lelkünk táplálékát. A CHR-Birodalom egy szerelmi és szellemi kalandregény, amely a szépség és az igényes misztika otthonába vezet. Mese? Talán igen, de mégsem! Valójában a CHR-Birodalom egy jelképekben elbeszélte igaz történet, melynek nincs és soha nem lesz vége, mert itt és most mindannyian a szereplői vagyunk. Az is, aki nem azonosul, mert ő az ellenzék inspiráló erejét képviseli. Viszont senkinek sem kell elutaznia ahhoz, hogy a boldogító levegőt beszippantsa, mert már a könyv első része is beavatja a legfontosabb misztériumokba. Napjaink erkölcsi válságot élő világában üdítő olvasmány; életérzéshez juttat, mely változást indít

el az olvasó személyiségében mind lelki, mind szellemi síkon.

376 oldal, 135x205 mm,
keménytábla, 3200 Ft
ISBN: 978 963 87711 1 7

(X)

Maria W. M. Schmitt:
Angyali sugallatok

■ Ezekben a meditációkban gyerekek, fiatalok és felnőttek 33 mennyei lényt ismernek meg. A szeretet, a hála, a türelem angyalát, saját védangyalukat és az őrangyalokat – ezek mindegyike megosztja velünk legfontosabb üzeneteit. Ezekben a találkozásban kicsik és nagyok átéli a gondoskodást, a szeretetet és a biztonságot. Gyakorlatban megtanulhatják a csakrák, a színek és a drágakövek gyógyerejét hasznunkra fordítani. A könyv segítséget nyújt a mindennapi kapcsolódáshoz, az önmegismeréshez és ezáltal személyiségünk fejlesztéséhez vezető úton. Az úton, amelyet mindenki maga jár. Hol akadályokba ütközve, hol élményekkel gazdagodva. Némelyik útszakaszon van kísérőnk, némelyiken látszólag egyedül vagyunk. De csak látszólag, mert láthatatlan segítők kísérnek bennünket és védangyalunk mindig mellettünk van. Minden utunkat kíséri és segít nekünk kalandjainkat, nehézségeinket, örömeinket, bánatainkat átélni, és az azokból származó tapasztalatokat bölcsességgé változtatni a szeretet, a felismerés és a

megértés révén. Valamennyiünknek van egy védangyalunk, aki hoz valamit Isten világából a mi valóságunkba: a szeretetet, amely megváltoztathat bennünket.

300 oldal, 135x205 mm,
keménytábla, 2990 Ft
ISBN: 978 963 87711 3 1

(X)

bozsoki Nagy Edith:
Báránfelhők

■ Hogy mért szeretem a macskákat?

Nem csak azért, mert kicsik, ártatlanok, gondozásra szorulóak, nem csak azért, mert puha szőrűek, roppant kecsesen mozognak, a legkülönbözőbb pózokban is édesen alszanak, hogy örömet nézni őket.

Hanem azért is, mert olyanok, mint én.

Büszke, önfejlő egyéniségek, de lelkük mélyén végtelenül érzékenyek. Hűségesek, ragaszkodók. Szeretik a szabadságot, de elfogadják a rendszert, az évések időpontját, a bennalvást. Tisztaságszeretők.

Intelligensek, cselekvéseikben is, és megértik, amit mondok. Én is igyekszem megérteni őket, ők inkább testükkel, lábukkal, farkukkal, szőrükkel és tekintetükkel beszélnek. Hangot inkább csak félelem esetén hallatnak, Cézár kivétel volt, ő mondatokat is tudott mondani.

Játékosok és huncutok, sokat nevetek rajtuk. Unatkozni vagy depresszióba esni nem lehet mellettük.

Hogy mért szeretem őket? Mert szeretni kell valakit. A könyv DVD melléklettel (film) együtt kapható.

152 oldal, keménytáblás,
168x238 mm, 2490 Ft
ISBN 978 963 88153 1 6

(X)

bozsoki Nagy Edith:
Cézár, Cilamila és a többiek – avagy a macska lelke

■ „Amikor a macskamama három hónap után útjára bocsátja kicsinyeit, azt mondja nekik: féljete az emberektől, de próbáljátok meghódítani őket, mert csak akkor lesz jó dolgotok a földön.”

Ez a könyv egy cicacsalád igaz történetét meséli el, bemutatva, mit is jelent kis állattal együtt élni.

A szeretet sok felelősséget, aggodást és lemondást kíván, éppúgy, mint a gyerekeknél.

A könyvben a cicák is megszólalnak, könnyed beszélgetések formájában maguk mondják el, mit miért tesznek, mit gondolnak, mit érznek. A cicák sokkal intelligensebbek, mint gondolnánk, jobban megértenek minket, mint mi őket. Tanulhatnánk tőlük...

A cicák ugyanúgy érznek, mint az emberek: örülnek, szenvednek (némán), játszanak, álmodnak és szeretetre vágyanak. Jellemük sokoldalú, minden cica külön egyéniség. Szeretni kell őket.

2–99 éves korig ajánljuk.

244 oldal, keménytáblás,
168x238 mm, 2990 Ft
ISBN 978 963 88153 0 9

(X)

A Tündérvkönyvtárosok és az olvasók kedvence

Beszélgetés Bosnyák Viktóriával

■ – **Hogyan fér bele családja mindennapjaiba, hogy ír, fordít és gyakran író-olvasó találkozókra jár?**

– Mindennapjaimnak sajnos nem része az írás. Egy átlagos napon bevásárolok, főzök, kutyát sétáltatok (másfél óránként, mert még kicsi és nem szobatiszta). Eközben állandóan megy a számítógép, amin ifjúsági regényt fordítok, s közben megkavarom a rántást, kitergetek, beszélgetek a lányaimmal, ha már hazajöttek az iskolából. Angolból magántanítványaim is vannak, gyerekek, felnőttek egyaránt, hiszen az ELTE-n angol-német tanári szakon végeztem. Hogy akkor mikor írok? Kampányszerűen, főleg nyáron. Ilyenkor néhány hétig se látok, se hallok, estétől hajnalig írok, és csak későn tudok felkelni. Amikor írok, az olyan, mintha elutaztam volna. A gondolataim a történetemben kószálnak. A családom ezt egészen jól tűri, mert enni azért kapnak, és szólni is lehet hozzám napközben, hiszen írni csak éjjel tudok.

Az már egy kissé más tészta, ha vidékre utazom, író-olvasó találkozóra. Ilyenkor a férjem hajnalban kivisz a vonathoz, és este értem jön. Sári és Dóri pedig már nagyok, 16 évesek, nem kell őket féltetni. Ennek ellenére, amikor igazán beindul a szezon, és hetente akár háromszor is utazom, minden felborul, a gyerekek hiányzom, és a férjem, aki egyébként minden teendőre ügyesen el lát, szintén egészen összezavarodik. Persze jólesik, hogy fontos vagyok itthon, ezért nem is feszítem túl a húrt, nem szoktam ottalvós utat vállalni.

– **Hogyan született meg a két kiadást megért Tündérvkönyvtáros-könyv? Trilógiának tervezte-e? Ha nem, hogyan alakult a folytatás a Klott Gatyával és Analfával?**

– Már csak félve idézem fel a történetet, mert a végkicsengés sokszor az, hogy írtam egy magyar Harry Pottert. Mégsem tagadhatom, hogy az inspirációt Rowling könyve adta, vagyis inkább a annak hiánya. Lányaimmal együtt ugyanis nagy rajongói vagyunk a sorozatnak, és rettenetesen elkésérítette őket, hogy másfél évig kellett várni a negyedik részre. Az jutott eszembe, hogy a 10. születésnapjukra meglephetném őket egy házilag barkácsolt pótkötettel. Aztán persze rájöttem, hogy ez rettenetesen sok munka lenne kizárólag házi használatra. Ekkor láttam neki a saját ötlet kidolgozásának. Szerencsére Sári és Dóri segített, ők ugyanis pontosan meg tudták mondani, hogy mit szeretnek és mit nem egy könyvben. Ők kérték, hogy legyen benne varázslat és iskola, de nem kértek hosszú leírásokat. Persze nekem is volt elképzelésem a jó könyvről, hiszen addigra nem csak fordítottam, de a Móra Kiadónak lektori jelentéseket is írtam szép számmal, vagyis kritikát, ajánlást német és angol ifjúsági regényekről.

A folytatás az olvasóknak köszönhető, ugyanis azonnal meghívásokat kaptam író-olvasó találkozókra, ahol a gyerekek számon kérték rajtam a történet további részeit. A második résznek éppen azért lett a rémes tesitanár a főhőse, mert az olvasók rá voltak kíváncsiak leginkább. A harmadik rész pedig úgy adódott, hogy Teslár Ákos-sal együtt megírtuk a Tündérvkönyv forgatókönyvét, ami úgy tele van ötletekkel, hogy úgy éreztem, kár lenne veszni hagyni addig is, amíg valóban filmet nem forgatnak belőle.

– **Kb. hány találkozón vett részt? És cáfolja-e a közhitelmet (vagy inkább tény), hogy a gyerekek nem szívesen olvasnak? Hiszen a Tündérvkönyv és az Analfa központi kérdése éppen az olvasás.**

– Még nem számoltam össze pontosan, de a 200-on jóval túl vagyok, az elmúlt öt év alatt. Néha azt hiszem, már nem érhet meglepetés, mégis előfordul, hogy újabb csodával várnak, mint legutóbb Tápiószelén, ahol nem csak kivirágzott a fánkánk, de le is szüretelhetjük.

Statisztikailag persze nem tudok hitelesen nyilatkozni az olvasásról, hiszen valószínűleg az írókat csak a

kiemelkedőbb iskolák, pedagógusok, könyvtárosok hívják meg. Az azonban biztos, hogy egy fecske, egy tanítónő is csinálhat nyarat.

Arról fogalmam sincs, hogy statisztikailag kevesebben olvasnak-e ma, de arra biztosan emlékszem, hogy amikor én jártam általánosba a '70-es években, az osztály nagy része akkor sem olvasott, pedig hétfőn nem volt TV-adás, és a többi napokon is csak az a másfél csatorna.

Arra azonban büszke vagyok, hogy sok gyerek ír nekem üzenetet például az iwiwen, hogy eddig nem szeretett olvasni, de az én könyveim valamelyikét befejezve már más könyvekkel is meg akar próbálkozni. Nem érdemes egymásra mutogatnunk, a gyerekek olvasásra szoktatása a szülők, a tanárok és az írók közös feladata.

– **Mennyi a valóság alapja a Szigligeten játszódó történetnek? Milyen viszonyban van író társaival?**

– A szigligeti történetnek az adta az alapját, hogy családomnak ott van nyaralója, és ezt tartom a Balaton legszebb helyének. Meg persze az alkotóház tényleg ott van. Az *Analfa visszatér* című regényben szereplő írókat valóban személyesen is ismerem. Őket azért is emlegetem a történetben, hogy az még valóságosabb legyen, mellel Dóka Pétert, akit különösen előtérbe helyeztem, igazán nagyra tartom, és kedvelem. Igazán jóban vagyok még Nógrádi Gáborral, akivel országosan kerülgetjük is egymást, hiszen az ifjúsági írók közül talán mi utazunk a legtöbbet. A külföldi kollégák közül jó barátom Elisabetta Gnone, a *Fairy Oak* trilógia írója.

– **Hogyan keletkezett a másik sorozat (Bendegúz Könyvek), amely „csak” félig szépirodalom?**

– Ami a mesés magyartanítást illeti, az első rész, a Sirály a király akkor jutott eszembe, amikor a lányaimnak hosszú listáról kellett be-magolniuk az LY-os szavakat. Úgy gondoltam, lehetne ezt élvezetesebben is. Szerencsére ezt országszerte egyre több pedagógus ismeri, és használja arra, amire szánta, tanítási segédanyagként.

– **Műfordításai közül mely munkáira emlékszik szívesen?**

– A fordítást is nagyon szeretem. Közülük Kevin Brooks *Lucas* című regénye emelkedik ki, ami nagyon igényes szöveg. Emellett szívből ajánlom az olvasóknak Scott Westerfeld *Csúfok trilógiáját*, aminek a témája izgalmas. A szívem csücske pedig Roddy Doyle *Rover* megmenti a Karácsonyt című eszement meséje, amit azért fordítottam boldogan, mert írója egyik példaképem.

A hormonok harca

Scherter Judit klimaxkönyve

■ Derűs, csinos hatvanas, valami belső báj és nyugalom árad belőle. Már túl van a könyvében leírt problémákon. Scherter Judit az utóbbi években újságíróként dolgozik, főként interjúkat, portrékat készít. Most is ezt tette: egyszerű nőket és orvosokat kérdezett egy szinte tabunak számító, és a mai napig jórészt elhallgatott témáról, a klimaxról. Arról, mire figyeljenek a nők (és a férfiak is), és hogyan éljék túl. Könyvében végigveszi a klimax fizikai és lelki tüneteit, több szemszögből foglalkozik a hormonterápiával és a klimax következménybetegségeivel, illetve tanácsokat ad ezen időszak átvészeléséhez. A költői címet viselő *Nők, délutáni fényben* nem orvosi, hanem felvilágosító könyv.

– Mostanában egyre több olyan pszichológiai és ismeretterjesztő könyv jelenik meg, ami testi-lelki bajainkkal foglalkozik. A klimax mint probléma valahogy mégsem tartozott közéjük.

– Jól hangzana, ha azt mondanám, hogy személyes indíttatásból, vagy küldetéstudatból írtam a könyvet, de egyrészt én már túlestem, valahogy áthasaltam rajta, ugyanis olyan mozgalmasság volt ezek számomra, hogy egyáltalán nem értem rá magamra figyelni, másrészt, ennek megfelelően a klimax általában sem érdekelt túlzottan. Azonban nemrégiben egy Amerikában élő barátnőm hozott valakinek egy klimaxról szóló könyvet, amit nekem is odaadott, azzal, hogy „Miért nem írsz erről?”. Elolvastam és érdekesnek találtam. Jó néhány más amerikai szerző könyvében is átrágtam magam, de mivel az amerikai nők nagyon mások, anyagi körülményeik és gondolkodásmódjuk is lényegesen eltér a mienktől, ezek a könyvek csak tájékozódásul szolgáltak. Ám, elkezdett igazán érdekelni a dolog, annál is inkább, mert a magyar könyvpiacra szétnézve láttam, hogy a klimaxról nincs érdemi kiadvány. Mivel a témáról szinte semmit nem tudtam, elkezdtem szakemberekkel beszélgetni, és nőkkel is, akik közül néhányan évek óta a barátnőim, de soha erről a problémáról nem társalogtunk. Magam sem tudnám megmondani miért nem: talán kínos, talán elismerem ezzel, hogy öregszen, talán nem illik erről beszélni. A klimax az intim, vagy a tabu dolgok közé sorolódott, és nem csak az én életemben.

– Mi volt a koncepciója a nőkkel kapcsolatban? Mert nagyon különféle problémák kerültek elő s úgy éreztem, hogy többféle társadalmi osztályból jöttek az alanyok.

– Szándékosan beszélgettem pesti és vidéki, különböző társadalmi helyzetű nőkkel. A falusiak könnyebben megnyíltak, természetesebben tudtak beszélni a tapasztalataikról. Egyébként a beszélgetések során sokkal inkább őszinte kíváncsiság vezérelt, mint valamilyen szociográfiai okoskodás. A koncepcióm, ha lehet ezt mondani, az őszinteség volt.

– Hogyan választotta ki a szakembereket: beszél itt a nőgyógyász (férfi és nő), a pszichiáter, a természetgyógyász, a dietetikus.

– Azt mondhatom, szerencsés kézzel. Azt gondoltam, hogy legyen köztük női nőgyógyász, és természetgyógyászzal (is) foglalkozó orvos. Véletlen volt az is, hogy éppen olyanokat választottam, akik bizonyos kérdésekre – mint például a hormonpótlás – eltérő választ adtak. A hormonpótlás annyira kényes ügy egyébként, hogy nem is mindenki hajlandó nyilatkozni róla.

– Hogyan álltak a szakemberek a témához? Szükségesnek tartottak egy efféle könyvet?

– Nagyon sokat beszélgettünk, sokat dolgoztam az interjúkkal, és mivel tele vannak szakkifejezésekkel, orvosi leírásokkal, gondosan átnéztem velük, amit írtam. Mindannyian segítőkészek voltak, főként a nők, akiknél valami különös cinrosságot tapasztaltam. A saját tapasztalataik és élményeik is benne vannak a könyvben, persze név nélkül, ahogy a „civil” nőké is. A megjelenés óta már többen visszajelezték, hogy alaposnak és jónak tartják a könyvet. Ami pedig a nőket

illeti, azt kell mondjam, „felragyogtak”, amikor a témáról beszélgettünk, és egymás után adták a telefonszámokat, kit kérdeztek még meg.

– Nemcsak a tüneteket írja le részletesen és illusztrálja példákkal, hanem a következményekre, a várható betegségekre is felhívja a figyelmet. Nincs benne eléggé a köz tudatban, hogy a szívbetegségek a menopauza után a nőket ugyanúgy sújtják, mint a férfiakat, hogy a hormonpótlás elősegítheti a mellrák kialakulását vagy hogy a csontritkulás ebben az időszakban felgyorsulhat.

– Fontosnak tartanám, hogy azok is elolvassák, akik túl vannak a klimaxon, mert sok problémájukra magyarázatot találhatnak. Azonban kétségeim vannak a tekintetben, hogy nyújtok-e igazán segítséget a könyvvel, mert több kérdésben nagyon ellentmondásosan nyilatkoznak a szakemberek, a kutatások sem bizonyítanak egyértelműen, én pedig természetesen nem foglaltam állást, csak közöltem a tényeket. Abban hiszek, hogy maga a nő a kulcsa és gyógyítója ennek a problémának. A mozgás, a belső, lelki derű és a nagyon tudatos táplálkozás az a három dolog, ami átlendítheti őket, a sokuk számára oly nehéz időszakon. Ennek a későbbiekben is nagy hozománya van: megtanulnak egészségesen élni, és így nagyobb a valószínűsége, hogy kellemesebb lesz az öregkoruk. A harmóniára, az egyensúlyra nagyon ügyelni kell és még valamire: a bájra. Mert ami nagyon bájos egy huszonevévesnél, egyáltalán nem az egy ötvenévesnél. Gondolok itt egy kicsit kócos frizurára, vagy kivillanó keblekre, csábító kacajra. Másképp kell mozogni, öltözködni, sminkelni. Ez egy olyan pillanat, amikor meg kell állni, el kell gondolkodni. El kell fogadni, hogy a perspektíva szűkebb lesz, de vigasz, hogy minden jobban áttekinthető. Sok szomorúság is van persze, mert sokan élnek egyedül és romlanak az esélyeik. Gyakori a depresszió is. De van, aki éppen ekkor találkozik az igazi szerelemmel. Azt írtam a könyvemben, hogy a barátság a változókorban új értelmet nyer, és pont olyan cinkos barátság lehet a nők között, mint kamaszkorukban, azt viszont nem említettem, hogy az érzékenység, a sértődékenység is éppúgy jelen van, mint akkor. És erre vigyázni kell! Az unoka szintén új értelmet ad a női létnek és érdekes, hogy ezt az amerikai könyvek meg sem említik. Az unoka klimaxtól és mindentől függetlenül az egyik legnagyobb ajándék; az ember felteszi a „rózsaszín szemüveget” és gyönyörködik... Csak ad, önzetlenül és nem vár semmit. A nagyszerű indulásnál még jelen lehetünk, a történet végét azonban már nem tudjuk meg.

Szénási Zsófia

Scherter Judit: *Nők, délutáni fényben*
Athenaeum Kiadó 2890Ft

Zene, alvás, csokoládé

Beszélgetés Bácskai Júliával

„Ez a könyv azokról nőkről szól, akik gátlásokkal küszködnek, kevés önbizalommal, függőségben élnek. A pszichológus látja a benne rejlő másik arcot, az ő szemével kísérik az úton: hogyan lesz valaki önmagát vállaló, független, szabad nővé.”

■ Bácskai Júlia pszichológus, forgatókönyvíró, a Pszichoszínház műfajának megteremtője; ha a neve felbukkan valahol, nem kerülhető meg a szabadszóműves kifejezés.

– Kezdjük a beszélgetést szabadon. Mi jut eszébe a következő szavakról: férfi, nő, barátság, szülő? A férfi: szexis, tehetséges, kíváncsi, okos. A nő: szexis, kíváncsi, vonzó, otthonteremtő, zseniális. Barátság: rock and roll, Fellini, Hair, gimnázium. Szülő: jó fej, szeretet, hülyülés, őszinteség. – Szubjektív önéletrajzában olvastam: „Három dolog a legjobb: a zene, az alvás, a csokoládé – állapítom meg bölcs tízévesként.” Ma mi ugyanerről a véleménye?

– Most is ez! A zene meg az alvás most is nagyon fontos, és minden élvezettel végzett munka. Töreksem is, hogy minden munkát élvezettel végezzek, illetve csak olyat dolgozom, amit szeretek. Mindenkinnek azt tanácsolom, hogy találja meg, azt, ami számára örömet okoz, és élje át minden pillanatát, abba adja bele magát nagyon.

– Mivel Önnek nagyon fontos a zene, önkéntelenül adódik az a kérdés, hogy ez a könyv miért nem jelent meg olyan CD-vel, amelyen zenei összeállítás is hallható?

– Van egy olyan kazetta formában megjelent összeállításom, amihez relaxáló és energizáló gyakorlatokat írtam és van saját zene is hozzá. Ezenkívül szeretném a Pszichoszínházból a best of jeleneteket kiadni. És az én előadásaimból is megjelenhetnének hangfelvételek. Minden csak szponzoráció kérdése. Nekem ehhez a részéhez az életnek nincs kellő, hogy is fogalmazzam, talán szerencsém.

– A kötet címe *A másik arcod*. Hányféle arca lehet egy embernek?

– Ugyanannak az embernek sokféle arca lehet, ez jó értelemben lehet a szerencséje is, de az is megtörténhet, hogy a sokféle arca között végül elveszíti önmagát. Ez mindenkinél a saját érettségi szintjétől függ. Amikor én azt a címet adtam, hogy *A másik arcod*, elképzeltem annak az amúgy is képzeletbeli nőnek a másik arcát, aki most megérkezik összegyűrve, összetörve. Láthatóan félszeg, kevés önbizalma van, nem találja a helyét. Az a hely, amit neki kiszabott a szülő, a férje, meg mindenki, aki kitalálja helyette az életét, az nem komfortos neki, Ő abban nem érzi jól magát. Ezért megpróbálok meglátni benne a boldogabb énjét, egy másik arcot, és el is juttatom a könyv végén odáig. Lehet, hogy nem mindenkinnek van ilyen potenciálisan boldogabb, harmonikusabb arca. Akinek nincs, az sem nevezhető reménytelen esetnek. Az merevebb, kevésbé változtatható ember. Kulcsszónak azt tudnám mondani, hogy akivel érdemes pszichoterápiát végezni, annak az a lényege, hogy legyen egyfajta nyitottság benne.

– Ön mindenkin meglátja azt a bizonyos másik arcot?

– Lehet, hogy egy-két alkalomba beletelik, hogy ne csak azt vegyem észre, amit Ő mindenáron mutatni akar, hanem lássam benne a jobbik állapotát is. Nekem kell visszatükrözni és visszasugározni azt a lehetőséget, ami valahol ott van benne. Ilyenkor nagyon harcolok is, hogy lássa meg!

– A könyvében megfogalmazottak alapján azt a következtetést vontam le, hogy a kreativitás, a művészet szeretete, az önmegvalósítás egyfajta kiutat jelenthet az összegyűrt emberek számára. Egyetért ezzel?

– Igen, én elkötelezetten hiszek a kultúrában, és azt gondolom, hogy Mozart például gyógyít. Nagyon sokszor ajánlgatom, hogy ezt a könyvet el kell olvasnod, vagy ezt a filmet meg kell nézned, mert ez adhat egyfajta választ, ami persze nem oldja meg az életedet, de elgondolkodtat. De ez is csak annál jön be, vagy annak adhat feleletet, aki elég nyitott, és akinek az érzelmi intelligenciája és a kulturáltsági szintje alkalmassá teszi arra, hogy önmagát fedezze fel az adott műben. Hogy rájöjjön, hogy róla is szól.

– Ha valami romba dőlt az életünkben, az egyben mindig lehetőséget is nyújt új élethelyzetek, új kapcsolatok építésére. Általában az első lépést a legnehezebb megtenni?

– Nem az a legnehezebb, hogy felismerje, hogy nem jó az adott helyzet, és Ő

van a középpontjában, bár, ez az első lépcsőfok. Nem is az legnehezebb, hogy elkezdjen lázadni ellene. Az a kemény, mikor cselekvésbe kell fordítani a felismerést! Akkor kell egy löketet kapnia a pszichológustól például. Lehet hogy egy pszichoterápiában akár hétről-hétre fel kell tenni azt a kérdést, hogy mi a célod, hova akarsz jutni? Mi lesz az a másik éned, amit meg akarunk célozni. Az már a kisebb probléma, hogy hogyan. Fontos, hogy merjen bátrabban asszociálni a saját életére, mert nagyon sok emberben csak a bátorság nincs meg, hogy merjen változni.

– Ön hisz a pozitív gondolatok teremtő erejében?

– Nem csak hiszek, hanem egyúttal hiteles vagyok azáltal is, hogy én az életem így is élem! Amit az ember nagyon szeretne, azt be is vonzza az életébe.

– Minek a hatására teremtődött meg ez a könyv?

– A kiadóm kérésére írtam ezt a könyvet, ami a tizedik a sorban, de az első abban az értelemben, hogy ilyen egybefüggő regényt még nem írtam soha, és ez volt életem első könyve, amit számítógépen írtam rögtön. Ez egy többéves mondanivaló fölszakadása, amihez nekem bizalom kellett és lehetőség, hogy megszülethessen.

Szeretnék mindig jól járnai, mindig győzni, soha nem veszíteni, soha nem csalódnai. Ezt sugározza felénk a társadalom, a média. Én azt vallom, hogy igenis szabad sírni, még akár depressziós is lehetsz egy-egy napra, még jól is esik, mert ha mindig minden vágyunk beteljesedne, szegényes, szürke és unalmas lenne az életünk. De amit a média sugall, az nagyon nem ez, és véleményem szerint ez iszonyatosan veszélyes. Gyakorlatilag a szülői ház szerepe mellékessé vált, az oktatás, iskola társadalmi üzenet szerepe nulla vagy legalábbis nagyon picike. Amelyik népet butítanak, az buta marad. Mára a média elsőkélyesedett, agresszív, durva, felületes, nem nevel felelősségre. Már kisgyerekkorban arra kondicionálják az embert, hogy híres legyen, szép és gazdag, és ha ez a három együtt van, akkor lehet csak boldog. De hiszem, hogy egy egész országot nem lehet becsapni.

További izgalmas olvasnivalók találhatóak a www.pszichoszinhaz.hu honlapon, illetve a <http://julizmusok.freeblog.hu> csevegőoldalon.

Bácskai Júlia: *A másik arcod*
Jaffa Kiadó, 180 oldal, 2790 Ft

Illényi Mária

'68 mint politikai, gazdasági és művészeti választóvonal

Földes György 1968 negyvenedik évfordulójáról

■ '68 értékelése és megítélése az utóbbi években sok vitát kavart a tudományos életben. Míg Kelet-Európában elsősorban a szabadság vágya állt az események hátterében, addig a nyugati világban a diáklázadások a fennálló társadalmi rendet és a fogyasztói társadalmat egyaránt kritizálták, és máig ható változásokat hoztak a hétköznapi ember életébe is. A Politikatörténeti Intézet a 68-as események negyvenedik évfordulója alkalmából a teljes évet az emlékezésnek, az újraértelmezésnek és az összegzésnek szánta. Tartottak két konferenciát, az egyiknek a 60-as évek Budapestje volt a témája, míg a másik a 68-as eseményeket nemzetközi kitekintésben tárgyalta. Szerveztek két fotókiállítást, melyek az MTI, illetve a Nemzeti Múzeum közreműködésével a 60-as éveket és konkrétan 68-at is bemutatták a felvételek segítségével. Rendeztek nyári szabadegetemet a témában jártas kutatók előadásaival, és nemrég ért véget egész éves filmklubjuk, amelyben olyan neves rendezők hatvanas évekbeli filmjeit vetítették le, mint Godard, Pasolini, Makavejev, Bertolucci, Antonioni, vagy a magyarok közül Kovács András, Magyar Dezső. Egyenlítő című társadalomkritikai és kulturális folyóiratuk összevont számát szintén a 68-as eszmének szentelték. A 68-as diskurzusról Földes György főigazgatót kérdeztem.

– 1968 értelmezése ma is heves vitákat kavart a tudomány, a politika és a kultúra berkeiben. A Politikatörténeti Intézet programjaiban hogyan mutatta meg 68 sokszínűségét? Egyáltalán: mit üzen a mának 1968?

– Két szemszögből vizsgálhatjuk '68-at. A magyar nemzeti történelem szemszögéből, de ebben az évben nem esett a hangsúly, ez úgyis kézenfekvő és viszonylag ismert Magyarországon. A vizsgálatunk inkább abba az irányba fordult, hogy '68 hogyan kap helyet a 20. századi történelemben, ezen belül a progresszió, s ezen belül is a baloldal történetében. Kérdés volt számunkra, hogy negyven év távlatából van-e 68-nak többlet üzenete, mint a diáklázadás, a nonkonformizmus, az ellenkultúra, vagy a fogyasztói társadalommal való szembefordulás. Indítottunk egy olyan kurzust, amely újrajvizsgálta és értelmezte a '68-as történéseket. Szeptemberben konferenciát is tartottunk a témában 1968 újraértelmezése: politikum és társadalom címmel. A bevezető előadásomban elmondtam, hogy 1968 egyfajta választóvonalat jelent a társadalom-filozófiai gondolkodásban, amennyiben a modern civilizációs trend végét jelzi és

talán itt lehet kijelölni a posztmodern határát. Vagyis: a központi narratíva eltűnik a világ fejlődésébe és megváltoztathatatlanságába vetett hittel együtt, megváltoznak az értelmiségi szerepek, azaz a hit abban, hogy a nagy társadalmi osztályokat segítik a sorsuk formálásában és döntési helyzeteket kell teremteniük a nép számára. 1968 úgy is felfogható, mint az új értelmiségi nemzedék lázadása egy régi szerepkör megtartása érdekében. Negyven év távlatából az is megállapítható, hogy '68 volt az utolsó pillanat, amikor a centrumországokban, vagy a legfejlettebb országokban kér-

dőjeleződött meg a rend és a stabilitás. A kapitalizmussal, a piaci társadalommal, a képviselői demokráciával, valamint a bürokrácia és a piac kettősségével szemben komoly elégedetlenség nyilvánult meg. Úgy is fogalmazhatnánk, hogy 1968 a radikális, rendszerkritikus baloldal sikertörténete, amelynek azonban nem lett folytatása, sőt bizonyos értelemben a baloldal a mai napig védekező stratégiát folytat.

– Mit lát a legfőbb különbségnek a kelet-európai és a nyugati '68-ban?

– A szocializmus mint eszme, mint rendszerszerűen megvalósítható ideológia, 1968 után, a demokratikus szocializmus cseh-szlovákiai vereségével megrendült. Nehéz összevetni a nyugaton történelemmel. Egy közös vonásuk van, mindkét rendszeren belüli elégedetlenségnek volt egy közös nevezője, mégpedig az

emancipációs igény. Jelentős tömegek akarták magukat függetleníteni vagy a gazdaság túlzott hatalmától, nem akartak tovább pusztán fogyasztók lenni, vagy a politika hatalmától, nem akartak pusztán alattvalók lenni.

– **A konferencia hozott új ismereteket, információkat vagy értékeléseket?**

– Amiről eddig beszéltem, részben új eredmények tekinthető. Negyven év után megpróbáltuk új szempontból vizsgálni a már ismert folyamatokat. Új tényekről nem igazán beszélhetünk, csupán a már ismert eseményeket igyekeztünk új összefüggésekbe helyezni. Több előadás eddig nem tárgyalt gondolkodókat, politikusokat, és eseményeket állított reflektorfénybe.

– **Milyen maig ható eredményei voltak '68-nak? Olyan dolgokra gondolok, amelyek ma is jelen vannak a mindennapi életben.**

– '68 után megváltozott a kisebbségek, az emberi kapcsolatok kezelése. Egyértelmű, hogy minden mindennel összefügg. Az ember jobban tisztában van a hatalmával, de annak korlátaival is. Nagyobb a szabadság, de nehéz a tudatos változtatás, formálás.

– **Közeledik az év vége. Tervez-e valamilyen programot még a témában az intézet?**

– A filmklub, nyári egyetem, kiállítások és konferenciák lebonyolításával végére értünk a '68-cal kapcsolatos programjainknak. A tanulságokat természetesen emészteni fogjuk. A konferencia legjobb előadásaiból jövőre közreadunk egy tanulmánykötetet. Irodalmi és képzőművészeti szempontból – a magyar nyelvterületen is – nagyon érdekes fordulópontra '68, például az újvidéki Új Symposium még tipográfiai is hordozta az új eszmiséget, és (a nem mindig az anyaországhoz kapcsolódó) irodalmi termése, gondolok itt Tolnai Ottó verseire, egészen kiváló. Olyan gondolkodókat is közöltek, akiket a magyarországi cenzúra nem engedélyezett.

Szénási Zsófia

Marx és a Coca-Cola gyermekei

■ A jénai egyetem történészprofesszora sajátos nézőpontból közelíti meg az 1968-as eseményeket: célja, hogy nemzetközi összefüggésben, a világszerte megfigyelhető '68-as tiltakozó mozgalmak történetébe ágyazva bemutassa az NSZK-ban működő parlamenten kívüli ellenzék az APO (Ausserparlamentarische Opposition) fejlődését, amelynek magvát a diákmozgalom jelentette. Ez az oka, hogy könyve elején az 1968-as franciaországi eseményeket „történelmi riport” keretében ágyazva mutatja be. Mert sehhol nem volt képes a diákmozgalom olyan mély válságba kergetni az államrendet, mint Franciaországban. Frei a teljes nyugati és kelet-európai világ '68-as eseményeit sorra veszi, rávilágít indítékaikra, eszmei hátterükre, mérleget von és megvizsgálja, mi maradt mára a '68-as eszmékből és eredményekből. Bemutatja az amerikai eseményeket, ahol Martin Luther Kinggel az élen ebben az időben vált erőssé a fekete polgárjogi mozgalma, mert a fekete lakosság diszkriminációja államokszerte megoldatlan volt. Diákok tízezrei tüntettek a szabad vélemény nyilvánításért. A vietnámi háború elleni tiltakozás Amerikából kiindulva az egész világon elterjedt. És végül létrejött az amerikai ellenkultúra, nemzedékének jól is-

mert jelszavával: „szex, drog és rock'n roll”. Frei részletesen tárgyalja a német különutat, amelynek legfontosabb lépése, hogy megszületett a nemzetsocializmus kritikájából egy új nemzedék. Őket rettenetes szakadék választotta el a szülőktől, mert nem tudták, mennyire voltak belekeveredve a náci dolgokba. A '68-asok generációjának több eszmei háttérintézménye is akadt, amely az önértelmezést elvégezte, így a frankfurti Új Baloldal, vagy a berlini Freie Universität. A „Marx és a Coca-Cola gyermekeinek” keresztelt nemzedék új életérzést hozott magával, ami az amerikai példához hasonlóan jelen volt a szabad szerelem, a drog és zene. A japán, az olasz, a holland és a brit lázadások szintén egy új életforma elterjedésével párosultak, míg a kelet-európai blokkban a politikai szabadságvágy áll a központban és a cseh, lengyel és NDK-beli lázadások brutális leverése az „emberarcú szocializmus” illúzióját végképp felszámolta.

Sz. Zs.

Norbert Frei: 1968. Diáklázadások és globális tiltakozás
Corvina Kiadó, 2990 Ft

Az ellenkultúra és öröksége

■ A fiatal politológus és filozófus szerkesztette tanulmánykötet megkísérel rendet vágni a '68 körüli vitákban, melynek megítélésében több szélsőséges vélemény is van. 1968 egyaránt jelenti a nyugati ellenkulturális folyamatok meghatározó évét, valamint Prága demokratizálási kísérletét, rendszerellenes lázadásokat és azok gyors

elfojtását. A kötetben szereplő, többségükben fiatal filozófusok, írók, politológusok írásai '68 és (főleg a nyugati) ellenkultúra lehetséges felfogásait adják. Mert az ellenkultúra nemcsak a gyorsan véget érő diáklázadások sorát jelenti, hanem egy életmódváltozást, melynek része a hippy, yippi életstílus, az átalakuló zenei kultúra, az új művészi önkifejezés, vagy a szexualitáshoz való viszony radikális megváltozása. A kötet szenzációja, hogy a párizsi diáklázadás vezéralakja, Daniel Cohn-Bendit is írt bele

egy rövid anyagot a '68-as örökségről. '68 legfőbb eredményének azt tekinti, hogy szétértőre a konzervativizmus és a totalitárius gondolkodás jármát, és felkeltette a vágyat a személyes és a kollektív autonómia és a szabad önkifejezés iránt. Ugyanakkor felhívja a figyelmet '68 demisztifikálásának szükségességére. Az írások az ellenkultúráról és örökségéről szólnak elsősorban. Foglalkoznak például Hannah Arendt politikai filozófiájával, az ellenkultúra főbb jellemzőivel, és a „nagy beolvadással”, az ellenkultúra áruvá illetve tömegkulturális jelenséggé válásával (pl. zene, szex, drog, szólásszabadság), az új művészeti áramlatokkal (pl. magyar újhullámos filmek), a lázadó és a forradalmi '68 örökségével, a német diákmozgalommal és természetesen személyes visszaemlékezések is szerepelnek benne.

Sz. Zs.

Barcsi Tamás–Szabó Gábor (szerk.): 68 kísértése
Írások az ellenkultúráról és örökségéről
József Attila Kiadó, 2590 Ft

Mi volt Martin Luther King fekete tiszteletes, a polgárjogi küzdelem vezetőjének álma? Nagyon egyszerű, kézzelfogható, hétköznapi álmodott, ami mélyen gyökerezett az Amerikai Álmokban, hogy ez az ország a lehetőségek hazája.

Van egy álmom, mondta King, hogy egy napon, az én négy kis gyermekemet nem a bőrük színe alapján, hanem a jellemük alapján fogják megítélni.

Van egy álmom, hogy Alabamában a nap, mely ma fölkelvén a rabszolgák utódaira és a rabszolgatartók utódaira süt, egy napon testvérekre sütve nyugszik le.

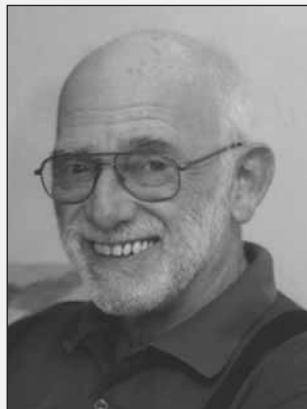
Van egy álmom, hogy egy napon minden néger kisfiú és kislány, és minden fehér kisfiú és kislány játszótársakként foghatják meg egymás kezét...

A kontrarasszisták, a fekete párducok, nem hittek az erőszakmentességben. Kinget (aki Gandhitól tanult), a radikálisok gyávanak, megalkuvónak, a fehér hatalom ügynökének tartották. És hová vezetett volna a radikálisok faji háborúja? A feketék fegyverrel legyőzik a fehéreket? Elfoglalják a Fehér Házat? Hiszen ez nonszensz! Csak Martin Luther King útja volt járható.

Csak az erős hitű engedheti meg magának, hogy ne üssön vissza. Jézus tanítása a felebaráti szeretetről azt jelenti, csak egyetlen mércéd legyen minden embertársad, még az ellenséged megítélésében is. King tudta, hogy végül az győz, akit keresztre feszítenek, mert az föltámad a harmadik napon.

King álma egy fél évszázad alatt megvalósult, az Egyesült Államoknak fekete elnöke van, aki szerint nincs fekete és nincs fehér, és nincs latinó és nincs bevándorló; csak amerikai van. Mikor érték volna ezt el a fekete párducok?

A feketék ellen irányuló rasszista megkülönböztetéssel szemben nem csak az idealisták léptek föl, de azok a racionálisan gondolkodó fehérek is, akik tudták, hogy a színészeket ki kell emelni a gettók piszkából és nyomorúságából, a bűnözés,

Kertész Ákos Obamától Magyarországig

a bandaháborúk és a drog örvényéből, hogy hasznos állampolgárokra váljanak, így kevesebbet kelljen a többségi társadalomnak rájuk költeni, de ők hozzanak hasznot a többségi társadalom számára.

Csoda-e, hogy az ezredfordulón, alig harminc évvel azután, hogy egy fehér bérgyilkos kioltotta a prédikátor életét, az amerikai közvélemény Martin Luther Kinget tartotta Jézus után a legjelentősebb személynek?

A tanulás volt az afro-amerikaiak fölemelkedésének a kulcsa. Először csak jó munkások, szakemberek, aztán lelkészek, aztán zenészek, művészek, később már rendőrök is,

aztán tudósok, politikusok és közéleti személyiségek lettek.

A magyar romáknak is ez az egyetlen útjuk az integrálódáshoz. Itt mások a nehézségek, mint Amerikában. Itt ugyan a romák nem voltak rabszolgák, de Amerika sem volt feudál-fasiszta ország, Hitler utolsó szövetségese, a holokauszt bűnrésze, jófor-

mán nemzeti karaktervonásként rasszista, mint a magyar. A gyűlölet leginkább délen uralkodott, ahol a rabszolgaságot a polgárháború győzteseivel fegyverrel számolták föl.

Ma a legfőbb akadály a romák ambíciójának a hiánya, de az amerikai feketék útja holnap már számukra is példaértékű lesz. Lehet, hogy Obama mint elnök megbukik, de az a paradigma-váltás, a faj- és idegengyűlölet bukása az euro-amerikai kultúrában, amit az elnökké választása jelent, visszafordíthatatlan. A „fehér kultúra” változik, és a sokszínű kultúrának adja át a helyét, és ez a folyamat el kell hogy jusson még a Magyar Ugarig is.

Nem kell, hogy jó emberek legyünk, csak racionálisan gondolkodó hazafiak. A romákat azért kell támogatni, hogy hasznos állampolgárokra váljanak, így kevesebbet kell a többségi társadalomnak rájuk költeni, s akkor előbb-utóbb ők hoznak hasznot a többségi társadalom számára. És ha idővel egyszer roma miniszterelnökünk lesz, arra majd mind büszkék lehetünk.

Történelem mesterfokon

■ A közönséges iskolai tananyagot is lehet mesterfokon tárgyalni, erre példa Salamon Konrádnak a magyar 20. századot bemutató könyve. (A szerző tankönyvíróként is ismert.) Ami az intervallumot illeti, az első világháború kitörésétől az Antall-kormányig veszi számba az eseményeket. (Egyes történészek szerint a 19. század tovább élt az előírtnál: 1789-ben kezdődött és 1914-ben ért véget.)

Salamon Konrád hatalmas anyagot tömörít egyetlen könyvbe, biztos, tudományos, egyben olvasmányos eligazítást adva. Központi kérdése, hogy miért nem tudott a nemzet a sorsdöntő pillanatokban megfelelő módon cselekedni.

A kötetet a szerző gazdagon illusztrálja dokumentumokkal. Az első világháborúról szóló fejezetet Tisza Istvántól, Ferenc Józseftől, ifj. Andrássy Gyula gróftól, Molnár Ferenctől, Gyóni Gézától és Jászi Oszkártól vett idézetekkel színesíti.

Salamon Konrád a magyar történelmet Trianon után nem korlátozza Magyarország történetére, foglalkozik a szomszéd országokban élő magyarok sorsával is („Akiken átlépett a határ”, „A határainkon túli magyarság”) – itt is bőséges idézetekkel. Szűkebb szakterületének (a Márciusi Front) megfelelően már az 1930-as évektől kezdődően nagy rokonszenvvel tárgyalja a népiek, nemzeti demokraták elképzeléseit. A történelmi eseményeken túl kitér a művészetek fejlődésére s a társadalom szerkezetének változásaira is.

K. S. A.

Salamon Konrád: *Ez volt a magyar 20. század*
Auktor Könyvkiadó, 205 oldal, 2500 Ft

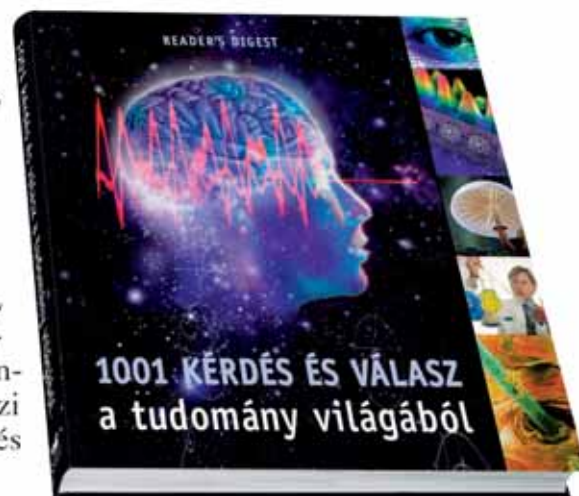
1001 KÉRDÉS ÉS VÁLASZ A TUDOMÁNY VILÁGÁBÓL

Gondolkodott már azon, mi teszi az embert egyedülállóvá az állatvilágban? Milyen lesz az élet a jövő otthonában? Tudja, mennyi ideig tart az út a Marsig? Miért van a fának kérge? Igaz, hogy az űsrobbanás hangját még ma is hallhatjuk a rádióban...?

Fedezze fel a világot! Lássa új szemszögből az életünket meghatározó környezeti jelenségeket!

Az 1001 KÉRDÉS ÉS VÁLASZ A TUDOMÁNY VILÁGÁBÓL című könyv lebilincselő és tanulságos kalandtúrára hívja olvasóját. Ha kíváncsi rá, mi az, amit az ember jelenleg ismer vagy gondol az őt körülvevő világról, ez a könyv Önnek készült. Egy igazi kézikönyv, amely diákoknak és felnőtteknek egyaránt hasznos és érdekes ismeretekkel szolgál.

- méret: 26 x 26 cm • oldalszám: 416
- ár: 7990 Ft + 990 Ft csomagolási és postaköltség (közvetített szolgáltatás)

RD KONYHÁJA SOROZAT – PITÉK ÉS LEPÉNYEK • SÜTEMÉNYEK ÉS KENYÉRFÉLÉK

A PITÉK ÉS LEPÉNYEK készülhetnek friss gyümölcsből, de megbolondíthatjuk őket krémes vagy habos töltelékkel. A pite készítése egyszerű és biztos siker, még a kezdőknek is. De ha valami kevésbé krémes, hosszan eltartható édességre vágyik, a SÜTEMÉNYEK ÉS KENYÉRFÉLÉK erre is tud megoldást: kiváló recepteket talál benne a gyömbéres kalácstól

a csokoládés muffinig. Nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy olyan összetevőket válasszunk receptjeinkhez, amelyek tápanyagban és rostokban gazdag, jóízű és egészséges ételeket eredményeznek.

- méret: 25 x 23 cm
- oldalszám: 160
- ár: 3490 Ft/kötet + 990 Ft postaköltség (közvetített szolgáltatás)

1001 OTTHONI GYÓGYÍR

Az Ön konyhájában is biztosan bőségesen található egészségügyi szempontból igen hatékony élelmiszer és alapanyag, amelyek ráadásul biztonságosak, gyorsan hatnak és – nem utolsósorban – olcsók. Számos kisebb betegség és sérülés otthonunkban is gyógyítható gyorsan és biztonságosan anélkül, hogy azonnal orvoshoz kéne szaladnunk, vagy orvosságokat kellene felíratnunk... Egyszerűen kézbe veheti a saját és családja egészségét akár már ma! A nemzedékről nemzedékre öröklődő házi gyógyító receptektől a növénygyűjtők és orvosok által javasolt ötletekig a Reader's Digest rengeteg nélkülözhetetlen jótanácsot gyűjtött össze – ugyanakkor minden egyes módszert orvosiilag ellenőriztek és jóváhagytak. A könyvben mindent megtalál, amire a család egészsége érdekében szüksége lehet.

- méret: 25 x 17 cm
- oldalszám: 448
- ár: 8990 Ft + 990 Ft csomagolási és postaköltség (közvetített szolgáltatás)

Az **Alexandra Könyvruházak** sikerlistája
2008. november 14. – 2008. november 28.

Szépirodalom

1. Leslie L. Lawrence: *A lőfejű démon* 1–2. Gesta Könyvkiadó
2. Fiala János: *Péklapát* M-érték Kiadó
3. Lévai Katalin: *Varázskert* Alexandra Kiadó
4. Agatha Christie: *Gyilkolni könnyű* Európa Könyvkiadó
5. Moldova György: *Ha az Isten bátránézne... 1–2.* Urbis Könyvkiadó
6. Robin Cook: *Halálscapda* Alexandra Kiadó
7. Paulo Coelho: *Élet – Válogatott idézetek* Alexandra Kiadó
8. Paulo Coelho: *Kibívás – Naptár 2009* Alexandra Kiadó
9. Ken Follett: *Az idők végezetéig* Gabo Könyvkiadó
10. Agatha Christie: *Pókbáló* Európa Könyvkiadó

Ismeretterjesztő

1. Müller Péter: *Varázskő* Alexandra Kiadó
2. Dr. Csernus Imre: *Ki nevel a végén?* Jaffa Kiadó
3. Rhonda Byrne: *The Secret / A titok* Édesvíz Kiadó
4. Kepes András: *Matt a férfiaknak* Alexandra Kiadó
5. Schobert Norbert: *Az utolsó kód – A legerősebb fogyáskód* Norbi Update
6. Müller Péter: *Szeretőkönyv* Alexandra Kiadó
7. Nógrádi Gergely: *Györgyi – Miért pont ő?* Presskontakt Bt.
8. Dr. Csernus Imre: *A nő* Jaffa Kiadó
9. Vujity Tvrtko: *Angyali történetek... és ami azóta történt* Alexandra Kiadó
10. Stahl Judit: *Gyors sorozat 4., 5., 6., álsztokban* Kulínária Kiadó

Gyermek, ifjúsági

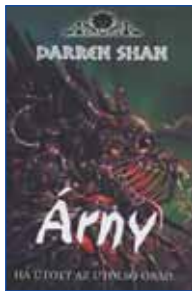
1. Bartos Erika: *Anna, Peti és Gergő – Süss fel, nap!* Alexandra Kiadó
2. Bartos Erika: *Anna, Peti és Gergő – Megmondalak!* Alexandra Kiadó
3. *High School Musical 3. – Végzősök* Egmont Kiadó
4. *Mesélő könyv alapkészlet + Némó nyomában* Alexandra Kiadó
5. Stephenie Meyer: *Twilight – Alkonyat* Könyvmolyképző Kiadó
6. Bartos Erika: *Anna és Peti – Irány az óvoda!* Alexandra Kiadó
7. Sarah Bosse: *Nyeregbe, Anna!* Alexandra Kiadó
8. *A Mikulás rénszarvasa* Alexandra Kiadó
9. Darren Shan: *Árny – Ha ütött az utolsó órád...* Móra Könyvkiadó
10. Marék Veronika: *Annipanni, hull a bó!* Print-X Kiadó, Pozsonyi Pagony

Révai Gábor: Beszélgetések a világról és a túlvilágról

Libri sikerlista, 23.

■ Révai Gábor Popper Péterrel és Müllerrel Péterrel folytatott beszélgetéseinek átdolgozott, új kiadása is sikert arat, akárcsak első kiadásakor.

Darren Shan: Árny

Alexandra Könyvruházak sikerlistája, gyermek, ifjúsági, 9.

■ Darren Shan itthon is népszerű szerző, bizonyíték erre, hogy budapesti látogatásakor, egy korábbi Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon tömegek álltak sorban dedikálására várva.

Bookline sikerlista
2008. november 13. – november 28.

Szépirodalom

1. Lawrence, Leslie L.: *A lőfejű démon* 1–2. Gesta Könyvkiadó
2. Fejős Éva: *Hotel Bali* Ulpius-Ház
3. Christie, Agatha: *Gyilkolni könnyű* Európa Könyvkiadó
4. Harris, Joanne: *Bárony és keserű mandula* Ulpius-Ház
5. Roberts, Nora: *Ártatlan áldozatok* Gabo Kiadó
6. Fejős Éva: *Bangkok, tranzit* Ulpius-Ház
7. Nógrádi Gergely: *Györgyi – Miért pont ő?* Presskontakt
8. Pearse, Lesley: *Hit* Ulpius-Ház
9. James, Syrie: *Jane Austen naplója* Kelly Kft.
10. Follett, Ken: *A katedrális* Gabo Kiadó

Ismeretterjesztő

1. Müller Péter: *Varázskő – Akármilyen történet, a kő megment téged* Alexandra Kiadó
2. Csernus Imre, Dr.: *Ki nevel a végén?* Jaffa Kiadó
3. Stahl Judit: *Gyors sorozat 4–6.* Kulínária Kiadó
4. Byrne, Rhonda: *The Secret – A titok* Édesvíz Kiadó
5. Stahl Judit: *Gyors házias ételek* Kulínária Kiadó
6. Stahl Judit: *Gyors húsos ételek* Kulínária Kiadó
7. Fiala János: *Péklapát* M-érték Kiadó Kft.
8. Szendi Gábor: *Isten az agyban* Jaffa Kiadó
9. Feldmár – Bernát – Büky (szerk.): *Igazi vagy? – Iskola nőknek* Jaffa Kiadó
10. Csernus Imre Dr.: *A nő* Jaffa Kiadó

Gyermek, ifjúsági

1. Meyer, Stephenie: *Twilight – Alkonyat* Könyvmolyképző Kiadó
2. Marék Veronika: *Kippkopp, hol vagy?* Ceruza Kiadó
3. Bartos Erika: *Bogyó és Babóca a jégen* Pozsonyi Pagony
4. Bartos Erika: *Bogyó és Babóca karácsonya* Pozsonyi Pagony
5. *High School Musical 3. – Végzősök* Egmont Kiadó
6. *High School Musical zsebkönyv 2009.* Egmont Kiadó
7. Scary, Richard: *Tesz-Vesz Város karácsonya* Lilliput Kiadó
8. Gnone, Elisabetta: *Fairy Oak 2. – A sötétség bűvölete* Könyvmolyképző Kiadó
9. Shan, Darren: *Árny* Móra kiadó
10. Scary, Richard: *Karácsonyi kavarodás Tesz-vesz városban* Gulliver Könyvkiadó

A **Könyvtárellátó Kft.** sikerlistája
2008. november 1. – november 28.

Szépirodalom

1. Steel, Danielle: *Becsüld önmagad!* Maecenas Kiadó
2. Cook, Robin: *Halálscapda* Alexandra Kiadó
3. Roberts, Nora: *Kincsés szívek* Harlequin Kiadó
4. Roberts, Nora: *Forró jég* Gold Book Kiadó
5. Anderson, Catherine: *Tiszta szerelem* General Press Kiadó
6. Vitray Tamás: *Kiképzés* Magvető Kiadó
7. Moldova György: *Ha az Isten bátránézne I–II.* Urbis Könyvkiadó
8. Delinsky, Barbara: *Köztünk marad* Gabo Kiadó
9. Shors, John: *Taj Mabal* JLX Kiadó
10. Macomber, Debbie: *Kikötő sor 50.* Harlequin Kiadó

Ismeretterjesztő

1. Parapatics Andrea: *Szlangszótár* Tinta Könyvkiadó
2. Nagy Zoltán: *Kis népmese lexikon és -batározó* Nagy Ágnes
3. *Hová tűnt a nyugalom?* Saxum Kiadó
4. *Természetudomány 12. Az emberi test 1.* Kossuth Kiadó
5. *Természetudomány 13. Az emberi test 2.* Kossuth Kiadó
6. Vujity Tvrtko: *Fertő* Cantart
7. Porkoláb Balogh Katalin: *Készségfejlesztő eljárások tanulási zavarokkal küzdő kisiskolásoknak* Argumentum Kiadó
8. *Íróportrék II.* Szépirodalmi Figyelő Alapítvány
9. *Magyar helyesírás szabályai CD-vel* Akadémiai Kiadó
10. Salamon Konrád: *Ez volt a magyar 20. század* Auktor Könyvkiadó

Gyermek, ifjúsági

1. Fischer, Torsten: *Halak (Mi kicsoda)* Tessloff és Babilon Kiadó
2. Cabot, Meg: *Jinx – A balszerencse átká* Cicero Könyvstúdió
3. Delahaye, Gilbert: *Márti és a kis póni* Holló és Társa Kiadó
4. Delahaye, Gilbert: *Márti szereti az öccsét* Holló és Társa Kiadó
5. Brezina, Thomas: *Pemmy – Testvérek és más katasztrófák* Napsugár és Holdsugár Kiadó
6. Brezina, Thomas: *Pemmy – Imádni való kismalac* Napsugár és Holdsugár Kiadó
7. Türk, Hanne-Landa, Norbert: *Rajzolj te is!* Sziget Kiadó
8. Brezina, Thomas: *Pesz! A mi titkunk jótündér* Deák és Társa Kiadó
9. Bargalló, Eva: *Művészettörténeti atlasz* Holló és Társa Kiadó
10. Varró Dániel: *Túl a Maszat-hegyen* Magvető Kiadó

James la Fanu: AZ ORVOSTUDOMÁNY ÖNKRITIKÁJA

Typotex Kiadó, 4200 Ft

Az orvostudomány önnön diagnosztikáját állítja fel James Le Fanu. Vizsgálódását a penicillin felfedezésével kezdi, s jut el innen napjainkig. Ami a '80-as évekig történt, az sikertörténet: a betegségek kezelésével megnőtt az átlagéletkor, a csecsemőhalál nem mindennapos élmény többé, és még az öregedés kellemetlenségei is elviselhetőbbé váltak. E sikerek ellenére az orvostudomány tündöklő fejezete, úgy tűnik, lezárult. Beközönyt a medicinához és intézményeihez fűződő fokozódó ambivalencia korszaka. A fejlődés belső ellentmondások sokaságát hívta életre: az orvospérezésben, a gyógyszerkutatásokban, a protokollokon keresztüli ügymenetekben, a drága eszközüzemekben, és mind a társadalom, mind az orvostársadalmon belüli szemléletben.

A Typotex Kiadó minden kiadványa, így ez is 20% kedvezménnyel vásárolható meg a kiadóban (Bp. 1024 Retek u. 33–35. 316-3759) és az Olvasók boltjában (Bp. 1052 Pesti Barnabás u. 4. 266-0018 www.olvasokboltja.hu)

Bártfai Barnabás: Hogyan használjam

Líra sikerlista, ismeretterjesztő, 4.

■ Nem túlságosan gyakoriak sikerlistákon a számítástechnikai szakkönyvek, emiatt figyelemre méltó, hogy a számítógép használatába bevezető kötetre olyan sokan kíváncsiak, hogy a 4. helyre juttatták.

Salamon Konrád: Ez volt a magyar 20. század Könyvtárellátó sikerlista, ismeretterjesztő, 10.

■ Egy nemrég megjelent történettudományi mű került sikerlistára, ami igazolja, hogy nagyon is foglalkoztat minket saját történelmünk. A kötetről e számunk 48. oldalán tudhatnak meg többet.

Libri sikerlista

2008. november 17. – november 23.

Szépirodalom

1. Dr. Csernus Imre: *Ki nevel a végén?* Jaffa Kiadó
2. Byrne, Rhonda: *A titok – The Secret* Édesvíz Kiadó
3. Moldova György: *Ha az Isten bátránézne I-II.* Urbis Kiadó
4. Nógrádi Gergely: *Györgyi – miért pont ő?* Press-Kontakt Kiadó
5. Szepes Mária: *Fűveskönyv* Édesvíz Kiadó
6. Laura D.: *Szex és tandíj* Ulpius-Ház Kiadó
7. Dr. Csernus Imre: *A nő* Jaffa Kiadó
8. *Csokoládé* Vince Kiadó
9. Hill, Holly: *Luxus nyalánkság* Kelly Kiadó
10. Stahl Judit: *Gyors sorozat 4-6.* Kulinária Kiadó
11. Vitray Tamás: *Kiképzés* Magvető Kiadó
12. Follett, Ken: *Az idők végezetéig* Gabo Kiadó
13. Csemok Attila: *A komáromi pontonbűd* Pat-Rio Bt.
14. Christie, Agatha: *Gyilkolni könnyű* Európa Kiadó
15. Stephanie Meyer: *Twilight – Alkonyat* Könyvmolyképző Kiadó
16. Abbott, Jeff: *Pánik* Ulpius-Ház Kiadó
17. *Hull a pelyhes febére hó* Santos Kiadó
18. Stahl Judit: *Gyors olaszos tészták* Kulinária Kiadó
19. Pearse, Lesley: *Hit* Ulpius-Ház Kiadó
20. Grace, N.B.: *High school musical 3 – végzősök* Egmont Kiadó
21. James, Syrie: *Jane Austen naplója* Kelly Kiadó
22. Stahl Judit: *Gyors szárnyas ételek* Kulinária Kiadó
23. Révai Gábor: *Beszélgések a világról és a túlvilágról* Corvina Kiadó
24. Verebes István: *Ornel* Ulpius-Ház Kiadó
25. Szendi Gábor: *Isten az agyban* Jaffa Kiadó
26. Sebestyén Balázs: *Szigorúan bizalmas* I.A.T. Kiadó
27. Bridge, Tom: *A legjobb receptek – tészta* Vince Kiadó
28. Csaba Adrienn: *Judy – szemtől szemben* Neemtrees Production
29. Stahl Judit: *Gyors házi ételek* Kulinária Kiadó
30. Tomanné Jankó Katalin (Szerk.): *High School Musical zsebkönyv 2009.* Egmont Kiadó

Technikai okok miatt a Libri Kft. tematikus bontás nélküli harmincas sikerlistát bocsátott rendelkezésünkre.

Nyelvi kódfeltörés

■ „Ősök és skacok, lélekidomárok és emiliák, főmuftik és aktakukacok, vagányok és jardok, kalerek és pingvinek, vagyis szülők és gyerekek, pedagógusok és tanítványok, igazgatók és beosztottak, alvilági bűnözők és rendőrök, ellenőrök és pincérek és még számos szakma általánosan vagy kevésbé ismert szlengkifejezéseinek gyűjteménye Parapatics Andrea Szlengszótára, mely a magyar nyelv legfrissebb jelenségeit szerkesztette betűrendbe. A könyv a Tinta Kiadó Az ékesszólás kis-könyvtára című sorozatának hatodik tagja. A mintegy 2000 kifejezést tartalmazó szótár nem titkolt célja, hogy olvasóit a valódi tolvaj- vagy virágnyelv szlengszavaival megismertesse. Olyan kód-szavakkal tehát, melyeket a hatóságok, a szülők vagy a pedagógusok nem értenek ott és akkor, amikor kellene. Afféle kódfeltörésre is vállalkozik. A nyelvész kutató szerint a szleng az anyanyelvnek éppúgy része mint a közmondások, szólások, szinonimák és az új szavak, ugyanúgy hatnak rájuk a nyelvi változások mint más jelenségekre.”

(Részlet Sz. Zs. e számunk Panoráma rovatában olvasható recenziójából)

Parapatics Andrea: Szlengszótár Könyvtárellátó sikerlista, ismeretterjesztő, 1.

Líra sikerlista

2008. november 1. – november 28.

Szépirodalom

1. Vitray Tamás: *Kiképzés* Magvető Kiadó
2. Csemok Attila: *A komáromi pontonbűd* Pat-Rio Bt.
3. Nora Roberts: *Vetélytársak* Harlequin Kiadó
4. Robin Cook: *Halálsapda* Alexandra Kiadó
5. Nicholas Sparks: *Éjjel a parton* General Press Kiadó
6. Ken Follett: *Az idők végezetéig* Gabo Kiadó
7. Stephenie Meyer: *Twilight – Alkonyat* Könyvmolyképző Kiadó
8. Lévai Katalin: *Varázskert* Alexandra Kiadó
9. Marta Rovira: *A fehére boszorkány* STB könyvek
10. J. D. Robb: *Halálos üdöösség* Gold Book

Ismeretterjesztő

1. Müller Péter: *Varázskő* Alexandra Kiadó
2. Nógrádi Gergely: *Györgyi – Miért pont ő?* Presskontakt Bt.
3. Csernus Imre dr.: *Ki nevel a végén?* Jaffa Kiadó Kft.
4. Bártfai Barnabás: *Hogyan használjam?* BBS-INFO Kft.
5. *Szakácskönyv, naptárral 2009.* Magvető Kiadó
6. Morais Fernando: *A mágus* Athenaeum Kiadó
7. Rhonda Byrne: *The Secret – A Titok* Édesvíz Kiadó
8. *Római művészet – A művészet történet 5.* Corvina Kiadó
9. Révai Gábor: *Beszélgések a világról és a túlvilágról* Corvina Kiadó
10. Kanyó András: *Horthy és a magyar tragédia* Népszabadság könyvek

Gyermek, ifjúsági

1. *Karácsony – Puzzle könyv* Manó Könyvek
2. Bartos Erika: *Anna, Peti és Gergő – Süss fel, nap!* Alexandra Kiadó
3. *Színezd ki ... és rajzolj Te is* Göncöl Kiadó
4. *Hull a pelyhes febére hó* Santos Könyvkiadó
5. Marék Veronika: *Kippkopp, hol vagy?* Ceruza Bt.
6. *Rendőrség – Lego city* Manó Könyvek
7. *Tűzoltóság – Lego city* Manó Könyvek
8. Tony Wolf: *Hol volt, hol nem volt...* Ventus Libro Kiadó
9. *Színezd ki ... és számolj Te is* Göncöl Kiadó
10. *A világ csodái – Tudd meg, miért és hogyan* Manó Könyvek

KUBÍNYI TAMÁS PÖRZSE SÁNDOR BULCSU

KELEMEN ÁGNES ÉS JENY ZOLTÁN ILLUSZTRÁCIÓVAL

Megjelent!

A kiadónál 3000 Ft kedvezményes áron megvásárolható!

Pytheas Könyvkiadó
1221 Bp. Ady Endre út 71.
Telefon: 06-1-424-7822
www.pytheas.hu

Ez több mint fantasztikus – ez FANTASY!

„Hát ez fantasztikus!” – mondjuk sokszor lelkesen vagy egyenesen elképedve, ha valami hihetetlen, rendkívüli dologról hallunk. Az irodalomban e szó jelzőként mindenekelőtt a mesével, a csodálatossal volt szoros és természetes kapcsolatban, az idők kezdetétől, és ez igaz minden ember életének első három-négy évére, amikor már nemcsak figyel a világra, hanem reagál is rá, szavakkal, amiket esetleg még nehezen ejt és talán nem is ért pontosan.

Ezt a melléknevet a görögöktől és a rómaiaktól örököltük, mint a fantázia főnevet, helyettesíthetjük ugyan színmagyar szavakkal, szinonimákkal (a fentebbieken kívül pl. kiagyalt, költött, képzeletbeli, meghökcentető, elképesztő, pompás, remek, tüneményes, mesébe illő, ragyogó, meg per-

sze kísérteties és lidérces – hosszan folytathatnám a sort, de: ezek együtt képesek csupán kifejezni mindazt, ami ebben az egyetlen szóban benne van: fantasztikus.

Micsoda fantasztikus alakok bukkannak elénk egyik első gyerekkori olvasmányunkban, a János vitéz-ben: boszorkány, tündérek, griff, óriások és sárkányok. Aztán következnek a világ-irodalom kincsei, a népek meséi a világ bármelyik tájáról, bennük koboldok, manók, dzsinnek, varázslók-varázslónők, tündérek – végtelen a sor. A görög mitológia emberszerű istenei és istennői, félistenei és hőrszai mellett micsoda fantasztikus teremtmények tűnnek elénk: nereidák, szatírok, nimfák, faunok, kentaurók és szirének. Tudjuk, hogy Hadésznek, a halál görög istenének kutyája a Cerberus, de mindenki tudja-e, hogy az északi mitológiában a halottak istennőjének szintén van egy kutyája, amelyik hatalmas és négyszemű, ez Garm. Az indiai hitvilágban a fekete Szjama és a foltos Szabala éppoly tüzesek, mint Cerberus és Garm, de segítőkészek is.

A mesék és legendák emberi, félig emberi állati, félig fizikai-félig szellemi lényekről mesélnek, olyan egykor élt, meghalt, majd halottként tovább létező, sőt, tevékenykedő alakokról, „akik” titokzatos, mágikus erőket képviselnek. A különleges tudás és rendkívüli kíváncsiság képviselői a mágusok és az alkímisták voltak. Abban nem volt különbség közöttük, hogy nagyon bíztak magukban és a Tudásukban, már nevükkel (pl. Hermész Triszmegiszosz = „háromszor olyan nagy, mint Hermész”, vagy Paracelsus = „nagyobb Celsusnál”, az ókor nagy orvosánál) jelezték, hogy természetfeletti képességekkel vannak megáldva, még inkább emberek feletti hatalommal rendelkeznek. John Dee csillagjós, matematikus volt, de olyan ügyesen tudott bűvészkedni, hogy az ördög cimborájának tartották. Sokkal ismertebb, mondhatnám népszerűbb nála Merlin, aki az újra divatba jött Arthur-mondakör meghatározó, ám minden bizonnyal csak kitalált képviselője.

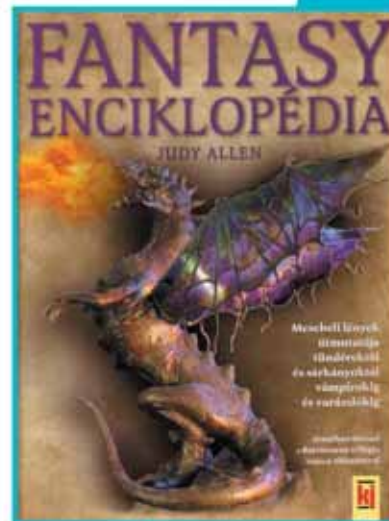

És még nem beszéltünk azokról az eszközökről, amelyek a mesebeli lények, varázslók, szellemek nélkülözhetetlen kellékei: a boszorkányhoz hozzátartozik a seprű, a varázslóhoz a varázsige, de tudjuk-e igazán, mi az amulett és a talizmán között a lényegi különbség? (Előbbinek önmagában is hatalma van, utóbbi kívülről kapja a hatalmát.) Hogy egyik helyről egy szempillantás alatt másikon lehessünk, ahhoz kell egy gyűrű, esetleg varázsszőnyeg meg egy bűvös jelszó, egy mondat. Kristálygömb és tükör, bájital és fokhagyma-fűzér, bűvös körök és négyzetek – a mese, a mágia és a folklór, a CSODA eszköztárának kincsei!

A romantikától kezdve a régmúlt titkai egyre inkább helyet követeltek maguknak az irodalomban, és a 19. század végén megszületett mozgóképen. Az újságok időről időre ma is hírt adnak a jetiről, a Förtelmes Hőemberről (neve tibeti nyelven „mágikus teremtményt” jelent), vagy a Loch Ness-i tóban „lakozó”, turistákat vonzó Nessieről, akinek „rokona” Kanadában él.

A 19-20. század tudományos-technikai forradalma hozta létre a science fiction műfaját, amit manapság az olvasók és mozinézők sokkal nagyobb számban élveznek, az a FANTASY nevet kapta. A műfaj áttörést hozó irodalmi példái, Tolkien abszolút szuverén világa, J. K. Rowling más hangulatú, más megközelítésű mesevilága és a C. S. Lewis-féle Narnia Krónikái mellett sokan sokféleképpen variálják a megkötöttségek alóli felszabadulást

jelképező elemeket. Az emberekben (az alkotókban és az olvasókban) ugyanis nem csökkent a fizikai, biológiai, történelmi és szellemi valóság megismerése iránti vágy, de mintha még jobban rabul ejtené a közönséget a közvetlen valóságon túli, a látható világ mögötti, a reális lét fölötti létezők megsejtése, elképzelése és formába öntött megjelenítése iránti igény. Zavarba ejtően csodálatos, izgalmas, sokszínű és gazdag birodalom ez. A Fantasy Enciklopédia pedig kitűnő kalauzt kínál ezen az elvarázsolt tájon, két értelemben is kortalanul. A kitűnő kézikönyvet a kicsiktől a felnőttekig olvashatja, nézegetheti minden érdeklődő. A szövegek olvasmányosak és célszerűen röviddek, az illusztráció szín- és formavilága pedig a műfaj iryenceinek igényeit is maximálisan kielégíti. A lények lakhelyeik szerinti csoportosítása, szójegyzék, név- és tárgymutató egészíti ki a kilenc fejezetet. S amit kiadó tett hozzá Judy Allen alapművéhez: minden fejezetben megtaláljuk a hozzá kapcsolódó legfontosabb magyar, illetve magyarul megjelent könyvek szerzőinek nevét és címét, valamint a nálunk is bemutatott filmek címét, az említetteken kívül Andersentől Grimméken, Paolínin, Scotton át Vörösmarty Mihályig, illetve a Draculától A múmiá-n, a Shrek-en át a Végtelen történet-ig.

Minden jelenlegi és leendő partnerének
boldog karácsonyt és
sikeres új évet kíván
a Kinizsi Nyomda!

4002 Debrecen, Bayk András kert 21.
Tel.: (52) 525-890; Fax: (52) 525-870
kinizsinyomda@kinizsinyomda.hu
www.kinizsinyomda.hu

A HVG Könyvek gondozásában megjelenő 50-es sorozatok arra az elvre épülnek, hogy az adott témában íródott 50 olyan fontos könyv, amiről érdemes tudni.

Lelki békénk és anyagi biztonságunk az a két pillér, amire az emberi élet felépíthető. A „Szellemek a palackban” bemutatja a spiritualitás gyakorlati oldalát is, az „Értékkeremtők” megismerteti a gazdagság szellemi-lelki feltételeivel is.

Tom Butler-Bowdon: ÉRTÉKTEREMTŐK – 50 mű a gazdaságról, gazdagságról

50 igaz történet gazdagokról, a gazdagságról, az oda vezető útról, az erkölcsi szemléletről és a siker titkairól.
A tartalomból:
James Allen:
Út a gazdagsághoz
T. Harv Eker: A milliomos elméje titkai: A gazdagság belső játszójátékának elsajátítása
Adam Smith: A nemzetek gazdagsága természetének és okainak vizsgálata
Peter Lynch: Sikerral a tőzsdén: Hogyan használjuk a megtanultakat arra, hogy pénzt keressünk a piacon.

A könyv bolti ára: 3900 Ft
Kiadónktól megrendelve: 3510 Ft + 0 Ft postaköltség
HVG-klubkártyával: 3120 Ft + 0 Ft postaköltség

Tom Butler-Bowdon: SZELLEMEK A PALACKBAN – 50 gondolati mű

Több mint 1500 év filozófiájának összefoglalása.
Az 50 bemutatásra kerülő eszme, 50 nagy szellem időtálló bölcsessége képet ad a nagy gondolkodók belső felismeréseiről, a megvilágosodásról és az élet céljáról.
A tartalomból:
Mohandász Gandhi:
Önéletrajz
Abraham Joshua Heschel:
A szabbat
Michael Newton:
Lelkünk útja
Paramahansa Jogananda:
Egy jógi önéletrajza
.....és további 46 gondolkodó.

A könyv bolti ára: 3500 Ft
Kiadónktól megrendelve: 3150 Ft + 0 Ft postaköltség
HVG-klubkártyával: 2800 Ft + 0 Ft postaköltség

Könyvvásár a Práterben

A könyvek is olyanok, mint az emberek.
Nem szeretnek egyedül lenni.

■ A nyári foci európa-bajnokságnak köszönhetően meghosszabbították a bécsi kettes metróvonalát, s így a belvárosból néhány perc alatt a Práter Messezentrumába érhetünk.

Idén először rendezték meg itt, az egyik, hét-ezer négyzetméteres csarnokban a bécsi könyvvásárt. Aggódtak a könyvesek, hiszen hatvan éven keresztül a belváros közepén, a Rathaus termei adtak otthont a rendezvénynek, s mivel ott a belépés ingyenes volt, sokan a karácsonyi vásárról felmentek „melegedni”, nézelődni, vásárolni. Nem is kevesen, az elmúlt évben hatvan-öt ezer látogatót számoltak. Az osztrák kiadók többsége barátságos szkepszissel fogadta az új helyszínt és várakozó álláspontra helyezkedett. Ennek fő oka az volt, hogy a standokat majdnem frankfurti áron lehetett bérelni, 880 eurót kértek négyzetméterért. Nem csoda, hogy a legtöbb standon 4–8 kiadó együtt tette ki új termését. Aggódtak a látogatók száma miatt is, hiszen most 8,50 eurós belépődíjat kellett fizetni.

nek a kiadója standot bérelt, az ún. nagy nevek gyakran külső helyszíneken (is) szerepeltek, ahol persze sokkal több hallgató-néző elfért. Esterházy Péter például a Burgtheaterben, Donna

Leon a Belvedere-ben, mások a Literaturhausban, a Rádió épületében, vagy éppen egy Pozsonyba tartó hajón találkoztak olvasóikkal.

Vásárolni a könyvesbolti részlegen lehetett, amelyet több kereskedő (Leporello, Morawa, Thalia, Kuppsch) látott el újdonságokkal.

Az esemény rangját jelezte, hogy Bécs város kultúrta- és kulturális miniszternőn kívül Heinz Fischer köztársasági elnök is tartott beszédet a megnyitónépszerűsége.

A magyar standot működtető Magyar Könyv Alapítvány informatív szórólapokat készített a fellépőkről, (Dalos György, Dragomán György, Esterházy Péter, Grecsó Krisztián, Kerékgyártó István), életrajzzal, művek, díjak jegyzékével, kritikák felidézésével és olvasópróba-résszel, de elhozták a magyar írókat bemutató füzet-sorozatukat is. A tájékozódást segítette az összefoglaló, mely a 2008-ban német nyelven megjelent magyar szerzők műveiről, valamint az elmúlt húsz év terméséről készült, bibliográfiai pontossággal.

Sokaknak megakadt a szemük a Kortina Verlag standját díszí-

A november 20–23. között megrendezett könyvvásáron először jelentek meg külföldi kiadók. A nemzetközinek hirdett vásárt inkább interregionálisnak nevezhetnénk, hiszen a fókuszban a cseh, szlovén, szlovák, bulgár, román, szerb, horvát, magyar könyvkiadók álltak, s a programok felét az ezekből az országokból érkezett szerzőkkel tervezték. 271 kiállító jött el tizen-négy országból, ötszáz kiadó mutatta be majdnem félmillió kötetét. Mégis leginkább a hazai, az osztrák könyvtermés szemléje volt a vásár. A száz nemzetközi kiadó bemutatkozása között a nagy németek (S. Fischer, dtv, stb.) jelenléte csupán egy-egy polcnyira sikeredett. Óriási standja volt a svájci kiadóknak, központban a Diogenes Verlag köteteivel.

A csarnok négy csücskében helyezték el azokat a tereket – Átrium, Fórum, Pódium –, ahol beszélgetéseket, felolvasásokat, dedikálást és könyvbemutatókat tartottak. Külön kis színpadon találkozhattak a gyermek- és ifjúsági könyvek szerzői az olvasókkal, s délelőttönként nagy csapat iskolás járta a standokat. Remek ötletnek bizonyult a Főzőaréna, ahol „élő” szakácskönyvbemutatókat tartottak, s a jól felszerelt konyhában frissen megfőzött ételeket a közönség rögtön meg is kóstolhatta.

Mivel csak azok a szerzők léphettek fel a vásár területén, akik-

tő szép plakáton, mely, Romantik pur – Tiszta romantika jelszóval Gárdonyi Géza Ida regényét hirdette.

Műfordítói konferenciát is tartottak, melyen kiderült, csökkent az érdeklődés a magyar irodalom iránt.

A könyvvásár mellett a hagyományos Lesefestwoche-t (Felolvasóhetet) is megrendezték. Több mint háromszáz rendezvényen, 75 helyszínen 476 szerző lépett fel. A bécsi Buchmesse-nek 21600 látogatója volt, de a könyvesek mégsem elégedettek. A két könyves eseményen ugyanis összesen több mint harmincezren vettek részt. A vásár könyvesboltjában a két és fél nap alatt annyi könyvet adtak el, mint az elmúlt évben a könyvhét hat napján.

A kiadók szerint jó volt a közönség, pedagógusok, könyvtárosok, újságírók, szakmabeliek érdeklődtek elsősorban az új könyvek iránt. Azért egy kicsit több reklám jól jött volna, különösen a fókuszban lévő kelet-közép-európai szerzőknek, tehetjük hozzá...

Mégis a kiadók közül már többen jelezték, hogy jövőre is jön-nének.

2009. november 19–22. Tehát újra könyvvásár lesz a Práterben.

www.bookline.hu

Bookline - Rákóczi út
1072 Bp., Rákóczi út 16.
Telefon: (06-1) 235-03-34

Bookline - Múzeum körút
1053 Bp., Múzeum krt. 13.
Telefon: (06-1) 235-08-66

Bookline - Pólus
1152 Bp., Szentmihályi út 131.
Telefon: (06-1) 414-01-63

Budapesten már három
személyes átvételi helygel.

MÓRA

Könyvkiadó

Sylvie Dannaud – Gertrude Dordor

MESÉL A FESTMÉNY

Képzőművészeti ismeretterjesztő sorozat
8–12 éveseknek

Rendhagyó tárlatvezetésre hív bennünket a képzőművészet remekműveit bemutató *Mesél a festmény* sorozat. Miközben megismerjük a festőket és a festmény keletkezésének korszakát, az olvasókat szórakoztató fejtörők segítik abban, hogy az alkotásokat alaposan szemügyre vegyék.

www.mora.hu

A kötetek kedvezményesen
megrendelhetők a Móra Kiadó
webáruházában:

www.mora.hu